

Hatvan város kulturális konceptiója

2022-2027

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	2
JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	3
A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ ELVEI.....	5
A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ CÉLJAI.....	7
HATVAN VÁROS BEMUTATÁSA	9
A KÖZMŰVELŐDÉS ÉS KULTÚRA FŐ SZÍNTEREI HATVANBAN	11
ADY ENDRE KÖNYVTÁR.....	12
HATVANY LAJOS KÖZÉRDEKŰ MUZEÁLIS GYŰJTEMÉNY	28
HATVANI SERFŐZDE.....	38
VOKE LISZT FERENC MŰVELŐDÉSI HÁZ.....	40
HATVANI GALÉRIA	47
GRASSALKOVICH MŰVELŐDÉSI HÁZ	50
SZÉCHENYI ZSIGMOND KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR VADÁSZATI MÚZEUM.....	63
AZ IFJÚSÁG SZOLGÁLATÁBAN.....	68
TESTVÉRVÁROSOK ÉS PARTNERTELEPÜLÉSEK	72
KULTURÁLIS TURIZMUS FEJLESZTÉSE	81
PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK	89
CIVIL SZERVEZETEK.....	90
ZÁRSZÓ	94

BEVEZETÉS

Magyarország Kulturális törvényének preambuluma a következő mondattal kezdődik: „A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői, szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése, fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széles körű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége.”

E kötelezettségnek városi szinten eleget tenni és az ott élők számára kézzel foghatóvá és a mindennapokban érzékelhetővé tenni nemes feladat, melyért öröm dolgozni. Főleg azért, mert a kultúra és közművelődés megnyilvánulásai magukkal vonják az emberek örömet, szórakozását, művelődését, megszínésítik a városi mindennapokat, a fejlődést szolgálják.

Hatvan város kulturális koncepciójában a közművelődés és kultúra fogalmai nem határolhatóak el élesen egymástól. A kultúra a művelődésnek olyan területét jelenti, amelyben az emberiség által létrehozott anyagi és szellemi értékek megnyilvánulnak. A közművelődés pedig az a tevékenységrendszer, amelyben a kultúrákövetítés, művelődésszervezés teret kap. A művelődés közösségi jelenlétet, aktivitást feltételez és meghatározott szervezetekhez, intézményekhez, fizikai terekhez köthető.

Városunk minden feltétellel és adottsággal rendelkezik, hogy a közművelődés tevékenységrendszerének és a kultúra megnyilvánulási formáinak teret adjon, melyek között a legfontosabb, a kialakult közművelődési és közgyűjteményi **intézményrendszer**. Az egyes intézmények önmagukban is hosszú múltra tekintenek vissza, s a hatvani közkultúrában kiemelt jelentőséggel bírnak. Továbbá a városban jelentős a **civil szervezetek** tevékenysége is, akik színesítik, kiegészítik a kulturális intézmények által kínált lehetőségeket. S itt említendők a városban azok a már hagyományossá vált **rendezvények és programok**, amelyek vonzzák a lakosságot, a nagyközönséget és az év különböző időszakában nyújtanak kulturált szórakozási, kikapcsolódási és művelődési lehetőséget.

Röviden összefoglalva Hatvanban jelenleg a művelődési igények széles körét kielégítő rendszer működik. Ugyanakkor a folyamatos városfejlesztések által új lehetőségek nyílnak a közművelődés és kultúra területén. Jelen dokumentum lehetőséget ad arra, hogy a város múltja, értékei és hagyományai összevetésére kerüljenek a település jelen kulturális helyzetével. Mindezek ismeretében lehetőség adódik arra, hogy megfogalmazásra kerüljenek a fejlődést meghatározó mérföldkövek, rövid- és hosszú távú célok, tervek.

Szerencsés egybeesés, hogy a koncepció létrejötté előtti évben, 2021-ben újult meg a városi nyilvános könyvtár, az Ady Endre Könyvtár épülete, valamint felújításra került és kibővült az újhatvani városrész közművelődési intézménye a VOKE Liszt Ferenc Művelődés Ház. Ezek a nagymértékű infrastrukturális fejlesztések magukkal vonják a belső, tartalmi megújulás igényét és szükségességét is.

A világvárvány következtében az elmúlt években akadályozottan tudtak kibontakozni a kulturális irányú törekvések, a nagyközönség előtt rövidebb-hosszabb időtartamokban nem volt lehetőség fizikálisan látogatni a kulturális intézményeket. A bezárt ajtók mögött azonban lelkes és elhivatott tervező és előkészítő munka folyt a kényszerű leállás alatt is, amelynek

köszönhetően a veszélyhelyzet elmúltával kultúrbonbaként robbantak az intézmények által kínált programok, a megújult környezet, a lakosság egészét megszólító közművelődési lehetőségek, melyek azóta is fenntartják a lakosság érdeklődését és igényét az e fajta kikapcsolódásra. S hogy ez a lendületesség fennmaradjon és folyamatosan alkalmazkodjon a változó, megújuló világunkhoz, Hatvan Város Önkormányzata közművelődési koncepcióba, mint stratégiai dokumentumba foglalja a helyi társadalom közművelődési jellemzőit, azonosítja a közművelődési tevékenységgel kapcsolatos települési, közművelődési tevékenységeket végző szervezetek/*intézmények*, művelődő közösségek és a település polgárainak szükségletét. Ennek alapján meghatározza a 2022-2027-ig terjedő időszak célkitűzéseit, prioritásait, fejlesztési irányait.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A közművelődési és kulturális élet fontosságát jelzi, hogy legmagasabb szintű jogszabályunk, **Magyarország Alaptörvényének XI. cikkelye** kimondja, hogy minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez, mely jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével biztosítja. A kulturális életet meghatározó legfontosabb szakmai területek, mint a muzeális intézmények, a nyilvános könyvtári ellátás intézményei, valamint a közművelődés intézményei letéteményesei mindazon céloknak, melyeket a magyar állam meg kíván valósítani.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: Kult. törvény), meghatározza, hogy a közművelődéshez való jog gyakorlása, a közművelődési tevékenységek támogatása közcél, továbbá a közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzat feladata. Továbbá meghatározza, hogy a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, mely feladatát a közművelődési alapszolgáltatások megszervezése, pénzügyi támogatás biztosítása, valamint a közművelődés helyi lakossági képviselőjének biztosítása révén látja el.

A Kult. törvény 2018-ban jelentősen módosult, mely módosítás eredményeként a közösségi művelődés szabályozásának középpontjába a ***közművelődési alapszolgáltatások*** kerültek. Az alapszolgáltatások folyamatos hozzáférhetőségének érdekében a település önkormányzatának településtípustól függően közösségi színteret, közművelődési intézményt kell biztosítania, melyek működési feltételeit a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi színterek követelményeiről szóló **20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet** határozza meg.

A Kult. törvényben foglalt közművelődési alapszolgáltatások az alábbiak:

- ***művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszíni biztosítása, mely minden települési önkormányzat feladata.*** Ennek keretében:
  - *a művelődő közösségnek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzésének helyszínét biztosítja,*
  - *a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőségeket teremt,*

- *fórumot szervez – ha az adott településen működik – Közművelődési Kerekasztal bevonásával, a művelődő közösségek vezetőinek részvételével, ahol a művelődő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat.*
- *a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,*
- *az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,*
- *a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,*
- *az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,*
- *a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása*
- *a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.*

A Kult. törvény meghatározza továbbá, hogy közigazgatási területi egységenként a feladatrendszer hány elemét kell biztosítani, így az 5000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzat a fentiekben vázolt kötelezően megszervezendő közművelődési alapszolgáltatásokon túl a közművelődési alapszolgáltatásokból legalább kettő további közművelődési alapszolgáltatást szervez meg.

A Kult. törvény értelmében települési önkormányzatok a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, a törvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján rendeletben határozza meg az ellátandó közművelődési alapszolgáltatások körét, valamint feladatellátásának formáját, módját és mértékét.

Hatvan Város Önkormányzata a jogszabályi változásokra reagálva megalkotta új, **a közművelődésről szóló 22/2019. (IX.6.) önkormányzati rendeletét** (továbbiakban: helyi közművelődési rendelet), és módosította a fenntartásában álló közművelődési intézmény, a *Grassalkovich Művelődési Ház* alapító okiratát, továbbá a *VOKE Liszt Ferenc Művelődési Házzal* évente megkötésre kerülő közművelődési megállapodást is az új szabályozásoknak megfelelően kötötte. **Hatvan Város Önkormányzata a Kult. törvényben meghatározott valamennyi közművelődési alapszolgáltatás megszervezésért biztosítja intézményein keresztül.**

A helyi közművelődési rendelet szerint **közművelődési feladatellátásban részt vehetnek** egyéb, nem önkormányzati fenntartású intézmények, és más nevelési-, oktatási- és közművelődési intézmények is. A közművelődési feladatellátásban továbbá felkérésre vagy pályázat útján - egyedi megállapodás alapján, kiegészítő jelleggel nem önkormányzati fenntartású intézmény, civil szervezet, természetes vagy jogi személy is részt vehet. Az önkormányzat a rendeletében meghatározott közművelődési feladatok megvalósításában együttműködik az azonos érdekű, tevékenységű támogató, kiegészítő partnerekkel, az anyagi lehetőségeket gyarapító gazdasági szervezetekkel, más önkormányzatokkal. Továbbá a közművelődési feladatainak ellátása során együttműködik a *köznevelési intézményekkel*, az *egyházközségekkel*, a *nemzetiségi önkormányzattal*, kulturális tevékenységet végző *társadalmi és civil szervezetekkel*. Az együttműködés keretében biztosítják az információk cseréjét, támogatják a város érdekét szolgáló kezdeményezések kidolgozását, megvalósítását.

Egyebekben **Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény** 13. §-a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok 7. pontjában nevesíti a helyi közművelődés támogatását. Az önkormányzat feladat és hatásköre közt sorolja fel a kulturális szolgáltatást, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítását; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatását, a kulturális örökség helyi védelmét; a helyi közművelődési tevékenység támogatását.

Hatvan Város Önkormányzata a **képviselő-testület, valamint szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 35/2010. (XI.26.) önkormányzati rendelet** (továbbiakban: SZMSZ rendelet) 5. sz. melléklete rendelkezik a *közművelődéshez, kultúrához kapcsolódó önként vállalt feladatok köréről*.

Hatvan Város Önkormányzatának Oktatási, Művelődési, Sport és Ifjúsági Bizottsága a képviselő-testület közművelődéssel, közgyűjteménnyel, közneveléssel és az ifjúság politikával kapcsolatos feladat- és hatásköreit látja el. Az SZMSZ rendelet 6. sz. melléklete nevesíti a bizottság közművelődéshez és kultúrához kapcsolódó átruházott hatásköreit.

A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ ELVEI

A koncepció elvei azon alapvetések, amelyek a célok és fejlesztési tervek meghatározásának alapjául szolgálnak, melyeket folyamatosan szem előtt szükséges tartani a tervezési és megvalósítási folyamatokban.

Hatvan Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy elősegítse a lakosok közművelődéshez kapcsolódó jogainak teljes körű érvényesítését és elismeri, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy közművelődéshez való jogairól, azok gyakorlásának helyi lehetőségeiről folyamatosan tájékoztatást kapjon.

❖ **A település közművelődési élete a kultúra valamennyi közvetítőjének és szereplőjének együttműködésén, összhangján alapul.**

❖ **A hatvani kultúra alappillérei - a város közművelődési életének mozgatói:**

- Intézmények:
  - Grassalkovich Művelődési Ház
  - VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház
  - Ady Endre Könyvtár
  - Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény
  - Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum
  - Hatvani Galéria
- Civil szervezetek
- Városi programok - önkormányzat

- Köznevelési intézmények – (zeneiskola, általános-, és középiskolák, óvodák)
- Hatvani Egyházközségek
- Egyebek:
  - Hatvani Tourinform Iroda
  - Nagy Endre Rendezvényterem
  - Gyermekfoglalkoztató, játszóház

A kultúra részterületei egymással összefüggő és kölcsönhatásban álló egészet képeznek. Mivel városunkban jelenleg is gazdag a kulturális kínálat, ezért nagyon fontos, hogy egymással összhangban szerveződjenek a programok.

A kulturális alapellátás keretében a **közgyűjtemények** és **közművelődési intézmények** az érintett célcsoportok számára biztosítják a tárgyi és szellemi kulturális örökség hozzáférhetővé tételét, valamint olyan közszolgáltatásokat nyújtanak, amelyek hozzájárulnak a személyiség fejlődéséhez és kiteljesedéséhez, az aktív polgársághoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a közösségfejlesztéshez, valamint a foglalkoztatáshoz szükséges egyéni kulcskompetenciák fejlesztéséhez.

❖ Értékmegtartó és értékteremtő munka fontossága.

A meglévő természeti, épített és kulturális örökségünk védelme, fenntartása kiemelten fontos. Továbbá azoknak a programoknak és rendezvényeknek, amelyek elmúlt években hagyományossá váltak, és nagy népszerűségnek örvendtek, a jövőben is teret kell engedni. Emellett szükséges nyitottnak lenni az újító ötletek felé és folyamatosan növelni a közművelődésre alkalmas lehetőségeket.

❖ Közösségmegtartás, közösség építés fontossága.

Fenti elv alapján elérhető és kívánatos, hogy a művelődő közösségeket megtartsuk és az innovatív ötletek megvalósításával új célcsoportokat tudjunk megszólítani.

❖ Korosztályokra való odafigyelés fontossága.

A kultúra jelentős szerepet tölt be a különböző korosztályok szellemi nevelésében, személyiségformálásában, ezért kívánatos, hogy minden korosztály megtalálja a művelődését kielégítő - és a szabadidő kulturált eltöltésére alkalmas lehetőségeket. A fiatal korosztály külön figyelmet érdemel, mivel a hagyományok átadása és ápolása általuk valósulhat meg.

❖ A civil szervezetekkel való együttműködés fontossága.

A helyi közművelődési feladatok ellátásában az önkormányzat elősegíti és igényli a civil szervezetek és közösségek együttműködését.

❖ Hatvan, mint történelmi város jelentőségének hangsúlyozása.

A város gazdag múltját és történelmét a jelenben és a jövőben is fontos feladat éltetni, folyamatosan megismertetni az új generációkkal.

❖ Egyenlő bánásmód követelménye érvényesülésének fontossága.

Minden lakos számára biztosítani kell, hogy tudjon élni az őt megillető művelődéshez való jogával, különösen a hátrányos helyzetű vagy fogyatékossgal élő személyek és csoportjaik számára szükséges fokozottan odafigyelni a kulturális lehetőségek hatékony kihasználására, elérésére.

❖ Vonzó kulturális Hatvan - Kulturális turizmus fejlesztésének fontossága.

A Hatvani Tourinform Iroda megnyílását követően új lendületet kapott a városi turizmus fejlődése. Egy felfelé ívelő sikergörbét mutatnak az iroda közreműködése által szervezett és közvetített programok látogatószámai. A jövőben is kiemelten ajánlott kezelni a turizmus fejlesztését, amely működése a folyamatos városfejlesztések következtében egyre inkább indokolt.

❖ A magyar nyelv ügye, a városunk ügye.

A magyar nyelv ügye kulturális örökségünk megőrzésének egyik fő feltétele, a magyar közművelődés tartalmainak hordozója. Minden olyan programot, törekvést, amelyek a magyar nyelv ügyét városunkban előre vihetik, Hatvanban kiemelten támogatunk.

A KULTURÁLIS KONCEPCIÓ CÉLJAI

Folyamatosan változó és fejlődő világot élünk, melyhez egyrészt természetesen alkalmazkodunk, másrészt céltudatosan szükséges tenni azért, hogy ne maradjunk le és minden jóból, ami a változásból ered, részesüljünk, élvezzük azt.

A városi kulturális élet területén is folyamatos alkalmazkodásra van szükség, hiszen az idő múlása folyamatos történelmet teremt maga mögött. Jelenleg városunkban az infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően új közösségi terek jöttek létre, melyek szükségszerűen magukkal vonják a változtatás és megújulás igényét. A városnak reagálnia szükséges az ifjúsági korosztályt érintő új kihívásokra, a digitalizáció térnyerésére, s mindezek mellett a folyamatos jogszabályi változásoknak is meg kell felelni.

- Ezért jelen koncepció **egyik fő célja**, hogy a **kulturális és közművelődési életre hatással levő változásokkal párhuzamosan a legoptimálisabb fejlesztési irányokat foglalmazzon meg és reagáljon a modern kor elvárásaira.**
- **A koncepció további fontos célja**, hogy **segítse a kulturális intézmények átlátható, összehangolt, egymásra építő működését annak érdekében, hogy a hatvani kulturális élet folyamatosan ki tudja szolgálni a város közösségét, fenntartsa az érdeklődést és új célcsoportokat szólítson meg.**
- A koncepció további célja, hogy a kulturális **intézményeink vonatkozásában külön hangsúlyozza azok főtevékenységét.** A Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény esetében a *múzeumi tevékenységet*. Az Ady Endre Könyvtár esetében a *könyvtári tevékenységet*. Fontos, hogy ezen intézmények esetében a főtevékenységüket támogató fejlesztési irányokat és célokat tűzzünk ki. A folyamatosan változó jogszabályi és szakmai környezet magával vonja a fejlődés lehetőségét, amelyeket az adott szakterületeken Hatvan város lehetőségeihez mérten maximálisan ki kell

használni. A koncepció a közművelődési szakterületen kijelölt irányokat, célokat kategorikusan a Grassalkovich Művelődési Házhoz és a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Házhoz rendeli.

- **A civil szervezetek** támogatása és a velük való együttműködés egyik fő alappillére a hatvani kulturális életnek, ezért fontos, hogy a koncepcióban - a városi programok, vagy a kulturális intézmények vonatkozásában - **a működésüket segítő fejlődési irányok kerüljenek kijelölésre.**
- A városvezetés fontosnak tartja a **kulturális turizmus fejlesztését**, mely eléréséhez Hatvan rendkívül jó adottságokkal rendelkezik. A városban 2017-ben megnyílt a Tourinform Iroda, amely működése révén bővültek a szervezett turisztikai célú programok. A koncepció további célja, hogy a Tourinform Irodának a hatvani kistérséggel, a hatvani kulturális intézményekkel, a köznevelési intézményekkel és az önkormányzattal való kölcsönös együttműködése révén a turizmus fejlesztésére vonatkozó fejlődési irányokat fogalmazzon meg.
- A **nemzetközi kapcsolatok fejlesztése** is fontos cél, melyet elsődlegesen Hatvan testvérvárosaival való kapcsolatok fejlesztésével szükséges elérni.
- Nagyon fontos cél, hogy **a település lakosságmegtartó ereje tovább növekedjen, továbbá a lakosság kulturális igényét a lehető legnagyobb mértékben ki lehessen elégíteni.** Egy város élhetőségének egyik jelentős mérője, a lakosainak elégedettsége, melyet többek között a kulturális közeg is meghatároz.

A koncepcióban megfogalmazásra kerülő célok az önkormányzat és az intézmények, szervezetek, közösségek közös párbeszéde, együttműködése alapján kerül meghatározásra. A városvezetés fontosnak tartja a konszenzusos megegyezést, iránykijelölést, hiszen elismeri, hogy a város érdekét szolgáló kulturális és közművelődési célú fejlődés ily módon érhető el.

A kulturális koncepcióban megjelölt irányvonalakat, fejlesztési terveket a vonatkozó jogszabályokkal és szakmai iránymutatásokkal összhangban, azoknak megfelelően tűzzük ki. Továbbá fontos figyelembe venni a kulturális intézményeink alapelveit, hitvallásait, küldetésnyilatkozatait, mindezt úgy, hogy **a célok megvalósítása során szükséges arra törekedni, hogy az önkormányzati és állami ráfordítások a lehető leghatékonyabban érhék el a hatvaniakat.**

Nagyon fontos szem előtt tartani Budapest közelségét, amely az érdeklődést megoszthatja, a programokat keresőket elhívhatja. A főváros közelsége és kulturális sokszínűsége mintegy versenyre hívja városunkat. Ezért Hatvan kisvárosi jellegét szükséges erősíteni, s maximálisan kihasználni az ebből eredő adottságokat, magas színvonalú rendezvényeket biztosítani.

HATVAN VÁROS BEMUTATÁSA

Hatvan város az Észak-magyarországi régióban, Heves megye délnyugati részén fekszik az Alföld peremén, a Hatvani Járás székhelye. A megyeszékhely és Gyöngyös után a megye harmadik legnépesebb települése, lakosságszáma 20 538 fő (2019-ben). A város több jól elkülöníthető településrészből áll. A Zagyva keleti partján terül el Óhatvan, a település központja, nyugati oldalon helyezkedik el Újhatvan, a jelentős ipari parkkal. A Zagyva menti település Közigazgatási egységek találkozásánál, közlekedési infrastruktúrák metszéspontjában helyezkedik el. Földrajzi elhelyezkedése tekinthető legmarkánsabb jellemzőjének. Találkozási pontnak tekinthető mind természetföldrajzi tájegységek, mind régiók, megyék, közlekedési útvonalak tekintetében. Hatvan városa közlekedési csomópont, nagyon könnyen megközelíthető mind személyautóval, mind tömegközlekedéssel. A városközpont a buszpályaudvartól és a vasútállomástól pár perces sétára található. Hatvan Budapest és Nyíregyháza irányából az M3-as autópályának köszönhetően könnyen elérhető. Budapesttől az M3 autópályán közel 30 percre található, mindössze 58 km-re. Hatvan vasúti csomópont, három vasúti fővonal találkozóhelye. Ezek közül a legjelentősebb a Budapest–Miskolc fővonal, amelyre a Hatvan–Szolnok és a Hatvan–Salgótarján–Losonc vonal csatlakozik.

Az utóbbi néhány évben teljesen újjáépült város számos szabadidős, kulturális lehetőséget nyújt mind a hatvani lakosságnak, mind az ide érkező látogatóknak, turistáknak. A hatvani városi nagyszabású rendezvények igen népszerűek a lakosság és a kistérség körében is. Az elmúlt években **hagyományossá vált programok** jelentős pillérét képviselik a hatvani közkultúrának. A városban színes **civil élet** zajlik, s a szervezetek mellett igen nagy számot képviselnek azok a közösségi csoportok, klubok, szerveződések, amelyek szintén jelentős tartalommal töltik meg a hatvani kulturális életet. Elmondható, hogy az itt élő polgárok és az ide látogatók számára számos lehetőség adódik, hogy az érdeklődési köröknek megfelelő szabadidős programot, elfoglaltságot találjon. Mindennek az alappillére a hatvani **közművelődési és kulturális élet intézményi szinterei** biztosítják, melyek az alábbiak:

könyvtár	Ady Endre Könyvtár (3000 Hatvan, Kossuth tér 3.)
muzeális intézmény	Hatvany Közérdekű Lajos Muzeális Gyűjtemény (3000 Hatvan Kossuth tér 12.)
	Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Vadászati Múzeum (3000 Hatvan, Kossuth tér 24.)
művelődési intézmény	Grassalkovich Művelődési Ház (3000 Hatvan, Kossuth tér 24.)
	VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház (3000 Hatvan, Mészáros Lázár út 6-8.)
galéria	Hatvani Galéria (3000 Hatvan, Hatvanas út 2.)
	Hatvani Városháza emeleti folyosója (3000 Hatvan, Kossuth tér 2.)
	időszakos kültéri galériák
Tourinform Iroda	Hatvani Tourinform Iroda (3000 Hatvan, Grassalkovich út 8.)

A **tudatos turizmus fejlesztés** 2018-tól új lendületet vett a megnyíló Hatvani Tourinform Iroda által. Nagy segítséget jelent a városnak, hogy az iroda működésével koordináltan, együttműködésekre alapozva, innovatív szellemben történik a turisztikai igények kiszolgálása.

A városban Hatvan Város Önkormányzata fenntartásában 7 óvoda működik.

Hatvan óvodai intézményei	Székhelye
Hatvani Vörösmarty téri Óvoda	3000 Hatvan, Vörösmarty tér 1.
Hatvani Brunszvik Teréz Óvoda	3000 Hatvan, Balassi Bálint út 44.
Hatvani Csicsergő Óvoda	3000 Hatvan, Mészáros L. út 49-51
Hatvani Gesztenyés kert Óvoda	3000 Hatvan, Bajcsy-Zsilinszky út 10.
Hatvani Napsugár Óvoda	3000 Hatvan, Gódor Kálmán út 13.
Hatvani Százszorszép Óvoda	3000 Hatvan, Hajós A. u. 3.
Hatvani Varázskapu Óvoda	3000 Hatvan, Jókai út 9.

Városunkban jelenleg két bölcsőde működik, összesen 108 férőhellyel.

A bölcsődei és óvodai férőhelyek betöltöttsége azt mutatja, hogy egyre nagyobb a családok igénye a kisgyermek elhelyezésére.

Hatvan Város Önkormányzata részt vett egy bölcsődefejlesztésre vonatkozó igényfelmérésben, melynek eredményeképpen megállapításra került, hogy szükséges a bölcsőde fejlesztés. A felmérések és a bölcsődei felvételi eljárások eredményei jól szemléltetik, hogy férőhely hiányában minden évben hány gyermek elhelyezését kellett visszautasítani, amely az elmúlt évben kiugróan magas, mintegy 22 fő volt. A védőnői adatszolgáltatásokból, éves jelentésükből kiderül, hogy a várható gyermekszületek száma kis mértékben növekedni fog a következő félév során. A statisztikai adatok és tapasztalatok alapján a 0-3 éves korú gyermekek létszáma emelkedik. Az önkormányzat mindezekre reagálva sikeres pályázat keretében egy új 24 férőhelyes bölcsődét építtet meg a város számára.

Hatvan városában 12 oktatási intézmény működik az alábbiak alapján:

Hatvan oktatási intézményei	Fenntartó
Hatvani 5. Sz. Általános Iskola (3000 Hatvan, Szabadság út 13.)	Hatvani Tankerületi Központ
Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskola (3000 Hatvan, Kossuth tér 1.)	Hatvani Tankerületi Központ
Hatvani Kodály Zoltán Értékközvetítő és Képességfejlesztő Általános Iskola (3000 Hatvan, Géza fejedelem út 2.)	Hatvani Tankerületi Központ
Hatvani Szent István Sportiskolai Általános Iskola (3000 Hatvan, Bajcsy-Zsilinszky út 8.)	Hatvani Tankerületi Központ
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola (3000 Hatvan, Rákóczi út 4.)	Váci Egyházmegye Ordináriusa
Hatvani Lesznai Anna Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (rövidített név: Hatvani Lesznai Anna EGYMI) (3000 Hatvan, Ratkó József utca 10.)	Hatvani Tankerületi Központ
Hatvani Bajza József Gimnázium (3000 Hatvan, Balassi Bálint út 17.)	Hatvani Tankerületi Központ
Heves Megyei SZC Damjanich János Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium (DISZI)	Innovációs és Technológiai Minisztérium

(3000 Hatvan, Vécsey út 2./a)	
Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium (3000 Hatvan, Bajcsy-Zsilinszky út 6.)	Váci Egyházmegye Ordináriusa
Grassalkovich Antal Baptista Szakgimnázium, Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája (3000 Hatvan, Csaba vezér út 6.)	Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Kocsis Albert Zeneiskola-Alapfokú Művészeti Iskola (3000 Hatvan, Balassi Bálint út 36.)	Hatvani Tankerületi Központ
Főiskola – Községi Felsőoktatási Képzési Központ	BME, BGE

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a város kedvelt letelepedési helye a családoknak, munkavállalóknak. Hatvan városa az ipari parknak és kedvező adózási rendszerének köszönhetően munkalehetőségekben is bővelkedik. Továbbá az itt élőknek és a letelepedni vágyóknak különösen vonzó az igényes, tiszta és rendezett város, a jelenlegi kulturált, zöld környezet és parkok jelenléte. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően a város e vonzó adottsága tovább gazdagodik, újabb és újabb tereket, lehetőségeket nyit az embereknek.

A KÖZMŰVELŐDÉS ÉS KULTÚRA FŐ SZÍNTEREI HATVANBAN

Hatvan közművelődési és közgyűjteményi intézményei adják a város kulturális palettájának színfoltjait. Az, hogy a városban könyvtár, művelődési házak, múzeumok működnek önmagában is szerencsés adottság. Jelen lakosság s a fiatalabb generációk számára természetes, hogy a városban sétálva nyitva állnak az intézmények ajtajai, s betérve igényes kulturális értékekkel, művelődési lehetőségekkel, művészettel, programokkal találkozhatnak. Mindezen jelen adottságok létrejötte azonban több évtizedes múlta tekint vissza és komoly munka és történelem áll mögöttük. **Kulturális intézményeink konzerválják azokat a helyi értékeket, amelyek manapság természetesen jelen vannak a város életének mindennapjaiban.**

A következő fejezetekben a kulturális intézményeink jelen helyzete kerül bemutatásra, elemzésre, majd a **hozzájuk rendelt fejlesztési célok**, amelyeket azért fontos intézményenként meghatározni, mert **az olyan fontos koncepcionális célterületek, mint az ifjúság ügye, a városi civil élet, a helyi értékek őrzése és teremtése, a hátrányos helyzetűek esélyteremtése elsősorban az intézményeinkhez kötődően, vagy az intézményeinkre számítva fejleszthetőek.**

Továbbá a város közművelődési koncepciójának lényeges eleme, **meghatározni az intézmények és a városi turizmus, programszervezés kapcsolódó pontjait, az együttműködés fejlesztésének további lehetőségeit. A város kulturális intézményeinek a város koncepcionális céljainak megfelelően szükséges működniük, a programszervezések, döntések során a városi célokat szem előtt kell tartaniuk, mindezt egymás kölcsönös segítségével, támogatásával úgy, hogy egymással ne teremtsenek verseny helyzetet.**

Jelen helyzetük objektív feltárását **SWOT analízis** segítségével elemezzük. Az intézmények fejlesztési irányai, célmeghatározásai elsősorban az intézményvezetők és az intézményekben dolgozó szakalkalmazott kollégák tapasztalatai, véleménye és szakmai rálátása által kerültek meghatározásra, s az önkormányzatnak, mint fenntartónak együttműködve az intézményekkel az iránykijelölésben, az ötleteik, céljaik anyagi és erkölcsi támogatásában, megvalósításában van kiemelt szerepe.

ADY ENDRE KÖNYVTÁR

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója és tulajdonosa	Hatvan Város Önkormányzata
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	<p><i>A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény</i>, amely kijelöli és meghatározza a hazai nyilvános könyvtárak helyét és szerepét, továbbá az országos könyvtárszakmai programokat és a fenntartói, valamint az olvasói elvárásokat. A hatvani Ady Endre Könyvtár ezen alaptörvény céljaival összhangban működik.</p> <p>A helyi feladatok ellátása mellett az intézmény része egy országos könyvtári rendszernek is. Ebből adódóan nem csupán működik, de együttműködik a magasabb és alacsonyabb szinten szolgáltató könyvtárakkal.</p> <p>Továbbá irányadó az intézmény Alapító Okirata, Szervezeti és Működési Szabályzata, Gyűjtőköri Szabályzata.</p>
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	<p>Az Ady Endre Könyvtárnak jelenleg 13 főállású munkatársa van.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 fő könyvtáros, (2 fő egyetemi, 6 fő főiskolai diploma) - 1 fő helytörténész és civil kapcsolati munkatárs, - 1 fő gazdasági ügyintéző (szakirányú felsőfokú végzettség) - 1 fő gondnok (szakirányú, gépészmérnöki végzettség) - 2 fő takarító. <p>A rendszergazdai feladatokat külsős megbízás útján oldják meg.</p>
Az intézmény nyitvatartási rendje	<p>Hétfő: 9-18-ig Kedd: 9-18-ig Szerda: 9-18-ig Csütörtök: szünnap Péntek: 9-18-ig Szombat: 8-12-ig Vasárnap: zárva</p> <p>Az ettől eltérő nyitvatartás (hétvégi, esti) rendezvény függő. Az intézmény nyitva tartási ideje a használatnak és az igényeknek megfelelő.</p>
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	<p>A 2021. évben a pandémia és könyvtár költözése okán 122 napot volt nyitva.</p> <p>Az alábbi statisztikai adatok 6 hónap látogatottságát mutatják: Beiratkozott olvasó: 2525 fő</p>

	Könyvtárhasználatok száma: 11981 alkalom Kölcsönzés: 6168 db Rendezvény látogató: 3202 fő Programok, oktatások, könyvtári foglalkozások éves száma: 167
Szolgáltatások időtartama	Nyitva tartás órák száma heti 40 óra (csak könyvtári szolgáltatások) + rendezvények ideje (1-4 órás is lehet egy rendezvény időtartama). Egy író-olvasó találkozó 1-1,5 óra, egy játszóház 4 óra, egy konferencia akár 8 órás is lehet. Nyári napközi napi 8 óra.

A társadalmi, gazdasági, technológiai változások és az ezekhez való folyamatos alkalmazkodás, a kihívások, a használók megváltozott igényei és az erősödő piaci szemlélet arra ösztönzik a könyvtárakat, hogy egyre nagyobb gondot fordítsanak szolgáltatásaik minőségére. A könyvtárak új szerepkörökhöz jutottak, stratégiai intézménnyé váltak. Korszerű könyvtár az, amely képes tradicionális könyvtárként működni, és egyben információs központ is. Ezt természetesen megfelelő minőségben várják el a könyvtárat ténylegesen és virtuálisan felkeresők. A használó, az olvasó, a látogató elégedettsége igazolja vissza e kultúraközvetítő intézmény társadalmi megítélését. A változások arra készítették a könyvtáros szakmát, hogy folyamatos innovatív készséggel, kezdeményező képességével megújítsák a munkát, kulturális szolgáltató intézménnyé formálják a könyvtárat. A könyvtár, mint helyszín, mellett ugyanakkor megjelenik a távoli elérésű, a falak nélküli virtuális könyvtár szerepének a növekedése, ezzel párhuzamosan a tartalomszolgáltatás iránti igény.

A hatvani **Ady Endre Könyvtár** több, mint **70 éve áll a város szolgálatában**. Jelentősége és meghatározó szerepe a város kulturális életében az elmúlt évtizedekben és jelenünkben is kiemelkedő.

A Hatvan Város Önkormányzata fenntartásában álló intézmény önállóan működő költségvetési szerv. Az alapító okirata szerinti **közfeladata** a kulturális szaktörvény alapján a nyilvános könyvtári ellátás rendszerének működtetése, továbbá szakkönyvtári ellátás.

Az alapító okirata szerinti **alaptevékenysége**:

- A nyilvános könyvtár alapfeladatai közt a fenntartó által kiadott alapító okiratban és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott fő céljait küldetésnyilatkozatában közzé teszi.
- Gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja.
- Tájékoztat a könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól.
- Biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését.
- Részt vesz a könyvtárak közötti információcserében.
- Biztosítja az elektronikus könyvtári dokumentumok elérését.
- A könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában.
- Segíti az oktatásban, képzésben részt vevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségét.

- Kulturális, közösségi, közművelődési rendezvényeket és egyéb programokat szervez.
- Tudás-, információ- és kultúraközvetítő tevékenységgel hozzájárul az életminőség javításához, az ország versenyképességének növeléséhez.
- Szolgáltatásait a könyvtári minőségirányítás szempontjait figyelembe véve szervezi.
- Gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja.
- Közhasznú információs szolgáltatást nyújt.
- Helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt.
- Szabadpolcos állományrészszel rendelkezik.
- A nyilvános könyvtár az általa üzemeltetett, kiskorúak által is használható, internet hozzáféréssel rendelkező számítógépek használatát a kiskorúak védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftverrel ellátva biztosítja a kiskorúak lelki, testi és értelmi fejlődésének védelme érdekében.

Az intézmény feladatellátását költségvetési előirányzatból, saját bevételből, pályázati támogatásokból valósítja meg. Az önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározott keretek között végzi tevékenységét. A gazdálkodásban a Polgármesteri Hivatal Gazdálkodási Irodája a partner.

Az Ady Endre Könyvtár **küldetésnyilatkozatában** az alábbi olvasható:

„Mint nyilvános könyvtár, alapvető küldetése és feladata, hogy a város információs – közéleti – oktatást támogató centrumává váljon. Mindenki számára biztosítsa az információhoz való szabad hozzáférést a kultúra, a tudomány és a gazdaság területén. Szolgálja az általános művelődési igények kielégítését. Lehetőséget teremtsen az általános és szakmai tájékozódáshoz, a gyerekek olvasóvá neveléséhez, az életen át tartó tanuláshoz, az esélyegyenlőség megteremtéséhez, a hátrányos helyzetűek könyvtári ellátásához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A könyvtár azt szeretné, ha az emberek úgy tartanák számon, mint a város dolgozószobáját és az igényes művelődés és szórakozás helyszínét. A könyvtár szolgáltat, a könyvtáros munkája szolgálat és ez így lesz a jövőben is. Olvasói igényeket elégít ki és missziós küldetése révén reméli, hogy igényeket kelt és értékeket közvetít.

Az intézmény a továbbtanulók könyvtára is. Mind a helyben, mind a vonzáskörzetben tanuló és dolgozó, felsőoktatásban résztvevők számára lehetővé teszi a tudomány és technika világának széles körű megismerését a gyűjteményen és az információs forrásokon keresztül. Az országos együttműködés segítségével hozzájárul ahhoz, hogy a tudományos ismeretek elérhetők legyenek. A harmadik évezred kihívására válaszolva hibrid könyvtárrá kell válnia a könyvtárnak, otthont adva a papírra nyomtatott dokumentumok mellett az elektronikus hozzáférésnek is. Egyrészt el kell tudni igazodni a virtuális gyűjteményekben, másrészt meg kell őrizni a hagyományos, a Gutenberg–galaxis értékeit is. Ugyanakkor nem mondhat le egy másik fontos feladatról sem, miszerint beengedni a helyi közéletet, helyet adni a civil szervezeteknek, kiscsoportoknak. Mint nyilvános könyvtár egyszerre hajléka kell, hogy legyen a tanulásnak, önképzésnek, a gyors információszerzésnek és a társas együttlétnek is.”

A megújult könyvtár

Mint, ahogyan a koncepció bevezetőjében is megfogalmazásra került, szerencsés időben készül e dokumentum, melynek egyik fő oka, hogy az Ady Endre Könyvtár épülete egy pályázatnak köszönhetően (TOP-2.1.2-15-HE1-2016-00001 azonosítószámon, „Zöldülő város – piac-, könyvtár- és térfejlesztés”) megújult, korszerűbbé vált, s ezzel számtalan új lehetőség adódik az intézmény céljainak eléréséhez és a város közművelődési és kulturális életének fejlődéséhez. A felújítási munkálatok kezdetétől az intézmény ideiglenes helyre költözött, majd 2021. májusában megkezdhetette a visszaköltözést a város főterére.

A megújuló épület igazi otthona lett a sokrétű és folyamatosan fejlődő szolgáltatásokat kínáló könyvtárnak, eleget tud tenni a megváltozott követelményeknek.

Támogatja a fogyatékkal élőket, a megváltozott munkaképességű emberek könyvtárhasználatát. A könyvtár épülete lehetővé teszi az akadálymentes megközelítést. Idős, rászoruló olvasók számára otthonukba szállítják a kívánt olvasnivalót. Gyűjtik a "hangos könyveket" és az öregbetűs változatokat is. Szövegnagyító és szöveg hanggá alakítására szolgáló szoftverek állnak rendelkezésre. Ezzel megvalósul városunkban és a hozzátartozó kistérségben lakó vakok és gyengén látó olvasók korszerűbb könyvtári ellátása, csökkentve ezáltal társadalmi kirekesztettségüket, növelve esélyüket az információhoz, dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében. A látássérült olvasók számára a számítógépek használata ingyenes.

A korszerű elektromos hálózat kielégíti a megnövekedett informatikai igényeket. Megújultak a könyvtári és a közösségi terek, a kazánházi berendezés és a központi fűtési rendszer teljes rekonstrukciója, a vizesblokkok felújítása, intelligens tűzjelző hálózat kiépítése is megtörtént. A marketingkommunikáció eszközszeresét alkalmazva újra a város központi intézményévé vált a nagy múltú könyvtár. A fejlesztésnek köszönhetően a könyvtári feladatokat korszerűbb környezetben láthatják el, s ezáltal alkalmassá vált arra, hogy a bővítse a családi és szabadidős programok rendezését.

Az új épületben modern, tágas, otthonos, világos és felhasználóbarát terek kerültek kialakításra. Korszerű bútorok és technikai eszközök állnak rendelkezésre. A közösségi terekbe, méretre, helyre szabott új polcrendszer és bútor áll rendelkezésre. Színes puffok, babzsák fotelek, szőnyegek, korszerű árnyékolástechnika szolgálja a könyvtárlátogatók kényelmét. Megújult az informatikai eszközpark, a legmodernebb számítógépek, másolók, nyomtatók állnak a használók rendelkezésére.

Könyvtári terek a megújult épületben:

- Földszint

Az akadálymentes épületben a földszinten egy tágas előtér fogadja a belépőt. Itt kapott helyet a kölcsönzési *adminisztráció/recepció pult, újságolvasó, Internetező, ruhatár és a lift feljárata*. Egy modern gördülő *tömörraktár* is itt kapott helyet, ahol a szorosan egymás mellé gördíthető polcok kis helyen, sok könyvet tudnak tárolni. Szintén a földszinten található a *gyermekkönyvtár*, amely vidám színekkel, gyermekbarát bútorokkal és környezettel várja a gyerekeket és szüleiket. A 80-100 fő befogadására alkalmas *előadó/ rendezvényterem* is itt nyert elhelyezést. Kis dobogó, hangosítás, vetítési lehetőség, öltöző várja a rendezvényre

érkezőket és az előadókat. Itt található továbbá a vizes blokk, valamint egyéb kiszolgáló helyiség.

- Emelet

Az első emeleten található a **teljes felnőttek könyvtár: a kölcsönzőtér, az olvasóterem**. Az olvasóterem tágas és világos, ahol a kisebb (30-40 fős) rendezvények megtartására alkalmas, (író-olvasótalálkozók, könyvbemutatók, olvasói-klubok), melyeket könnyen mobilizálható bútorokkal rendeztek be. Az olvasóteremben kap helyet a helyben használható gyűjtemény (könyvek, lexikonok, szótárak, folyóiratok) és a **helytörténeti gyűjtemény** is mivel ezeket az értékes dokumentumokat kölcsönözni nem lehet. A kölcsönzőtér tágas és szellős, alacsony polcokkal, kényelmes fotelekkel, párnákkal. A **zenei gyűjtemény** elkülönített teret nem kapott, a kölcsönözhető DVD lemezek és CD lemezek a kölcsönzőtérben elhelyezett polcokra kerültek. A fiatal korosztályra gondolva itt alakították ki a **Tini Kuckót**. Az **irodák** is (igazgatói, gazdasági, feldolgozó), valamint egyéb kiszolgáló helyiségek.

- Tetőtér

A tetőtérben **3 klubterem** kapott helyet. Ezekben a klubtermekben 30-40-50 fő tud leülni. Itt a városban működő civilek, kiscsoportok szervezhetik és tarthatják programjaikat, összejöveteleiket. Szintén ezekben itt van lehetőség a Kattints bátran! számítógép- és Internethasználati oktatások megtartására is.

Az intézmény elhivatott vezetősége így fogalmaz: „**A város főterén álló épület egy olyan hajlék, ahol megfér egymás mellett a bölcsis korú kisgyermek, a társaskapcsolatokra éhes kamasz, a napi hírekre kíváncsi nyugdíjas, a gyűjtő-kutatómunkába elmélyedő helytörténész, a főiskolai és egyetemi hallgató, az Interneten szörföző, vagy csak egy jó beszélgetésre vágyó látogató. Mindenki 0-99 éves korig.** Természetesen, szoros összefogás, együttgondolkodás kell a megteremtéséhez, a működtetéséhez, a fejlesztéséhez, a megőrzéséhez. Az összefogás legnagyobb pozitívuma, és visszaigazolása az olvasók és látogatók jelenléte lesz, akik majd naponta belakják és élettel töltik meg az épületet.

Ma már **minden esélyünk megvan arra, hogy a hatvani Ady Endre Könyvtár a XXI. század, a tudás és az információs társadalom igényeinek és kihívásainak is meg tud felelni.** Ám ennek az a feltétele, hogy **lépést tarthasson a társadalom szükségleteivel, lehetőleg a legtöbbet nyújthassa a könyvtár használóinak.**

A könyvtárak alapfeladata **információ biztosítása a polgárok felé.**

Szolgáltatási funkciójából eredően a korszerű technika segítségével információs- és tudásközpontként segíthesse a város életét. A hatvani Ady Endre Könyvtár egy **sokszínű szolgáltató hely lesz a jövőben is.** A könyvtárban a több évtizedes együttműködés eredményeként kialakult egy jó munkatársi közösség. Az épület átalakult és megújult, de az a szellemiség, amely az eddigi munkát övezte továbbra is kívánatos, hogy megmaradjon. Ez azt eredményezi, hogy **nyitott, olvasóbarát, otthonos hangulatú marad az intézmény.**”

Az Ady Endre Könyvtár SWOT analízise

Ady Endre Könyvtár SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Korszerű, XXI. századi kihívásoknak megfelelő könyvtáráépület a város főterén - Minőségi szolgáltatási rendszer - Placemaking- közkönyvtári terek megléte - Integrált közösségi tér és szolgáltatások - Bővülő látogatói létszám - Hatékony marketing és reklámtevékenység - Bővülő partner és közönségkapcsolatok - A városban a könyvtár megítélése kiváló - Együttműködő, segítő kapcsolat a fenntartóval - Tartalmas, információgazdag gyűjtemény - Digitalizált állományok, digitalizált szolgáltatások - Sokszínű szolgáltató hely - Olvasásnépszerűsítő programok valamennyi korosztály számára - Kulturális programok gazdag kínálata - Eredményes hazai és Eu-s pályázatokon való részvétel - Innovatív, elkötelezett munkatársak - Intézményi dolgozók elhivatott, stabil, jól működő csapata - A munkatársak szakmai képzése biztosított - Megyei és országos szakmai szervezetekben való aktív tevékenység - Együttműködő partnerkapcsolat a városban működő kulturális és oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, kiscsoportokkal - Magasan kvalifikált munkaerő - Minőségi informatikai eszközpark 	<ul style="list-style-type: none"> - A költségvetésben szűkös anyagi keretek a közművelődési feladatokra - Csökkenő anyagi forrás gyűjteménygyarapításra, rendezvényszervezésre

<ul style="list-style-type: none"> - Törekvés az olvasói igények megismerésére - Hagyománnyá vált könyvtári kiadvány: Hatvani Kalendárium megjelentetése - Speciális szolgáltatások (házhozszállítás, hangoskönyvek) - Napi könyvajánló - Felnőttképzés (Kattints bátran) - Hatvani Lexikon újbóli kiadása - Akadálymentes könyvtár - A könyvtár része a Digitális Jólét Programnak - Lakosság, intézmények és szakmai szervezetek érdeklődése a könyvtár iránt 	
<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Új pályázási lehetőségek megjelenése - Könyvtárosok anyagi megbecsülése - Humánerőforrás fejlesztése (könyvtáros, informatikus munkakörök) - Széchenyi Zsigmond Könyvtár állományának integrálása (vadászati témájú könyvállomány visszakerüljön) - Zöldkönyvtár program fejlesztése - RFID alapú kölcsönzési és nyilvántartási rendszer bevezetése - Megnövekedett közművelődési programok iránti igény kielégítése - Gyűjtemények gyarapítása költséghatékony stratégiát követve - Új típusú dokumentumok folyamatos beszerzése (Hatvani Községi Felsőoktatási Központ) - eCorvina integrált könyvtári program valamennyi moduljának használata - Elektronikus szolgáltatások fejlesztése - Minősített Könyvtári Cím elnyerése 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pályázatok hiánya - Az intézmény költségvetése nem tudja követni az áremelkedéseket - Munkatársak szakmai ismereteit nem tudják bővíteni továbbképzések hiányában - Béremelkedések elmaradása -Nyugdíjba vonuló kollégák után a szakmai utánpótlás nehézségei - Olvasási szokások megváltozása (világjelenség) - A könyv, mint papír alapú kultúra és a digitális kultúra arányainak távolodása - Az érdeklődés a felületes tudás irányába tolódik - Könyv kölcsönzés háttérbe szorulása

Az Ady Endre Könyvtár fejlesztési céljainak megfogalmazásánál **figyelembe vesszük az intézmény működését meghatározó dokumentumokat**, mint Alapító Okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Gyűjtőköri Szabályzat, amelyek kijelölik, hogy a könyvtár a közgyűjteményi követelményrendszeren belül milyen **helyi sajátosságokkal** kell, hogy törődjön, amelyek a lokális, földrajzi, társadalmi meghatározottságból következnek. Továbbá azokat **az igényeket, amelyek a tapasztalatok alapján könyvtárhasználók részéről merültek fel:**

- tanulás,
- szabadidős tevékenység,
- helyismereti információk,
- információs és kommunikációs eszközök használata,
- reprográfiai eszközök használata,
- emberi kapcsolatok,
- beszélgetés,
- rendezvények.

Az emberek élethelyzetének változásai, növekvő információs igényei, a civil társadalom megerősödése, kulturális kezdeményezések szerepe, a tanulás felértékelődése, a művelődés/műveltség értéke alapvetően megváltoztatja a korábban rögzült könyvtárképet. **Ma a hagyományos könyvtári funkció és az információs központ együttes jelenléte biztosítja azt a szerepet, amely a kultúraközvetítés e sajátos intézményében megfelel a változó társadalmi elvárásoknak.**

- **Fontos feladat, megőrizni a könyvtár haladó hagyományait, a modern társadalom kihívásainak, igényeinek is megfelelő, információt, dokumentumot kellő mennyiségben és gyorsasággal szolgáltató közkönyvtár működését, mely szervesen illeszkedik a helyi társadalom életébe.**
- **Szükséges megtartani a könyvtárban működő közművelődési tevékenységek tradícióit a helyi társadalom, civil egyesületek, kiscsoportok kulturális szükségleteinek, művelődési igényeit feltáró és kielégítő, a közösségi életet segítő és annak otthont adó kulturális intézmény működtetését.**
- **A könyvtári szolgáltatásokat figyelembe véve egy olyan átmeneti időszakban vagyunk, amelyben az emberekkel, olvasókkal és leendő olvasókkal meg kell ismertetni, értetni, hogy a könyvtárak funkcióját ne csak a hagyományos könyv kölcsönzéssel azonosítsák. Napjaink könyvtárai nyitottak az új informatikai eszközökre, rendszerekre, őrzik a tradicionális könyvtár értékeit, erőnyeit, tudásközpont és egyre inkább információs központ is. A hagyományos és virtuális könyvtári szolgáltatások mellett a könyvtár kultúra és tudás közvetítő közeg, intézmény és közösségi találkozó pont.**

A könyvtárak szerepének változása, alakulása a digitalizáció fejlődésével párhuzamosan zajlik, s célunk, hogy a városi könyvtár minden korszerű szolgáltatást be tudjon építeni saját palettájába, illetve fejlődjön. Szükséges tehát

annak erősítése, hogy a köztudatba épüljön be: a könyvtárba nem csak a könyvek kölcsönzése céljából ajánlatos menni.

Azonban szeretnénk, ha ezzel egyidejűleg az olvasási élmény, az írott kultúrán belüli információ és eligazodás, az írott értékek elhelyezése és megismertetése ugyan olyan hangsúlyos cél maradna, s a könyvnek, mint tárgynak, s mint a szellemi örökségek őrzőjének fontossága ne csökkenjen, hanem éppen ellenkezőleg, a fiatalabb generációk örök értéként tekintsenek rá.

Ez utóbbi cél folyamatos munkát igényel, hiszen az ifjúsággal a modern, digitalizált világgal párhuzamosan kell erősíteni az olvasás kultúráját, a könyv szeretetét.

- **Fenti átfogó célok megvalósítását a társadalmi esélyegyenlőséget szem előtt tartva szükséges szervezni, amely a könyvtárak egyik legfontosabb szerepeként értelmezhető és életminőséget közvetetten befolyásoló tényezőnek számít.**

A könyvtár szolgáltatási rendszerének jövőképe

Az Ady Endre Könyvtár szolgáltatási rendszerének alappillérei:

- a felhasználók szükségleteire és igényeire alapozott **szolgáltatások** kialakítása,
- **a minőségi szemlélet,**
- **az európai színvonal** biztosítása a könyvtárhasználók számára.

Kulcsterületek:

- Differenciált és dinamikus szolgáltatások kialakítása, a szolgáltatások színvonalának egységesítése. A könyvtár járuljon hozzá **az állampolgárok életminőségének javításához.**
- Mindenhová, **mindenkire kiterjedő dokumentum- és információ-ellátottság megszervezése,** az igényeknek megfelelő szolgáltatási szintek létesítése (különgyűjtemények)
- A szolgáltatásokhoz való **korlátozás nélküli hozzáférés biztosítása,** bármilyen szempontból **hátrányos helyzetűek ellátásának javítása.**
- A **potenciális olvasók feltérképezése,** igényeik felmérése, a számukra szükséges **differenciált szolgáltatások bevezetése.**
- **Megfelelő környezet kialakítása** a megfelelő szolgáltatásokhoz.
- A **digitális írástudás terjesztésének** legyen meghatározója a könyvtár az egyéni tanácsadás és csoportos tanfolyamok szervezésével, felhasználóképzéssel.
- Az intézmény fejlesztési programjának egyik meghatározó eleme a szellemi erőforrással való gazdálkodás, amely a következő alapelveken nyugszik:
  - megfelelő munkaerő-struktúra kialakítása a szolgáltató helyeken és a szolgáltatásokban;
  - a munkatársak személyiségének és munkafeltételeinek folyamatos kondicionálása;
  - felkészült szakember megtartása, elismerése.

Mindezen célokat nagyban segíti az intézmény munkatársainak elkötelezettsége a könyvtári szolgáltatások megbízható és folyamatos működtetése mellett.

Az utóbbi évtizedben átalakult a könyvtár szolgáltatási struktúrája: a felhasználói igények differenciálódtak, s ehhez kell igazodnia könyvtár szolgáltatási rendszerének. Az élethosszig tartó tanulás, a felsőoktatásban résztvevők számának jelentős növekedése bővítette az olvasóközönség igényeit. Egyre **nagyobb az igény a szakirodalmi dokumentumok, az informatikai szolgáltatások iránt.** A könyvtári dolgozók szakmai tudása és az informatikai fejlesztések alapot adtak a lakosság számára rendezett internet tanfolyamok meghirdetésére, melyek mind a mai napig nagy sikernek örvendenek. **A későbbiekben a már jól bevált tematika mellett lehetőséget látnak olyan tanfolyamok szervezésére is, amelyek praktikus ismeretek megszerzését segítik.** (Pl. elektronikus ügyintézés). **Hagyományos szolgáltatásaikat továbbra is felhasználói igényeihez kell alakítani, folyamatosan fejleszteni kell a technikai feltételeket és az új szolgáltatáshoz szükséges ismereteinket.** Szükséges lesz az olvasók körében elvégezni egy **használoi elégedettségmérést.** Ez alapot adhat és segítséget nyújthat az önértékelésben és a további célok kitűzésében.

A Könyvtár válaszai, szolgáltatásai a felmerülő igények kielégítésére:

- **Dokumentumszolgáltatás:** kölcsönzés, helybenhasználat, ODR szolgáltatás, WEB-es szolgáltatás
- **Információs szolgáltatás:** közhasznú információk, könyvtári adatbázisok, közös katalógusok használata, könyvtári tájékoztatás, internethasználat, tanácsadás
- **Közösségi szolgáltatások:**
  - könyvtári rendezvények:
    - író olvasó találkozók
    - előadássorozatok, ismeretterjesztő előadássorozatok (*Magyar klasszikusok új köntösben, Elfeledett nagy magyarok, Mindentudás a könyvtárban*)
    - irodalmi estek
    - könyvbemutatók
  - olvasásnépszerűsítő rendezvények:
    - olvasóklub
    - vers és prózamondó versenyek
  - „képzés”
    - „Kattints bátran” számítógépes képzés
    - könyvtárhasználati órák
  - korosztály specifikus programok:
    - óvodások részére játékos könyvtárba szoktató foglalkozások
    - Dúdoló/Kacagtató foglalkozások bölcsődés korú gyerekeknek,
    - bábszínházi előadások
    - illusztrációs pályázat
    - játékos vetélkedők (Könyves kalandok, Könyv-jelző)
    - drámapedagógiai foglalkozások
    - Játszóházi kézműves foglalkozások családoknak,
    - könyvheti piknik családoknak,
    - játékos kézműves szolgáltatások
    - napközis játszóházi foglalkozások

- felnőtteknek országok, testvérvárosok bemutatkozása rendezvények formájában,
  - megismertetni a testvérvárosok országait az érintett nagykövetségek bevonásával,
  - filmklub
  - speciális szolgáltatások: házhoz szállítás, hangoskönyvek
- **Praktikus szolgáltatások:** fénymásolás, nyomtatás, szkennelés
  - **Könyvtárszakmai feladatok:** Az intézmény szakmai szervezeti egységei által végzett könyvtárszakmai feladatok ellátása természetesen folyamatos a jövőben is. A gyűjtemény fejlesztése, feltárása, az állomány védelme, (vétel, feldolgozás, adatbázis építése) napi feladat. Az olvasók igényeinek, kéréseinek kielégítése, a tájékoztatás, a kölcsönzés, helybenhasználat, könyvtárközi kölcsönzés, irodalomkutatás, internethasználat és oktatás, reprográfiai szolgáltatások napi feladataink legfontosabb részét képezik. Online szolgáltatásaik, adatbázishasználat, közhasznú információk nyújtása folyamatos. A könyvtár valamennyi részlegében elérhetővé válnak a szakirodalmi adatbázisok, melyek használata a beiratkozott olvasók számára a könyvtári számítógépeken ingyenes. Az adatbázisok népszerűsítését, használatát tanfolyamok keretében segítik.
- **Folyamatos rendezvénycentrikus könyvtári propaganda.**
  - **A könyvtár profiljába illő rendezvények megtartására.**
  - **Intézményeknek, civil szervezeteknek helyet adni programjaik megvalósítására.**
  - **Szükséges az RFID alapú kölcsönzési és nyilvántartási rendszer** bevezetése, melyet pályázati forrás bevonásával lesz lehetőség elérni. Előnye, hogy a nyilvántartások pontosak és naprakészek lehetnek, automatikusan működhetnek, valamint csökken a manuális munkavégzés. A jövőben ajánlatos az ezt megvalósító pályázatokon részt vennie az intézménynek.
  - **Könyvtári falakon túl – online kommunikáció**
 A hagyományos szolgáltatások mellett egyre nagyobb teret hódítanak az elektronikus szolgáltatások. Mivel látogatók nagyon sokfélék, a könyvtár szakmai csapata igyekszik mindenkivel személyre szabottan kommunikálni, sokféle csatornán szólni hozzájuk. Ehhez felhasználják a hagyományos és az elektronikus tájékoztatás eszközeit: rendszeresen frissített és naprakész honlapot, személyes megszólítást, hírlevél indítását, könyv- és rendezvényajánlót, blog indítását. Folyamatosan tudatják, hogy a könyvtárban mindig történik valami, amiért érdemes betérni. A könyvtárlátogatás ma már virtuálisan is megoldható. Munkatársaik elérhetőek elektronikusan, olvasóik üzenetet küldhetnek tájékoztató könyvtárosaiknak, tájékozódhatnak dokumentumaikról, eseményeikről, meghosszabbíthatják kölcsönzéseiket, kérhetnek előjegyzést, s kaphatnak e-mailben értesítéseket, meghívásokat, információkat.
- **Digitalizálás**
 A könyvtár nagy hangsúlyt fektet a helyismereti dokumentumok digitalizálására, archiválásra, hozzáférhetővé tételére és egy adatbázisban való keresésére. Különböző helyismereti írásokat, fotókat, képzőművészeti alkotásokat digitalizálnak, melyeket a beiratkozott olvasók a könyvtár számítógépes hálózatán tudnak használni. A könyvtár helytörténeti gyűjteményében a régi hatvani sajtótermékek mikrofilmtekercsek formájában

vannak meg. Ezen tekercesek tartalmazzák a legfontosabb hatvani újságokról készített felvételeket. Az egri Bródy Sándor Megyei Könyvtárral konzorciumban van lehetőség pályázni a *HevesTékaDigit, a Heves megyei helyismereti dokumentumok digitalizálása c. pályázatra a helytörténeti dokumentumok digitalizálására*. A megvalósítás kapcsolódik a Digitális Oktatási Stratégiához, így a könyvtárakban lévő tartalmak oktatási célú felhasználása biztosított lesz. Az intézmény tervei közt szerepel Perei Zoltán 3000 db grafikából álló hagyatékának digitalizálása és az életmű közzététele.

- **Digitális Jólét Program**

Az intézmény csatlakozott a Digitális Jólét Programhoz, melynek köszönhetően Digitális Jólét Pont lett. E csatlakozással a könyvtár bekapcsolódik abba a képzési folyamatba, mely hozzájárul a könyvtárlátogatók digitális készségeinek fejlesztéséhez. A könyvtárhasználók számára teret és hozzáférést biztosítanak az internethez és az online világhoz, emellett felkészült mentorok is segítik a munkát, hogy mindenki megtalálja, amit keres. Az érdeklődők segítséget kaphatnak például az ügyfélkapu használatához, az önéletrajz írásához, ugyanakkor a virtuális világ veszélyeire is felhívják a figyelmet.

- **Esélyegyenlőség, digitális írástudás fejlesztése, jobb életminőség elérése**

A népszerű „Könyvet házhoz!” szolgáltatást továbbra is ajánlatos folytatni. Azoknak az otthonukhoz kötött, mozgásukban korlátozott beteg, idős olvasóknak szeretnének segíteni, akik fizikai állapotuk miatt nem tudják a könyvtárat felkeresni. Számukra is biztosítottá válhat az olvasás nyújtotta kikapcsolódás, művelődés, a könyvtári dokumentumokhoz való hozzájutás lehetősége. Szolgáltatásunk segítségével senkinek nem kell lemondania az olvasás élményéről.

- **Kattints bátran!**

Informatikai- és számítógéphasználati oktatás hátrányos helyzetűek számára, ahol megtanítják a számítógép használatát, elektronikus levelezést, és további hasznos tudnivalókat. (pl.: menutrend keresés, önéletrajz, motivációs levél írás).

- **Okos könyvtár - okos eszközökkel**

Az intézmény terveik között szerepel az informatikai foglalkozások tartalmának bővítése, az alapképzéseken túl szeretnék, ha a résztvevők megismernék és megtanulnák az okoseszközök - okostelefon, tablet-használatát. Haladó képzéseik *Okos város-okos könyvtár* néven indulnak, ahol a digitális tudásfejlesztés, robotika, digitális hálózatok bemutatása, internetes játékok, totók, zöldítés és sok-sok hasonló témában szerezhetnek új információkat.

- **Zöld könyvtár**

A könyvtár nagy hangsúlyt kíván fektetni a környezetvédelemre, ezért meghirdetik a *Zöldkönyvtár okosan* programot. Évek óta szelektíven gyűjtik a hulladékot és gyűjtődobozt terveznek kihelyezni az elhasznált ceruzaelemek számára. Továbbá elérhető az új szolgáltatás, a Szatyorkölcsönző, arra az esetre, amennyiben az olvasók nem hoznának magukkal táskát. Környezetbarát vászon és papírtáskában vihetik haza a kölcsönzött könyveket.

Rendezvények, könyvtári programok

A családi programok szervezése kiemelten fontos a gyermekkönyvtárban. Ha a családok együtt tölthetnek el minőségi időt a könyvtárban élménydús, emlékezetes programokon, az nem csak a családok számára ad minőségi többletet az életükhöz, de a könyvtár számára is olyan hozadékkal rendelkezik, ami mással nem pótolható. A közös élmény, a barátságos környezet, a programokon az aktív részvétel egyrészt inspirálja őket a további látogatásokra, másrészt új olvasókat, családokat is bevonz a könyvtárba.

- **Csoportos foglalkozások óvodai és iskolai csoportok számára**

Látogatásaik rendszeresek, mindennaposak, a foglalkozások és kölcsönzési lehetőségek harmonikusan kiegészítik egymást. Az egyes alkalmak- szabadidős és iskolai tananyagot kiegészítő tevékenység esetén egyaránt – ötvözik a biblioterápia, meseterápia, a drámapedagógia eszközeit, mesemondásra, interaktív játékokra, a gyerekek nagyfokú aktivitására egyaránt építve. A könyvtár szakmai csapatának nagyon fontos és tudatos hozzáállása a munka során, hogy építenek a kísérő pedagógusok együttműködésére és közreműködésére, igénylik és tudatosítják aktív részvételüket az egyes alkalmakon a jó munkakapcsolat, a hosszú távú hatás és a gyermekek érdekében egyaránt.

- **Kézműves foglalkozások, játszóházak, vetélkedők, versenyek**

A könyvtár kapcsolódva a *Költészet napjához, a Népmese napjához, az irodalmi évfordulókhoz* rendszeresen szervez kézműves foglalkozásokat gyerekeknek, családoknak is. Folytatni kívánják a nyári szünidőben az Irodalmi udvar elnevezésű napközis rendszerű foglalkozásokat, táborok megtartását, sok játékkal, meseolvasással, kézműveskedéssel.

- **Olvasásnépszerűsítő foglalkozások**

Továbbra is megszervezik a nagysikerű *Könyves kalandok* játékot, amely során olvasásra, könyvtárhasználatra szoktatják a fiatalokat és családjaikat. A szülők, nagyszülők elmondása szerint a család együtt olvassa el a könyvet és készíti el az illusztrációt. Összehozza a családot az olvasás a játék öröme.

Tervezik meghirdetni a *Könyv-jelző* elnevezésű 100 - könyv játékot, amely aktív olvasásra ösztönzi az érdeklődőket.

- **Közönségtalálkozók, Író-olvasó találkozók**

Fontos cél, hogy minél több gyerekkel megszerettessék az olvasást, a könyvet. Egy népszerű íróval való találkozás életre szóló élményt jelent a gyerekek számára.

- **Szakkör**

Drámapedagógiai szakkör indítását tervezik a középiskolás korosztály részére, ahol az egyes alkalmak során megismerkedtek a testbeszéddel, a szerepjáráttal és szituációs gyakorlatokkal. A foglalkozások célja a művészeti nevelés, kommunikációs képességek fejlesztése, olvasásra nevelés.

- **Tini Kuckó**

Kiemelten fontos feladat a tinédzserek megszólítása, a könyvtárba invitálása. Ennek érdekében ajánlott számukra kialakítani egy elkülönített helyet a könyvtár épületében, ahol az érdeklődési körüknek megfelelő könyvek kerülnek a polcokra. Továbbá ajánlott részükre **író-olvasó találkozókat szervezni**, hogy a kamaszok találkozzanak inspiráló emberekkel, kedvenc szerzőikkel, megismerjék kedvelt olvasmányuk háttértörténetét.

- **Rendhagyó órák** megtartásával cél egy-egy történelmi korszak tágabb megismerése, a helytörténet, a helyi irodalom, a honismeret, egy - egy írói életmű népszerűsítése valósulhat meg.

- **Előadássorozatok, olvasói klubok**

Ajánlott folytatni a már nagysikerű *Neves hatvaniak* című beszélgetéssorozatot, amely 2016-ban indult útjára és nagy siker övezi. A sok pozitív visszajelzés igazolja, hogy igény van a beszélgetések szervezésére. A cél, olyan Hatvanból induló neves személyek felkutatása és meghívása, akik valamilyen izgalmas és érdekes pályát futottak be. Munkájukkal, tevékenységükkel jó hírért viszik Hatvannak szerte a nagyvilágban. Olyan művészek, tudósok, diplomaták meghívását tervezzük, akikre büszkék lehetünk és akiket talán már kevesen ismernek a városban. A velük készült beszélgetéseket a Hatvan TV rögzíti és a helytörténet részévé válik.

A *Hatvaniakról hatvaniaknak, hatvaniaktól!* című program célja azon hatvani lakosok számára lehetőséget biztosítani a megmutatkozásra, akik közöttünk élnek, művészeti, írói, irodalmi, zenei képességeik, tehetségük méltó arra, hogy megmutassuk a hatvaniaknak.

Az olvasók részéről nagy az érdeklődés a magyar történelmi sorsfordulók iránt, mely a könyvek kölcsönzésében is megmutatkozik. Ezért *Sorsfordulók Magyarországon a 19-20. században* címmel **havi rendszerességgel társadalomtudományi, történelmi előadássorozatot indítása tervezett**, ahol a legkiválóbb magyar történészek, az adott történelmi esemény szakavatott előadóit hallgathatja a nagyközönség.

Az *Egy könyv és egy csésze tea* elnevezésű olvasói klub nagyon népszerű. A program kéthavonta valósul meg nyugdíjas pedagógusok, értelmiségiek részvételével. Közösén választanak ki irodalmi műveket, melyekhez kapcsolódó gondolataikat és benyomásaikat megbeszélnek.

Angol nyelvi társalgási klub: az idegen nyelvi klubot kéthetente látogatják az érdeklődők. Nyelvtanár segítségével, vezetésével lehetőség van a résztvevőknek társalgási szituációk gyakorlására. Igény esetén német nyelvi klubot is indítanak.

Film klub: Hatvanban a mozi megszűnését követően felmerült az igény egy filmklub beindítására. Az igényes filmművészet iránti igényt kívántuk kielégíteni egy filmklub működtetésével az Ady Endre Könyvtár nagytermében 2015-ig. Ezt a hagyományt kívánják újra indítani és kéthetente a könyvtár nagytermében egy-egy rendezői, vagy színészi életmű legemlékezetesebb alkotásait vetítik le.

Olvassunk, beszéljessünk a Ratkó József Közművelődési Egyesülettel!

Az egyesület tagjai tevékenyen bekapcsolódnak Hatvan város szellemi életébe, részt vesznek művelődési hagyományaink ápolásában és propagálásában. E törekvés jegyében szerveznek közös kulturális programokat Hatvanban.

Társasjáték Klub

Olvasói kérésre meghidetik a felnőttek részére a Társasjáték Klubot.

Kreatív klub felnőtteknek

Egyre több felnőtt szereti a kézműveskedést, mint hobbit a szabadidő tartalmas és hasznos eltöltésére. A könyvtár megszervezi a kreatív klubot olyan hatvani kézművesek segítségével, akik szívesen közreműködnek egy felnőtt klub indításánál.

Digitális írástudást segítő kompetenciafejlesztő foglalkozások

A könyvtárra alapozott tanfolyamok és azok a programok, melyek megismertetik a látogatókat a könyvtár használatával, talán a leghatékonyabb marketingeszközök, kulcsszerepük van a könyvtárhasználóvá válásban.

A felhasználóképzés három fő területre irányul:

- ismeretek a könyvtárról: szolgáltatásai, szervezete, forrásai
- készségek fejlesztése az információkeresés és -használat területén,
- motiváltság a könyvtár használatában az informális tanulási projektek végzése során.

• Zenei programok, rendezvények

A nagyterem és a hangszer léte kínálja a koncertek, zenei programok szervezésének lehetőségét. Az intézmény helyet kíván adni a városban működő zenekarok, énekkarok koncertjeinek is. Új színfoltként tervezik a *Tanár-Diák című koncerteket*. A Kocsis Albert Zeneiskola tanárai, növendékei számára kínálnak alkalmat koncertek megtartására.

A könyvtár 1996 - 2014-ig minden év decemberében megszervezte a városi **Kodály Zoltán Népdalversenyt** általános és középiskolás diákok részére, melyre évről évre egyre többen jelentkeztek a hatvaniakon kívül a környező településekről is. E rendezvény célja a városi Kodály Zoltán Népdalverseny újraindítása és ezáltal a zenei anyanyelv a népdal ápolása és megszerettetése a fiatalokkal. A zenei rendezvények megtartását nagyban segíti, hogy az Ady Endre Könyvtár rendelkezik egy koncertzongorával.

Partnerség, együttműködések

• Népek, kultúrák, testvérvárosok

Az intézmény célja, olyan **kulturális rendezvénysorozat elindítása**, amelyek alkalmával Hatvan testvérvárosaival való kapcsolat mélyülhetne és alkalom nyílna a városok országainak kultúráját, zenéjét, irodalmát, művészetét és akár gasztró kultúráját is megismerni. Különösen ajánlott Beregszász és Kézdivásárhellyel való kapcsolat elmélyítése, melyre remek lehetőséget kínál a Hatvany Lajos kitüntetett emlékdíj – a magyar nyelvért adományozása, mellyel Hatvan Város Önkormányzata elismeri Hatvan város magyar anyanyelvű oktatást is végző testvérvárosában élő diákjait, aki kimagasló eredményt értek el a magyar nyelv művelésében és tanulásában.

- **Civil szervezetek, csoportok tevékenysége a könyvtárban**

Az Ady Endre Könyvtár mindig is lehetőséget, helyet adott a hatvani civil szervezetek és csoportok működésének. Mindig figyelembe vette partnereik igényeit, elvárásait, melyek beépültek a tevékenységeikbe. Törekedtek arra, hogy a kapcsolattartás formája, stílusa számukra is megfelelő legyen. A közös munka az évek során kiteljesedett, ehhez megfelelő módszereket, gyakorlatot sikerült kialakítaniuk. Az új épületbe való visszatéréssel az épület infrastruktúrájából adódóan is megnöttek a tevékenységek folytatásának lehetőségei.

Az Ady Endre Könyvtár épületében az alábbi kiscsoportok és egyesületek működtek rendszeresen: Sakk-kör, Gáspár András Bajtársi Egyesület, Ratkó József Közművelődési Egyesület, Telefonos Lelki Segélyszolgálat, Kopa Lajosné Dísztöművészeti Szakkör, a Maassluis-Hatvan Testvérvárosi Egyesület, a Vitézi Rend hatvani csoportja. A könyvtár a szolgáltatásai tervezésénél folytatja az együttműködést a civil szervezetekkel, klubokkal.

Könyvtárhoz, könyvtári rendezvényekhez kötődő kiállítások

2015-ig számos kiállításnak adott helyet a könyvtár aulája, mint meseillusztrációs -, képzőművészeti-, kézimunka kiállítások, melyek gazdagították a város kulturális életét. A megújult épületben továbbra is helyet kapnak az időszaki kiállítások. Pl. olvasói pályázatra érkezett gyermek rajzok, könyvtári foglalkozásokalkotásai (pl. Dísztöművészeti szakkör) Civil szervezetek művei

A helyi értékek fontossága - Helytörténeti gyűjtemény, digitalizálás, helyi identitás erősítése, lokálpatrióta szemlélet

A helyi értékek megismerése iránti igény napjainkban jelentősen megnőtt. Ezeket a megnövekedő igényeket igyekszik kielégíteni a könyvtári Helyismereti Gyűjteménye. A Könyvtár által feltárt, feldolgozott és szolgáltatott információk jelentősen elősegítik településünk társadalmi, gazdasági, oktatási, kulturális életének a megismerését. **A nagy értéket képviselő helytörténeti gyűjtemény további gyarapítása, több szempontú feltárása, digitalizálása, sokoldalú hasznosítása kiemelten fontos feladat.** Létezése háttérként jelent a helybéli kutatómunka iránt kedvet és elkötelezettséget érzők számára.

Hatvani kalendárium

Az Ady Endre Könyvtár 1999 óta jelenteti meg és adja ki a Hatvani kalendárium című helytörténeti kiadványt. A kalendáriumban teret biztosítanak a településünk történelmére iránti lokálpatrióta elköteleződésű helytörténeti munkáknak. A kezdetekben egy idősebb generáció írásai mutattak példát elkötelezettségből, mára már a helytörténet iránt érdeklődő, sőt abból kinevelődő új generáció dolgozik velük együtt az újabb kalendáriumokban. Az eltelt 22 év alatt a Hatvani kalendárium értékes forrásmunka mindazok számára, akik Hatvan város életével, történetével szeretnének megismerkedni.

Az Ady Endre Könyvtár városközponti elhelyezkedése által és a felújított modern, minden igényt kielégítő épületével, valamint fentiekben vázolt rendkívül színes könyvtári tevékenysége által méltán lehet nevezni a város kulturális és közművelődési életének egyik fő központjának, pillérének.

A Hatvani Ady Endre Könyvtárnak koncepciója megvalósulása során szükséges célzott terveket követnie. Monitoroznia, elemeznie és értékelnie szükséges egy-egy tárgyévet (könyvtárhasználók korcsoportonkénti érdeklődése, rendezvények és programok látogatottsága, szolgáltatások iránti érdeklődés, könyvkölcsönzések statisztikája, stb.), s az azokból levont következtetések mentén fejleszteni a szolgáltatásait, tevékenységét.

HATVANY LAJOS KÖZÉRDEKŰ MUZEÁLIS GYŰJTEMÉNY

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója és tulajdonosa	Hatvan Város Önkormányzata
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	Működését a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, azonban e törvényt megelőzően Magyarország Alaptörvénye – XI. cikk (1)-(2) – szabályozza.
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	1 fő történész muzeológus (intézményvezető) 1 fő régész muzeológus 1 fő művészettörténész muzeológus 1 fő néprajzos muzeológus 1 fő múzeumpedagógus 1 fő gyűjteménykezelő 1 fő gazdasági vezető, humán ügyintéző, Serfőzde vezető 1 fő Tourinform Iroda vezető 1 fő Tourinform Iroda munkatárs 4 fő technikai munkatárs
Az intézmény nyitvatartási rendje	<u>Múzeum:</u> Hétfő: zárva Kedd-Vasárnap: 10:00-18:00
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	2020-ban a pandémia első hulláma miatt több hónapig zárva tartott az intézmény. A múzeum kiállításaira, rendezvényeire (szakelőadások, múzeumpedagógiai foglalkozások, komolyzenei koncertek) 10499 fő látogatott el, mely magas látogatószám részben a Munkácsy kiállításnak köszönhető. 2021-ben a pandémia okán az első négy hónapban zárva tartott az intézmény. A nyitást követően összesen 2046 fő látogatott el a múzeumba. 2022-ben az egész éves nyitvatartásra lehet számítani, ezáltal a látogatottsági mutatók javulására is.
Szolgáltatások időtartama	<u>Időszaki</u> kiállítások 4-5 hónapig állnak fenn. Évente 5-6 időszaki kiállítás kerül megrendezésre. <u>Állandó kiállítások</u> 5-6 évig állnak fenn. Állandó kiállítás Hatvan régészeti-történeti múltját dolgozza fel. Jelenleg a 2018

	<p>végén nyílt új régészeti állandó kiállítás újabb szakaszának előkészítése zajlik.</p> <p><u>Csoportos tárlatvezetések</u> muzeológusok vagy múzeumpedagógus vezetésével 40-50 perc.</p> <p>A <u>szakelőadások</u> egy része kötődik az aktuális kiállítások témájához. Egy-egy előadás időtartama 50-60 perc.</p> <p><u>Kutatószolgálat</u>: Más intézményekből, múzeumokból, kutatóintézetekből, egyetemokről, iskolákból érkező kutatói igényekhez szükséges anyaggyűjtés, kutatóval való foglalkozás szintén alapfeladat. A gyűjteményekből előkeresendő anyagokkal való foglalkozás alkalmanként 40-50 perc, de akár több órát is igénybe vesz.</p> <p><u>Digitális tartalmak</u>: A muzeológus munkatársak rendszeresen készítenek szakági digitális anyagokat, cikkeket az intézmény honlapjára és közösségi oldalára, amelyek nagy népszerűségnek örvendenek a hatvani, illetve máshol élő a hatvani témák iránt érdeklődők között. A digitális tartalmak megírása, az azt megelőző információgyűjtés a témától függően 3-4 óra de akár ennél is több lehet.</p> <p><u>Múzeumpedagógia</u>: A múzeumpedagógiai foglalkozások mindig a jelen kiállításokhoz kapcsolódnak, illetve tematikus foglalkozások is vannak. Egy-egy foglalkozás 40-50 percet vesz igénybe.</p> <p><u>Családi napok</u>: Ünnepekörökhöz kapcsolódóan évi 4-5 alkalommal hétvégén kerülnek megrendezésre. időtartamuk alkalmanként 3-3,5 óra.</p> <p><u>Múzeumok Éjszakája</u>: Kiállítások, gyermekfoglalkozások, koncertek, táncház délután-este 5-6 órán keresztül, az intézmény személyzete, mint szervező és lebonyolító.</p> <p><u>Gyermektábor</u>: Évente, nyáron egy-két turnus, amelynek programját elsősorban a múzeumi témák adják. Minden muzeológus részt vesz benne a programok szervezésétől kezdve a gyermekfelügyeletig. Naponta 7-8 órás időtartamban.</p> <p><u>Régészet Napja</u>, egész napos program, amelyen a múzeum régésze, múzeumpedagógusa és gyűjteménykezelője vesz részt.</p> <p><u>Városvezetések, tematikus séták</u> a muzeológusok bevonásával alkalmanként 50-80 perc.</p> <p><u>Városi szintű rendezvénysorozatokban történő részvétel</u>, kiállításokkal, gyermekfoglalkozásokkal, előadásokkal, serfőzde kitelepüléssel. A szolgáltatástól függően 30-40 perc, a sűrű kitélepülés akár több napos is lehet.</p> <p><u>Kihelyezett eladások</u> évi két alkalommal, nyugdíjas körök vagy civilszervezetek kérésére, alkalmanként 30-40 perc.</p>
--	--

Hatvan város tudományos és kulturális életének egyik meghatározó, kultúrateremtő és kultúraközvetítő intézménye a Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény. Az intézmény elődjét a Hatvany Lajos Múzeumot 1969-ben hozta létre Hatvan város előljárósága. Székhelye a városközpontban található egyik legszebb műemlék épületben, a Grassalkovich Antal által a XVIII. században építtetett barokk stílusjegyeket mutató egykori uradalmi ház. A kezdetben gazdasági épületként működött, s volt, amikor a szeszfőzés és a vendéglátás céljait szolgálta. A XX. század közepétől különböző oktatási intézményeknek adott otthont. Alapító okirata szerinti intézményi egységei a Hatvany Serfőzde, valamint a Hatvani Tourinform Iroda.

Mint költségvetési szerv, az **alapító okirata szerinti alapfeladata**: A kulturális javak egységes szaktudományos szempontok szerint, tudományos szaktevékenység keretében kialakított, nyilvántartott és dokumentált együttesének őrzése, gondozása és kiállításon való bemutatása. Biztosítja a kulturális javakhoz kapcsolódó kutatási tevékenység lehetőségét. Kultúraközvetítő, közművelődési tevékenységével hozzájárul az egész életen át tartó tanulási folyamathoz. Közművelődési és egyéb rendezvényeket szervez.

Az intézmény **küldetésnyilatkozatában** az alábbi olvasható:

*„Intézményünk Hatvan városának fontos kultúráteremtő és kultúraközvetítő egysége. **Alapvető feladatunknak tartjuk a kulturális javak és a szellemi kulturális örökség elemeinek tudományos, örökségvédelmi, oktatási és ismeretátadási céllal történő gyűjtését megőrzését, feldolgozását, kutatását és kiállítását.** Célunk, hogy **Hatvan történelmét** műtárgyak, dokumentumok révén megőrizzük, majd **bemutassuk és átadjuk.** Ezen keresztül a múzeumunk egyrészt a lokálpatriotizmust segíti elő, másrészt **a város arculatának fontos letéteményese.** Meggyőződésünk szerint **múzeumunk a tanulásnak, az ismeretátadásnak és a szabadidő eltöltésének magas színvonalú kínálatot nyújtó színtere.** Fontosnak érezzük, hogy mindez a **21. század technikai vívmányainak felhasználásával** történjen. Munkánk során **szoros kapcsolatot tartunk fenn a helyi kulturális intézményekkel és társadalmi szervezetekkel, valamint az országos és nemzetközi szakmai szervezetekkel.** Múzeumunk **nyitott és befogadó,** mindenkit szívesen lát, dolgozóink a legjobb tudásuk szerint végzik munkájukat. **Alkalmazottjaink** szakmai továbbképzéséhez és tudományos munkájához is fontos hozzájárulunk, ugyanis látogatóink mellett az ő **szakértelmük múzeumunk sikerének a záloga.**”*

Az intézmény **főtevékenysége a múzeumi tevékenység.**

A **Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény** fél évszázados múltra tekint vissza. Gyűjteményének alapját Doktay Gyula, Szántó Lóránt és Németi Gábor dokumentum- és tárgyi anyaga képezte, amely az elmúlt 50 évben számos jelentős műtárggyal és műtárgyegyüttessel gazdagodott. Hatalmas műtárgy-állománya négy gyűjteményi egységben kapott helyet:

- Régészeti gyűjtemény
Kuriózumnak számítanak a török hódoltság korából fennmaradt faragott síremlékek.
- Történeti gyűjtemény
Az ötezer darabos gyűjtemény országos jelentőségű tárgyakat őriz.
- Néprajzi gyűjtemény
A gyűjteményben az egyik különösen jelentős tárgyegyüttese a mintegy 800 darabot számláló felírtos falvédő gyűjtemény, amelyre már a múzeumi szakma országos figyelmét is kivívta.
- Képzőművészeti gyűjtemény
Az intézmény képzőművészeti gyűjteménye szintén számos országos jelentőségű alkotást őriz, és közel négy és félezer darabot számlál.

Az intézmény valamennyi gyűjteményi területén rendelkezik saját szakmuzeológussal, s ennek köszönhetően a gyűjtemények szakszerű gondozása és feldolgozása hosszú távon biztosított.

A mai formájában 1969 óta őriz helytörténeti jelentőségű tárgyakat, országos szinten kiemelkedő anyagot, archív fényképeket, szöveges forrásokat. Tevékenysége elősegíti a lokális

identitástudatot, jelentősen hozzájárul az igényes szórakozáshoz. Szerepe napjainkban kiegészül a muzeális intézmények új funkciójával: hozzájárul az oktatáshoz és közösségi térként szolgál.

Gyűjteményében helyi és országos jelentőségű műtárgyak, dokumentumokat őriz, mint a Doktay-hagyaték, Lesznai Anna-hagyaték, boldogi népviselet. Országosan is ismert műtárgyakkal műtárgyakkal rendelkezik, mint falvédők a **néprajzi gyűjteményből**, a hatvani kultúra emlékei a **régészeti gyűjteményből**, Oscar Kokoschka, Kondor Bél vagy Korniss Dezső alkotásai a **képzőművészeti gyűjteményből**.

Az intézmény muzeológusai a gyűjtemények anyagára és egyéb más forrásokra támaszkodva kutatják, publikálják, illetve kiállítások és előadások során (tudományos igényű, ismeretterjesztő) ismertetik meg a város történelmét, Hatvan történeti, néprajzi, régészeti és képzőművészeti vonatkozásait.

A Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<p>Hatvany Lajos Muzeális Gyűjtemény:</p> <ul style="list-style-type: none"> - több mint fél évszázados múlt, gazdag történet - elhelyezkedése: műemléki védelem alatt álló, helytörténeti jelentőségű épületben, Hatvan központjában - gazdag helytörténeti és országos jelentőségű gyűjtemény anyag - történeti, néprajzi, régészeti és képzőművészeti gyűjteményi terület, amely mind saját szakmuzeológussal rendelkezik - a gyűjtemények szakszerű gondozása biztosított - nagy darabszámú és országos jelentőségű gyűjtemények - Múzeumi Serfőzde - Hatvani Tourinform Irodával való együttműködő, hatékony kapcsolat - az intézmény tárgyi-technikai feltételei adottak, alkalmassá teszik nagyobb értékű, látványos tárlatok befogadására - népszerű múzeumpedagógiai foglalkozások a köznevelési intézmények körében - vándorkiállítások fogadására alkalmas terek, technikai felszereltség - megújult kiállító terek 	<ul style="list-style-type: none"> - külső raktár infrastrukturális problémái - A múzeumi Serfőzde kisüzemi mérete miatt korlátozott a sör előállításának lehetősége

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - területi múzeummá válás - régészeti tevékenységek bővülésének lehetősége a területi múzeummá válás után - pályázatok kiaknázása - közönségkapcsolatok fejlesztése a korosztályok figyelembevételével - publikációk számának növelése - saját kiadvány megjelentetése - hazai tudományos életben való aktívabb részvétel - folyamatos kölcsönzések - saját gyűjteményből álló időszak kiállítások szervezése - udvari részen külső kiállítóhely létrehozása és - lapidárium (kőtár) létrehozása az értékes kőanyag bemutatására - múzeumpedagógia tovább fejlesztése: szakkörök indítása, oktatási célú tárlatvezetések, hagyományos ünnepekre alapozott programok, kiejánlott foglalkozások növelése - kistérségi kapcsolatok fejlesztése (önkormányzatok, hagyományörző csoportok, magángyűjtők) - térség történelmi egyházaival való együttműködés - zenei élet fejlesztése: helyi, kistérségi előadók - saját, múzeumi kiadvány - raktári feltételek fejlesztése pályázatokkal - szakmai találkozók, konferenciák szervezése - hagyományos múzeumi programok sűrűbbé, színesebbé tétele - múzeumi marketing fejlesztése - digitalizáció fejlesztése - a város más kulturális intézményeivel való együttműködés fejlesztése - a múzeum, mint a szabadidő eltöltésének lehetőségének népszerűsítése, e célt támogató programok, kiállítások fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - anyagiak hiánya - stagnáló bérek demotiváló hatása - intézményi költségvetés stagnálása

A muzeális gyűjtemény máig a hatvani kulturális élet egyik alapköve. Kijelenthető, hogy múzeum szakmailag és infrastrukturálisan megfelel jelen korunk elvárásainak. Gazdag állandó gyűjteményének bemutatása mellett, az épületben lehetőség van jelentős látogatottságot vonzó időszaki kiállítások bemutatására is.

Egy olyan nagy múlttal rendelkező történelmi városnak, mint Hatvan, szüksége van egy muzeális gyűjteményre, amelyben a helytörténet megőrzésre kerül. **A múzeum küldetésnyilatkozatát szem előtt tartva az intézmény munkatársai az egyik legfontosabb feladatuknak tekintik a múlt ápolását, jelenben történő bemutatását és a jövő hatvani nemzedékei számára való megőrzését.** Tapasztalatok, látogatottság alapján elmondható, hogy nagy igény van a lakosság részéről a hatvani vonatkozású kiállításokra, előadásokra, és a helytörténeti kutatások is gyakran mondhatóak. Ugyanakkor, az intézmény törekszik olyan időszakos kiállítások bemutatására is, amelyek a kistérségi látogatókat is vonzzák. A 2020-ban bemutatott Munkácsy-kiállítás sikeressége is alátámasztja, hogy a Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény a térség jelentős muzeális intézménye, s a városi kulturális turizmus meghatározója.

A muzeális gyűjteményre vonatkozó **alábbi fejlesztési célok** az intézmény és közvetetten Hatvan város kulturális fejlődését szolgálják:

A Hatvani Lajos Múzeumra vonatkozó fejlesztési irányai, céljai:

1. Múzeumszakmai fejlesztési célok:

• Területi múzeummá válás

Az intézmény jövőképe egyik fontos eleme, hogy **közérdekű muzeális gyűjteményből területi múzeummá váljon.**

Az intézmény működési engedélye szerinti **jelenlegi besorolása: közérdekű muzeális gyűjtemény.** A kulturális törvény szerinti meghatározásban *a közérdekű muzeális gyűjtemény a kulturális javak meghatározott értékeinek egységes gyűjtési szempontok szerint létrejött, egységesen kezelt és őrzött, szabályozott módon nyilvántartott és dokumentált együttese, mely múzeumi követelményeknek nem felel meg, de tudományos illetőleg művészi értéke alapján a miniszter közérdekű muzeális gyűjteménynek minősíti.*

A Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény **jelenleg eleget tesz egy teljes jogú múzeum feltételeinek.** Szakmailag jóval meghaladja egy közérdekű muzeális gyűjtemény szintjét, melyek közül az alábbi tények nagy mértékben meghatározóak:

- Nagy számú és gyarapodó gyűjteménnyel rendelkeznek. Az intézmény gyűjteményi egységeiben őrzött műtárgyak jelentős része az országos érdeklődésre tart számot.
- Valamennyi gyűjteményi egységnek saját szakmuzeológusa van.
- Az intézmény múzeumpedagógust foglalkoztat.
- Az intézmény munkatársai komoly tudományos, kulturális, ismeretterjesztő és hagyományőrző munkát végeznek.
- Az intézmény munkatársai járási munkát is végeznek, amely működésük több területen is megnyilvánul.
- A gyűjteményi anyagukat állandó és időszakos kiállításokon, kiadványokban és előadásokon keresztül adják át a nagyközönségnek.

A muzeális gyűjtemény **területi múzeummá történő átminősítése olyan lehetőségeket nyitna meg a múzeum számára, amelyet eddig a jelenlegi működési státusz besorolása mellett nem élvezhet.**

A kulturális törvény pontosan körülírja egy területi múzeum működési kritériumait, melyek közül a legfontosabbak: A területi múzeum járási gyűjtőkörrel rendelkezik, vezetője igazolni tudja szakirányú, felsőfokú végzettségét, minden gyűjteményéért szakági diplomát szerzett muzeológus felel, továbbá gyűjteménykezelőt is foglalkoztat. **A hatvani múzeum az előbbi feltételeknek megfelel.** Ezenkívül rendelkezésére áll a teljes állású néprajzkutató bértömege és keresi az új alkalmazottat, illetve megbízottként egy állományvédelmi szakember foglalkoztatását is vállalni tudja.

Jogszábai szempontból a feltételek megléte lehetővé teszi a területi múzeummá válást, amely nemcsak az intézmény nagyobb mértékű pozicionálását jelenti, hanem **Hatvan városának jelentőségét is erősíti az ország kulturális térképén. A múzeum és a serfőzde együttese a már járt úton haladva, azt fejlesztve, a korábbiaknál eredményesebben tudná a helyi értékek megőrzését, bemutatását végezni.** Továbbá partnerként a környéki kulturális intézmények, iskolák bevonásával a város és a járás javát szolgálva hatásközpontként működhetne.

A területi múzeumi besorolás megszerzésével **biztosítva lenne az évenkénti megjelenésű múzeumi évkönyv pályázati alapja.**

Az állandó és időszakos kiállítások létrehozása és fogadása több pénzből, jobb feltételekkel valósulhatna meg.

Nőhetne a szakmai fórumok, konferenciák szervezésének jogosultsága, támogatottsága.

Hatvannak és környékének további régészeti feltárása kapcsán a megfelelő követelményeket teljesítve a régész-muzeológus munkatárs szerepe megkerülhetetlen lenne, a feltárásokba aktívan bekapcsolódhatna. **A területi múzeum ásatásokon, feltárásokon való részvétele a szakmai fejlődés és elismerés mellett bevételi lehetőség is volna a múzeumnak. A város múltjához kötődő leletanyag így az intézmény birtokában maradhatna, Hatvan rendelkezne vele.**

Az előbbi néhány példa alapján **hazai - és nemzetközi pályázatokon indulva nagyobb eséllyel, sikeresebben működhetne az intézmény, több anyagi forrást bevonva, amelyeket itt helyben, Hatvanban és környékén hasznosulnának, mindez a város kulturális alapú gazdaságfejlesztését is szolgálná.** Kiállításokhoz, rendezvényekhez és egyéb múzeumi jellegű illetve intézményfenntartó, fejlesztő beszerzésekhez, egyéb szolgáltatások igénybevételéhez is alapot biztosíthatna.

A területi múzeummá történő besorolás **szélesítené a hatvani és környéki civil kapcsolatrendszer bővülését, amellyel az intézmény nagyobb részt tudna vállalni a társadalmi egyenlőtlenségek bizonyos mértékű feloldásában.**

Egy ilyen nagy jelentőségű átminősítés **magával vonja a városi turizmus fejlődését és ezáltal Hatvan presztízsének növekedését.**

A területi múzeummá válással párhuzamosan **az alábbiak megvalósulása folyamatos fejlesztést igényel:**

- A szakági gyűjtemények kezelése, gyarapítása, feldolgozása továbbra is a törvényben szereplő, állandó feladat, amelyhez szükségeltetik a szakági muzeológusok és a gyűjteménykezelő munkája.
- A muzeális gyűjtemény műtárgyakat kölcsönöz más gyűjteményekből, illetve rendszeresen érkeznek kölcsönzési igények a saját gyűjteményei darabjaival kapcsolatban. **A hatvani**

műtárgyak más-más múzeumok kiállításiban történő szerepeltetése tovább erősíti a múzeumközi kapcsolatokat, emelve intézmény ázsioját. Többek között ezért is fontos a **gyűjteményi raktárak állományvédelmi lehetőségeinek szélesítése, a műtárgyak restaurálása**. Ez a jövőben is állandó, törvény által előírt feladat lesz.

- Az intézmény **szakági gyűjteményeinek bemutatása** áll az előtérben, összhangban a város történetével, régészeti múltjával és a környék néprajzával. A Kossuth téri épület az utóbbi évek technikai szintű fejlesztést követően **alkalmassá vált arra, hogy falai közé fogadjon minden olyan vándorkiállítást, illetve saját kiállításához kölcsönzött nagy értékű, tudományos körökben is elismert műtárgyakat**, amelyek átvételére mind műtárgyvédelmi, mind biztonságtechnikai okokból megfelel. Ezért **minden évben szükséges törekedni arra, hogy egy-egy jelentős értékkel bíró és komolyabb látogatói létszámot kiváltó kiállítás nyíljon a hatvani**, a város szűkebb és tágabb környezete, akár az országos szintű érdeklődés elé.
- A muzeális gyűjtemény szakemberei terveznek egy a **Hatvan múltját bemutató, minden évben megújuló, régészeti-történeti kiállítást**. Létrehozását elsősorban pályázatokból szükséges tervezni.
- A kiállításokban a hagyományos tartalmi közlés mellett **látványtechnikai és interaktív elemekkel** kívánják színesíteni az ismeretanyag átadását. Ez utóbbi főleg a fiatalabb korosztály érdeklődését kelti fel.
- **Tudományos tevékenység, publikációk**
Egy múzeum nemcsak kiállítóhely, hanem a gyűjteményei révén **kutatóhely is**, amelyet rendszeresen felkeresnek kutatók, más hasonló intézményekből, múzeumokból, levéltárakból, egyetemekről, kutatóintézetekből. A gyűjtemények **kutatható anyagainak bővítése**, a bekerülő műtárgyak, dokumentumok feldolgozásával a kutatási lehetőségek köre folyamatosan szélesedik. A középtávon megvalósítandó **digitális nyilvántartási rendszer** révén több lehetőség nyílik a múzeum gyűjteményeinek kutathatóságára, információk szerzésére hazai és külföldi szakembereknek, a megfelelő szintű jogosultság megszerzése ellenében.
- Az intézmény képzett szakemberei révén **sokrétűbben jelen lehet a hazai tudományos életben, a publikációk számának növelésével, közös kutatási projekteken való részvétellel**.
- Az intézmény muzeológusainak feladata közé tartozik a **szakági terület kutatása**, saját gyűjteményükben és más intézményekben. A kutatás eredménye egy olyan tudás, amelynek kimenete **kiállításokon, konferenciákon, publikációkban jelenik meg, illetve tárlatvezetéseknel, ismeretterjesztő előadásokban, televíziós és rádiós felvételekben hasznosul**. Várhatóan 2022-ben kerül kiadásra egy olyan kötet, amelyben a munkatársak tanulmányain kívül korábbi igazgatók, muzeológusok, tanulmányai szerepelnek. A kiadvány tartalma intézménytörténeti szempontból jelentős, a város kultúra iránt fogékony rétegének hiánypótló olvasmánya lesz.
- Az elkövetkezendő években is lehetőséget kell teremteni a **hagyományos formában megjelenő tanulmányok, kötetek hatvani kiadására**, és a korábbi éveknél több alkalmat kell találni hasonló intézmények, intézetek által szervezett konferenciákon történő részvételre. A muzeológus munkatársaknak **szakági tudományos kiadványokban többet kell szerepelniük**, elsősorban hatvani témákkal, az általuk kezelt gyűjteményre alapozva. Nem kevésbé fontosak

a muzeológusok és a vendégelőadók által tartott ismeretterjesztő előadások sem, amelyek népszerűsége mindig jelentős volt.

- **Digitális megjelenés**

A gyűjteményekre, illetve a városnak és környékének régészeti, történeti, néprajzi, valamint képzőművészeti múltjára alapozva, a már elkezdett **digitális tartalomközvetítésbővítése**, színesítése egyre fontosabbá válik. Az elmúlt egy év tapasztalata azt mutatja, hogy igény van rá, és az intézmény ismertsége, elismertsége ezáltal is nőtt. A helyi médián kívül, **az intézmény honlapja és közösségi oldalai** továbbra is nagy szerepet kapnak. Az utóbbi időszakban jellemző, **országos médiában történő szerepléseiket** tovább ajánlatos fokozni. A kapcsolatrendszer kiépülése, bővítése folyamatban van. A digitális tartalmak mellett az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy érdemes folytatni a múzeum és a Tourinform Iroda szervezésében a közösségi oldalakon meghirdetett vetélkedőket, játékokat. A múzeumpedagógiai megközelítésű anyagok internetre történő felkerülése is fontos, amit akár a pedagógusok is használhatnak. **A cél a figyelem felkeltése a digitális tartalmakkal, interaktív tevékenységgel.** Ezt követően a résztvevőkkel való személyes találkozás is megvalósulhat, például egy-egy vetélkedősorozat zárásaként. Így fennmarad a hagyományos megismerési forma is, a tárlatok látogatása és a múzeumpedagógiai foglalkozások. **A kiállítások részletekben történő digitális bemutatása is fontos cél**, mellyel a hagyományos kereteken túl lehet lépni, **az intézményben folyó látható tevékenység a világhálóra felkerülve elérhető lesz országhatárokon túl is.** A digitális tartalom fajsúlyosabb formái közé tartoznak az **ismeretterjesztő előadások**, az érdekes témák rögzítése, **interneten történő közzététele.** Mindez nemcsak a diákok számára nyújt lehetőségeket, hanem minden kultúrakedvelő számára is adhat át ismereteket.

2. Látogatatszám növelése, közönségkapcsolatok fejlesztése

Mint a város valamennyi kulturális intézményének, így a muzeális gyűjtemény **látogatottságának növelése is alapvető cél.**

- Helytörténeti gyűjtemény lévén véges azoknak a látóknak a kínálata, amelyeket az érdeklődők felé prezentálni tud. Ezért **az állandó kiállítások mellett az időszakos kiállítások folyamatos megújulására**, tartalmára nagy hangsúlyt szükséges fektetni. Múzeumszakmai szempontból ez a gyűjtőkörébe tartozó más kulturális javak **kölcsönzése számának növelését** jelenti.

A rendszeresen megújuló időszakos kiállítások **a város kulturális életének folyamatos pezsgését segítik elő.** A muzeális gyűjtemény megújuló kiállításai közvetetten a város más kulturális intézményeinek látogatottsági növekedését feltételezik.

- További cél, hogy az állandó és időszakos kiállítások mellett **érdekességeket, különlegességeket folyamatosan tudjon prezentálni az intézmény.** A figyelemfelkeltő tényezőket egyrészt a múzeum tudományos tevékenységére alapozva lehet színesíteni. **A háttérben zajló múzeumszakmai munkát ajánlatos közelebb vinni az érdeklődők felé.** Szükséges kidolgozni annak módját és kereteit, melyekkel a gyűjtemény eddig kevésbé ismert oldala is elérhetővé válhat a közönség előtt, melyekkel **a tudományos munka eszközévé válhat az érdeklődés felkeltésének, közönségkapcsolatok fejlesztésének.**

A muzeális gyűjteménynek a **hagyományőrzést**, mint fontos koncepcionális célt szükséges kiemelten kezelnie programjai, rendezvényei összeállításánál. E téren a **kölcsönös előnyökkel járó kapcsolatok kialakítására szükséges törekedni a civil szervezetekkel, önszerveződő közösségekkel**, akik plusz tartalmat - s ez által látogatókat - vihetnek az intézménybe.

Mindezen törekvésekkel egy **szellemi látogatói bázis kialakulását** is elősegíti az intézmény.

- A kiállításokon, előadásokon és egyéb programokon keresztül minden korosztálynak a **korábbi éveknél tartalmasabb, aktívabb részvételi lehetőséget** szükséges biztosítani az ismeretszerzésre, mind hagyományos, mind digitális módokon, alkalmazkodva a változó társadalmi, kutatási és látogatói igényekhez.

- **Múzeumpedagógia**

Az évről-évre fontosabb szerepkört betöltő múzeumpedagógia **az oktatási intézmények pedagógusai és diákjai számára tud élményszerű ismeretszerzési lehetőséget biztosítani**, igazodva ezen intézmények pedagógiai programjához. A kiállításokhoz és a gyűjteményekhez kapcsolódó **múzeumpedagógiai tanító, interaktív foglalkozások** körét bővíteni szükséges, bevonva a város oktatási intézményének pedagógusait, tanulóit.

Az oktatási célú tárlatvezetéseken és a kiállítások témájára alapozott foglalkozásokon túlmenően középtávon ajánlatos a **szakkörök indítása**, akár külső partnerek, szakemberek bevonásával. A **múzeumpedagógia digitális térben történő megjelenését ajánlatos rendszeressé tenni**, interaktív részvétellel akár az idősebb korosztály számára is.

A múzeumpedagógusi tevékenység az oktatási célok támogatása mellett, **erősítheti az intézmény társadalmi szerepvállalását**, a hagyományos ünnepekre alapozott foglalkozások, családi napok és egyéb közösségi programok szervezésével. Továbbá a **nyári táborozás** programjainak összeállításában, azok lebonyolításában is fontos szerepe van a múzeumpedagógus tevékenységének.

- Az intézmény társadalmi szerepvállalásai között, a **partnerintézményeken keresztül, a szociálisan hátrányos helyzetű rétegek és a fogyatékkal élők kultúrához való hozzájutását tudja segíteni.**

3. Infrastruktúrális fejlesztési célok:

- Az elmúlt időszakban felmerült annak igénye, hogy a **múzeum udvarát beépítve korszerű raktárépület épüljön, látványraktárral és múzeumpedagógiai teremmel kiegészítve.** Szakmai szempontból jelentős előrelépést jelentene a projekt megvalósulása, melyhez szükséges az ilyen irányú pályázási lehetőségeket keresni.
- A múzeum gyűjteményében **lévő értékes kőanyag bemutatására**, ajánlatos az udvari részen egy **külső kiállítóhely, lapidárium (kőtár)** létesítése. A szabadtéri kiállítás mindig látványos, és vonzza a látogatókat. Az elképzelések alapján a kiállítandó, hatvani kőanyagot egy tető védené a csapadéktól, megvalósítása a hosszabb távú tervek közé tartozik.
- **Kiállítóterek, raktárak, technikai eszközök fejlesztése**

Az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően **megújultak a kiállítóterek.** Ez egyben a **műtárgyvédelmi környezet javulását is eredményezték.** Szükség szerint **további mobil páramentesítők beszerzése** válhat indokolttá. A raktári környezet folyamatos fejlesztésre

szorul, amelyet a költségvetésből, illetve pályázatok útján szükséges biztosítani. A korábbi években beszerzett raktári páramentesítők, a megépített féltetős tároló, valamint az új régészeti gyűjteményi raktár kialakítása mellett további fejlesztésekre van szükség. A **fűtés** régi FÉG-radiátorokkal történik. A **rendszer cseréje idővel szükségessé válik**. A **nyílászárók cseréje** szintén ajánlatos.

- **Jövőbeli, nagyobb értékű gyűjtemények fogadása esetén** további beruházások válhatnak szükségessé, mint **rácsok felhelyezése a földszinti nyílászárókra** vagy külön **riasztó** azokra a tárlókra, amelyekben a műtárgyak kerülnek elhelyezésre. Ezért a jövőben a rendelkezésre álló pénzügyi lehetőségek figyelembevételével kell tervezni a nagy értékkel bíró kiállításokat.

HATVANI SERFŐZDE

A Hatvani Serfőzde a Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény részeként működik, a köznyelvben múzeumi sörözőként. A Serfőzde kialakítására az épület felújítási és átalakítási projektjének részeként volt lehetőség, s a cél a **hatvani sörfőzési hagyomány felélesztése és a kulturált sörfogyasztási lehetőség megteremtése** volt. Napjainkban funkciója alapján működő kiállítóhely, vendéglátóhely, ahol a látogatóknak a kulturált környezetben történő sörfogyasztásra nyílik alkalmuk. A város főterén található múzeumi sörfőzde-söröző a hatvani gasztrokultúra egyik része. Kevés múzeum mondhatja el magáról Magyarországon, hogy saját Sörfőzdét működtet. A sörfőzés folyamata és maga az üzemi környezet is megtekinthető a múzeum látogatói számára.

A lakosság és a turisták szívesen látogatják a múzeum sörfőzdéjét, ahol a **Hatvany ser néven ellátott egyedi receptúra alapján készült sörválogatásból kóstolhatnak**. Világos, búza és barna sör fogyasztására van lehetőség. Az utóbbi években nyáron a meggy-sör is választható opcióvá vált.

A Serfőzde nyitvatartása és látogatottsági statisztikája

Nyitvatartás	Látogatottsági statisztika
Őszi-Téli szezon (november 1 -április 30.)	2020. évben: 17 480 fő
Hétfő-csütörtök: 14:00-20:00	2021. évben: 17 252 fő
Péntek-szombat: 14:00-22:00	2022-ben egész éves nyitvatartásra lehet számítani, ezáltal a látogatottsági mutatók javulására is.
Vasárnap: 14:00-20:00	
Tavaszi-Nyári szezon (május 1-október 31)	
Hétfő: zárva	
Kedd-Vasárnap: 14:00-22:00	

A Serfőzde két 'irányból' fogadhat látogatókat. Egyrészt a muzeális gyűjtemény látogatói térhetnek be a vendéglátó térbe, másrészt az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy kedvelt találkozási pontja a kulturált sörfogyasztást igénylőknek, baráti társaságoknak.

A Serfőzde infrastrukturális adottságai és technikai felszereltsége a sör helyben történő előállítására korlátozottan alkalmas. A látványfőzdeben rendelkezésre álló főzőüstök által a világos sör előállítására van csak lehetőség. A serfőzde rendelkezik a sör tárolására alkalmas hordókkal és a szervírozáshoz szükséges sörsapokkal. A búza és barna sört a **bérfőzetés szolgáltatás igénybevételén keresztül** tudják prezentálni.

Célok:

- **Alapvető cél, hogy a söröző a muzeális gyűjtemény része maradjon, s biztosított legyen az egyedi receptúra alapján készülő minőségi ser rendelkezésre állása.**
- **Szükséges stabil, megbízható rendszer kialakítása, a logisztikai módszer fejlesztése a folyamatos és minőségi sörrellátottság eléréseért.**
- A Serfőzde további működtetése során **szükséges fenntartani és tökéletesíteni a hely hagyományos bemutató, múltat felidéző tradicionális jellegét, imidzsét**, hiszen a serfőzés szorosan kötődik a Hatvan helytörténetéhez, amely a város számára kulturális értéket jelent. Ajánlatos hangsúlyozni, bemutatni a sört **Hatvan gasztronómiai kultúrájának** részeként.
A Serfőzde jelenléte plusz szint ad az intézménynek. Felidézi a múltat és kedvelt találkozási pont.
- A Serfőzde-re vonatkozó további cél, hogy **fenntartható maradjon jelen állapota, s a hatvaniakon kívül az egyre növekvő létszámú, szervezett formában vagy családosan érkező turistákat is ki tudja szolgálni.**
- Fontos, hogy **biztosított legyen a folyamatos minőségi sörrellátottság**. Továbbá a tapasztalatok alapján a nyári szezonban megnő a fogyasztói létszám, s ennek okán szükséges több kényelmet szolgáló ingóság (asztal és szék) rendelkezésre állása.
- A főzde rendszerének **állagmegóvása és amortizációjának csökkentése** céljából szükséges javításra, meghibásodott alkatrészekre beszerzésére is anyagiakat fordítani a továbbiakban. Mindezeket az intézmény költségvetésébe szükséges betervezni.
- **Városi nagyszabású rendezvényeken** is találkozhatnak a sörkülönlegességekkel a fogyasztók a Serfőzde **kitelepülései** által. Fontos, hogy ezekre a rendezvényeken is tudják biztosítani a megfelelő sörmenyiséget. Ezekre az eseményekre fontos előre, célzottan készíttetni a szükséges sörmenyiségeket.
- Az intézménynek **ajánlatos optimalizálnia a sör árát**, fontos, hogy a megnövekedett anyagköltségek, és bérfőzetés árai mellett az eladási ár arányosan növekedjen.
- A söröző múzeumi fenntartás alatt maradjon, mert ez által biztosított a minőség megtartása

A Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény részeként működő Serfőzde fejlesztése során szükséges célzott terveket követnie. Monitoroznia, elemeznie és értékelnie szükséges egy-egy tárgyát (vendégek száma, egyes sörfajták iránti kereslet, programokhoz köthető sörfogyasztás stb.) s az azokból levont következtetések mentén terveznie, fejlesztenie.

VOKE LISZT FERENC MŰVELŐDÉSI HÁZ

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója	Hatvan Város Önkormányzata (közművelődési megállapodás alapján); Önálló közművelődési intézmény, mely a Grassalkovich Művelődési Ház telephelyeként működik. További fenntartók: Vasutas Országos Közművelődési Egyesület (VOKE); Kárpát-medencei Művészeti Nép főiskola Alapítvány
Az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa	Hatvan Város Önkormányzata
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	közművelődési feladatok ellátása közművelődési megállapodás alapján
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	1 fő intézményvezető 1 fő intézményvezető-helyettes, rendezvényszervező 1 fő adminisztrátor 1 fő gondnok, takarító 2 fő takarító
Az intézmény nyitvatartási rendje	Hétfő: 9-20 óra Kedd: 8-20 óra Szerda: 9-20 óra Csütörtök: 8-20 óra Péntek: 9-20 óra Szombat: 9-20 óra Vasárnap: rendezvények esetén van nyitva. A nyitvatartást programok, rendezvények esetén rugalmasan alakítják.
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	Évente átlagosan 15 700 fő a látogatók száma. (Programok, rendezvények, klubfoglalkozások, civil szervezetek programjai)

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház Hatvan nyugati részében az új-hatvani városrészében található, családi házak alkotta környezetben található. A 3-as főút szomszédságában, közel az M3-as autópályához, az autóbusz állomáshoz és a vasúti pályaudvarhoz, amely a megközelíthetőség szempontjából nagy előnyt jelent.

Közel száz éve, az akkor itt található szerényebb épületben kezdte meg működését a Hatvani Vasutasok Dal- és Önképző Köre. Ezért is emlegeti a népnyelv azóta is a művelődési házat Dali-ként. A Dali egykor a város egyedüli közművelődési színtere volt. Népszerűsége az évek során megmaradt, látogatottsága a napjainkban is nagy. **Az intézmény igyekszik minden korosztálynak tartalmas időtöltést, kikapcsolódást, szórakozást kínálni, az óvodástól a nyugdíjasig.**

A művelődési ház épülete az önkormányzat tulajdonát képezi. Hatvan Város Önkormányzata és a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház között minden évben **közművelődési megállapodás** köttetik, amely által az önkormányzat támogatja az új-hatvani városrészben a közművelődés

folyamatos és színvonalas ellátását az intézményen keresztül. Az intézmény az alábbiak célok megvalósulását biztosítja a megállapodás értelmében:

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása;
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése;
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása;
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása;
- e) az amatőr, alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása;
- f) a tehetséggondozás és -fejlesztés feltételeinek biztosítása;
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés;
- h) természet- és társadalomtudományi ismeretbővítő előadások feltételeinek megteremtése;
- i) a kultúra értékeinek megismeréséhez művelődési alkalmak, folyamatok biztosítása;
- j) művészeti csoportok, körök, tanfolyamok, alkotó műhelyek, kézműves tevékenységek szervezése;
- k) a település különböző életkorú, más-más értékrendű és érdekű civil közösségeinek igény szerinti segítése, művelődési szándékainak támogatása;
- l) a helyi kulturális nyilvánosság, tájékoztatás fejlesztése, valamint
- m) az önkormányzati intézmények, valamint az önkormányzat rendezvényeinek hely biztosítása.

Öt éve sor került az intézmény külső felújítására, szigeteléssel, nyílászárók cseréjével együtt, majd 2020-ban **a művelődési ház teljesen megújult**. A kialakított belső terek új burkolatot és felületképzést kaptak, az akadálymentes megközelíthetőség követelményeinek megfelelően. Az ingatlanon új térburkolatok készültek, előtető létesítésével többcélú átmeneti teret hoztak létre. Megújult az épület teljes villamos hálózata és fűtési rendszere. A színpadon korszerű világítás és fénytechnika került kiépítésre, modern hangtechnikai eszközök lettek beszerelve, így **színházi előadások megtartására is lehetőség nyílik**. Egy-egy előadás alkalmával 300 fő elhelyezésére van lehetőség.

A felújítások során az udvaron nagy parkoló került kialakításra, amely régóta fennálló problémát oldott meg a személyautóval érkező látogatók számára.

Az intézményben **két klubterem és egy kiállítások megrendezésére alkalmas galéria-terem** is található.

Az épület akadálymentes, így mind az utcafrontról és mind az udvar felől gond nélkül megközelíthető a mozgáskorlátozottak által is, a színpadnál emelőlift került beszerelésre.

Az intézményben szélessávú internetelés biztosított, wifi-vel, továbbá televíziós csatorna eléréssel, telefonnal és faxszal rendelkeznek.

Megállapítható, hogy **az intézmény technikai felkészültsége a 2021-ben befejezett felújítást követően kiválóan mondható**.

A művelődési ház **több civil szervezetnek ad otthont**, akik rendszeresen szervezik ott programjaikat és összejeveteleiket.

Az **új közösségi színterek** kialakítása révén, az itt működő klubok, művészeti és szabadidős csoportok minőségi körülmények között tevékenykedhetnek.

Az utóbbi években folyamatosan nőtt a programok és klubfoglalkozások száma.

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház – meghívásos alapon – a **Kárpát-medencei Népművészeti Főiskola társintézményei közé választották**. Országos szinten összesen 20 intézménynek jutott ez a megtiszteltetés.

A Területi Művelődési Intézmények szervezetének több mint száz tagja van, így nagy elismerésnek számít, hogy a kiválasztott 20 népőiskolai társintézményben a hatvani Dali is benne van.

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Az intézmény felújított, korszerű infrastrukturális állapota - Funkcionális helyiségek megléte (színházterem – nagyterem, klubterem, galéria terem) - Korszerű technikai eszközök megléte - akadálymentes épület - szélessávú internet megléte - Vasúti hagyományok ápolása - országos szinten elismertség (Kárpát-medencei Népművészeti Főiskola társintézménye; Területi Művelődési Intézmény tagja) - cégek, vállalkozások érdeklődése rendezvényeik megtartására - művelődési házban működő civil csoportok, klubok - hagyományokkal rendelkező neves klubok működése - valamennyi korosztálynak lehetőséget biztosít a szabadidő aktív eltöltéséhez - nyári táborok rendezése - városi kulturális intézményekkel való együttműködő, támogató kapcsolat, közös rendezvények - városi oktatási intézményekkel való szoros együttműködés - jó kapcsolat a vallási szervezetekkel - hatékony PR, marketing tevékenység - regionálisan és országosan ismert, elismert rendezvények 	<ul style="list-style-type: none"> - anyagi források hiánya - informatikai eszközpark bővítése szükséges - egyes technikai, berendezési elem hiánya: pl. színpadi függöny - humán erőforrás helyzetet - szakmai háttér hiánya (szükséges 1 fő közművelődési szakember, rendezvényszervező, pályázati koordinátor)

<p>Lehetőségek</p> <ul style="list-style-type: none"> - kapcsolatok építése, együttműködések tovább fejlesztése a város cégeivel, vállalkozóival (rendezvények megtartása, promóció) - közművelődési feladatellátás szélesítése a megújult épület adta lehetőség figyelembevételével. - Színházi előadások 'lehívása' (Hatvanba hívása) – amatőr és profi; bemutatkozási lehetőségek megteremtése - pályázati források kiaknázása - Városi Diákgála rendezvény hagyományossá tétele - Vasúti hagyományok ápolása - Bevételek növelésének lehetőségei (terembérlet) - kulturális turizmus fejlesztése - országos közös rendezvények megtartása - saját időszakos programfüzet megjelentetése - hatvani kulturális intézményekkel való szoros együttműködés - civil szervezetekkel való szoros együttműködés - bábszínházi előadások rendszeressé tétele - nyári táborok szervezése - saját intézményi „profil” kialakítása - az eddigi programok, rendezvények, klubok megtartása, fejlesztése 	<p>Veszélyek</p> <ul style="list-style-type: none"> - anyagi források csökkenése - pályázatok hiánya

Megállapítható, hogy a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház infrastruktúráját érintő a teljes körű felújítás után **olyan előnyös adottságokkal rendelkezik, melyekkel a közművelődés szakmai és kulturális fejlődés garantált.** Az intézmény **vasúthoz köthető gyökerei Hatvan városának fontos értékörzőjévé teszik.** Az új-hatvani városrész lakói és közoktatási intézményei számára **kiváló helyszínt biztosít a szabadidő eltöltésére és programok szervezésére.** A megújult és kibővült terek lehetőséget adnak az eddigi rendezvények, klubok, programok továbbfejlesztésére.

Vasúthoz, vasúti hagyományhoz köthető célok:

A művelődési házat egykor a vasutasok hozták létre, közadakozásból. **A vasúttal, a vasutasokkal a megfelelő kapcsolat ápolása továbbra is fontos feladat.** Kiemelt jelentőséggel bírnak, az olyan rendezvények, amelyek a vasúthoz, a vasutasokhoz kötődnek. Ezért is erősítettük kapcsolatunkat a vasúthoz köthető szervezetekkel - **vasutas klubok, szakszervezetek - bevonva őket programjaink tervezésébe. Fontos a rendszeres kapcsolat a vasúttal is, mely megalapozza a kiváló együttműködést a hatvani csomóponti főnökséggel.**

Iparosodott város

A Hatvani Ipari Park létrejöttével és bővülésével erős, európai szinten is jelentős gazdasági egységek jöttek létre Újhatvanban, amely a művelődési ház szempontjából is meghatározó. Az intézmény a **vállalkozásokkal bővülő és fejlődő kapcsolatot igyekszik kiépíteni.** Az elmúlt évben több rendezvény lebonyolításában is együttműködtek. A ház megerősödött szerepét jól szemlélteti, hogy a Bosch szakszervezet több rendezvényt is tartott itt, például a Bosch-Mikulást. **A városi cégekkel, gazdasági egységekkel, vállalkozókkal való jó kapcsolattartás továbbra is kiemelt jelentőséggel bír az intézmény életében. Ajánlatos tovább fejleszteni az együtt működést.**

Közművelődési feladatellátás

Az önkormányzat és az intézmény között kötött közművelődési megállapodásában foglalt feladatok ellátása biztosított. Az intézmény az eddigiekhez hasonlóan napi rendszerességgel kínál aktív kikapcsolódási, szórakozási, ön- és közösség-fejlesztési lehetőséget a csecsemőtől az idős korosztályig. A megújult épületben lehetőség van az eddigi programok újragondolására, újabb célcsoportok invitálására az intézmény épületébe. Célszerű erőteljesebben **integrálni a városi közművelődési feladatok megvalósításába.** Pályázati források útján célirányos programok lebonyolításához az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja az intézményben folyó munkát.

A továbbiakban is fontosak a nagyobb városi, regionális és országos rendezvények megszervezése és rendezése.

Városi intézményekkel való kapcsolat

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Háznak a **városi intézményekkel kiváló kapcsolatot, együttműködést ápol.** Több közös rendezvényt szerveznek, lehetővé téve, hogy a korábbiakhoz népszerűbbé váljanak az intézmény programjai.

A Grassalkovich Művelődési Házzal való együttműködés különösen fontos, hiszen a városban a két intézmény lát el elsősorban közművelődési alapszolgáltatásokat külön-külön a két városrészben. A két intézmény között kötött közös ingatlanhasználati szerződés alapján a Grassalkovich Művelődési Ház szakmai programjainak egy részét megvalósíthatja a Daliban.

A városi oktatási intézményekkel - az óvodákkal, az alap- és középfokú intézményekkel - is szoros együttműködésben áll az intézmény. Az újhatvani oktatási intézmények rendszeresen itt tartják nagyobb rendezvényeiket. **Az eljövendőben hagyományteremtő jelleggel rendszeressé kívánják tenni a Városi Diákgála rendezvényt.**

Egyházközségekkel való kapcsolatok:

A művelődési ház partneri kapcsolatokat ápol a hatvani vallási felekezetekkel. Helyszínt biztosít a programjaik megvalósítása érdekében, és nyitottan állnak az intézmény meghívásaira. A katolikus, a református, az evangélikus és a baptista szervezet képviselői szívesen részt vesznek beszélgetős találkozókra. A kiemelt vallási ünnepek előtt rendszeresen meghívást kapnak a vallási felekezetek képviselői az ünnepel kapcsolatos tájékoztatást is tartalmazó beszélgetésre. A művelődési házhoz közel található Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola rendszeresen itt tartja nagyobb rendezvényeit, a diákok, a szülők állandó résztvevő műsoraiknak.

Civil szervezetekkel való kapcsolat

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház kiemelten kezeli a **civil csoportokat és klubokat**. Az elmúlt évek alatt csoportok, klubok jöttek létre, melyek működéséhez a Dali kiváló helyszínt kínál. Tartalommal, programokkal töltik meg az otthonként szolgáló művelődési házat. Az intézmény további segítségképp befogadó intézményként támogatja a szerveződések az önkormányzat által kínált Civil Alap pályázatok elnyeréséért.

A Daliban az alábbi civil szervezetek működnek rendszeresen:

Liszt Ferenc Vasutas Nyugdíjas Klub

A civil klub 1997-ben alakult, jelenleg közel száz aktív taggal működik. Az évek során jó néhány helyi és országos szintű rendezvényt szerveztek, nagy sikerrel.

Vasutas Szakszervezeti Nyugdíjas Klub

A Vasutas Nyugdíjas Szakszervezet a kilencszázas évek elején alakult, míg a Vasutas Szakszervezet Nyugdíjas Klubja 2013-ban jött létre és jelenleg 62 aktív taggal működik. Évente több nagyobb rendezvényt tartanak, aktívan támogatják többek a vasutas véradást, a vasutas mikulás ünnepséget, valamint a helyi és a központi vasutas napot.

Az idős korosztály számára nagy jelentőséggel bír, hogy közösséghez tartozhatnak, főként azok számára, akik már egyedül élnek. Sok esetben a művelődési házban szervezett találkozók jelentik az egyetlen kikapcsolódási, szórakozási lehetőséget.

Felismerve ezt az igényt a művelődési ház felújítását követően lehetőség adódott arra, hogy a két nyugdíjas klub külön termet kapjon, nagy felülettel, így a hét bármelyik napján tarthatnak klubfoglalkozásokat.

A Művelődési Házban működő további civil szervezetek közül a következőket emelnénk ki:

Dramajáték műhely

A műhely 2013 óta működik. Létrejöttét a felismerés indokolta, hogy a fiatalok kevésbé tudnak eligazodni, jó döntéseket hozni az életben. Ezen igyekszik segíteni a műhely, különböző foglalkozásokkal színvonalas szituációs játékokkal, bemutatókkal, élő mesével.

Hatvani Vasútbarát klub

A klub 1995-ben alakult meg. Tagjai fontosnak tartják a kötődést vasúttal, és a vasúttal kapcsolatos rendezvényekkel, de ugyanakkor nagyon fontosnak tartják a kapcsolatot a várossal is.

Kézügyes kreatív kör

A kör 2012 óta működik a művelődési házban. A foglalkozások révén lehetővé teszi, a különböző kreatív és kézműves technikák megismerését, természetes anyagokkal való munkavégzést, a motívumok tanulmányozását. Céljuk a környezetgazdálkodó, környezettudatos magatartásra nevelés.

Civil Műhely

A formáció 2012-ben alakult, mivel egyre több igény mutatkozott a civil közösségeket foglalkoztató közösségi programok szervezésére és lebonyolítására. A megalakulástól több helyi és regionális szintű rendezvényt szerveztek, nagy sikerrel. Például: Civil Napok, Családi Napok, Mikulás Ünnepségek.

Irodalmi Műhely

Tevékenysége több mint hét évre tekint vissza. Tagjai elsősorban a helyi rendezvényeken mutakozhattak be. Céljuk a helyi értékek irodalmi téren történő megörökítését célozza, többek között a különböző kiadványokban is.

Hatvani Szimfonikusok

A zenekar mintegy 30 fővel működik. Koncertjeik próbáinak helyszínéül szolgál a művelődési ház. Kiemelkedő eseményük az Újévi koncert, de a szalonzenekaruk is fellép a művelődési házban.

Fotografikus Műhely

A művelődési házban az 1960-as évektől aktív fotóklub működött. Tagjai számos városi, hazai és nemzetközi rendezvényen vettek részt. Az 1990-es évek elején a fotósakkör aktivitása egyre csökkent. 2013 májusában kezdte el újra aktivitását. Jelenleg 12 fővel működik, mely folyamatosan bővül. Alkotásaikból rendszeresen tárlat nyílik.

A művelődési házat egyre több, mozgásos, táncos csoport veszi igénybe, mint a *Modern tánc* csoport, *Gyermek néptánc csoport*, *Zumba csoport*, *Szalontánc csoport*. S nagyon népszerű a kisgyermekesek körében a *Baba-mama klub*.

Az intézmény marketing és PR munkája

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház az utóbbi időben fokozottan jelen van a helyi médiában - helyi és regionális újság, a több megyét lefedő rádióban, a helyi televízióban, online felületeken, városi programfüzetben, mely orgánukok rendszeresen tájékoztatnak az intézményben folyó munkáról, a rendezvényekről. A művelődési ház valamennyi kiemelt rendezvényére plakát, szórólap és meghívó készül, melyek egyedi tervezésűek, az intézmény arculatára szabottak. Igénybe veszik az internetet is programjaink népszerűsítésére, és rendszeresen tartanak beszámolókat eseményeikről is.

Városi, regionális és országos rendezvények

A művelődési ház életében – a napi tevékenység mellett – **fontos a nagyobb rendezvények megtartása is.**

A felújított művelődési ház kínálta lehetőségeknek köszönhetően az eddigi nagyobb rendezvényeik számukat és tematikájukat tekintve bővílhetnek. Ilyen rendezvény a **Férfi napi Operett gála**, mely országos unikum, a **Karácsonyi Operett gála**, a **Népzenei Országos találkozó**, a **tavaszi- és őszi programsorozatok**, a **színházi előadások**.

Szintén a nagyobb rendezvények között tarjuk számon a **nyári táborokat**, melyeket Daliás napok-két hirdettük meg, kisiskolásoknak, évente két alkalommal.

A VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház egyik **szervezője, támogatója a Hatvani Művésztelepnek is.**

A művelődési háznak működése során szükséges célzott tervek követnie. Monitoroznia, elemeznie és értékelnie szükséges egy-egy tárgyét (civil szervezetek tevékenysége, száma, látogatók száma korosztályi bontásban, érdeklődés mérése az előadások, műsorok, rendezvények iránt, stb.) s az azokból levont következtetések mentén fejlesztenie a további időszakokra vonatkozó terveit.

HATVANI GALÉRIA

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója	Hatvan Város Önkormányzata (A Hatvani Galéria a Grassalkovich Művelődési Ház tagintézményeként működik)
Az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa	Hatvan Város Önkormányzata
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	Közművelődési feladatok ellátása, kiemelten a képzőművészet területén.
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	1 fő galériavezető 1 fő tárlatrendező, gondnok
Az intézmény nyitvatartási rendje	kedd: 10-18 óra szerda-péntek: 8-16 óra szombat: 10-14 óra vasárnap zárva, hétfőn szünnap
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	Évente 8000 fő, amely magában foglalja a kiállítások látogatóit, valamint más rendezvények pl. művésztelepek látogatóinak számát is.
Szolgáltatások időtartama	Igény esetén a szolgáltatási időn kívül is nyitva áll a galéria.

A Hatvani Galéria Grassalkovich Művelődési Ház társintézményeként működik. Fenntartója Hatvan Város Önkormányzata. A Hatvani Galéria a város központi részében található, mintegy száz méterre a centrumtól. Megalakulását több mint négy évtizede Moldvay Győző, újságíró, lapszerkesztő, költő kezdeményezte. Önálló székházban a Hatvanas utcai Doktay-féle házban az 1980-as évektől áll, a művészetszerető közönség és a képzőművészet szolgálatában.

Elsődleges feladatuk, hogy **a képzőművészet területén megfelelő tartalommal töltsék meg az intézményt, Hatvan kulturális életének színesítéséhez járuljon hozzá.** Országos portré – és tájkép biennáléival vált ismertté, elismertté. Nemzetközi kiállításai közül az Arcok és Sorsok Portré Biennále, a Magyar Tájak Tájkép Biennále, valamint a Kisgrafikai Biennále a

legjelentősebbek. A régióban a legelismertebb és legnépszerűbb galériaként tartják számon.

Időszaki kiállításaival a város több pontjára rendszeresen kitelepül. Rendszeresen kiállítást nyit **külső helyszíneken**, mint a Városháza emeleti folyosóján, a Daliban, a városi oktatási intézményekben, valamint más településeken is, melyekkel bemutatja a hatvani, a térségi, az országos és adott esetben a nemzetközi képzőművészeti életet.

Kültéri kiállításokat és tárlatokat is szervez, mint a **nyaranta megrendezésre kerülő** látványos és jelentős **Művésztelep**, mely során a művészek a város különböző pontjain alkothatnak. A Hatvani Galéria kiváló kapcsolatot alakított ki Hatvan egyes testvérvárosainak képzőművészetet gyakorló és szerető közösségeivel, akikkel töreksenek közös programokat, összejöveteleket szervezni. Az utcai tárlatok is nagy népszerűségnek örvendnek.

A Hatvani Galéria **teret és lehetőséget nyújt a hatvani alkotók műveinek bemutatására, kiállítására.**

Sok nézőt, látogatót vonz a **Hatvani Portrék** elnevezésű közéleti műsor a Galéria szervezésében.

A galériának helyet adó épületben több kiállító terem található, melyek kiváló kiállítási felületekkel rendelkeznek, szakemberek megállapítása szerint megyei szinten a legjobbal. A földszinti terme akadálymentesített. Ugyanakkor az épület jelentős felújításra szorul, amelyek érintik a fűtési rendszert, a tetőt, a világítási rendszert, valamint állagmegóvó és felújítási célú kőműves munkákat. Új technikai eszközök beszerzése is szükségessé vált.

A Hatvani Galéria SWOT analízise:

<u>Erősségek</u>	<u>Gyengeségek</u>
<ul style="list-style-type: none"> - országos, nemzetközi, regionális és helyi szintű kiállítások, biennálék - művészethez kapcsolódó programok szervezése, pl. Hatvani Portrék - nyári alkotótáborok rendezése - utcai tárlatok rendezése - alkotói színtere, műhelye a hatvani és a város környéki művészeknek - A régióban galériaként a Hatvani Galéria a legnépszerűbb és sikeresebb. - akadálymentes földszinti terem - internet és telefonos hozzáférés - városközponti elhelyezkedés - a városi kulturális intézmények közelsége - saját professzionális zongora, amely alkalmas komolyzenei művek megszólaltatására - széles körű marketing tevékenység	<ul style="list-style-type: none"> - Hatvanas utca 2. száma alatti épület hátsó homlokzati fala rossz állagú, erősen vizesedik. - Konvektoros fűtés (rossz hatásfok, energiapazarló rendszer) - Előtér és lépcsőház világosítása nem megfelelő. - Tetőtér több helyen beázik, rongálva a mellékhelyiségek, raktárak állapotát. - mobil hangosítási eszközök hiánya - minőségi nyomtató hiánya - informatikai eszközök hiánya

<ul style="list-style-type: none"> - együttműködés a közoktatási nevelési intézményekkel - Testvérvárosokkal való kapcsolat (3 város, közös alkotótáborok, kiállítások szervezése) - weboldal működése - közösségi oldal működése 	
<p><u>Lehetőségek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - az épület infrastrukturális fejlesztése - amatőr művészek munkáinak nagyobb számban történő megjelenítése - alkotótáborok bővítése a korcsoportokat figyelembe véve - a galéria zárt udvarának művészi céloknak megfelelő alakítása, rendezése - Művésztelep létrehozása a Galéria udvarában - Festőiskola, rajziskola működtetése - pályázati lehetőségek kihasználása - szponzorok felkutatása, segítsége - új tematikájú kiállítások a látogatottság növelése céljából - weboldal létrehozása (a GMH weboldalának részeként akár) - képzőművészeti szakmai fórumok rendezése - állandó alkotóműhely létrehozása 	<p><u>Veszélyek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - anyagi fedezet szűkössége - pályázatok hiánya - elhúzódó felújítási munkálatok esetén az épület állagának folyamatos romlása

Megállapítható, hogy a Hatvani Galéria a hatvani közművelődési élet jelentős képviselője, városunk kulturális palettájának lényeges része. Szükség van a működésére. A város kulturális életének színtestje és meghatározója a galéria működése, amely, mint kulturális érték jelenik meg. **A kulturális turizmus fejlesztésében is jelentős szerepet képvisel, időszaki és állandó kiállításaival jelentős számú érdeklődőt mozgat meg.** A fiatal korosztály számára előremutató és példaértékű hatással van. A helyi alkotókat, tehetségeket motiválja, ösztönzi.

A Hatvani Galéria **többfunkciós közösségi színtérként kíván szolgálni a következőkben is.** Fő tevékenységi területe, a képzőművészet mellett **ajánlott folytatnia** az ehhez kötődő programok szervezését, mint a **Hatvani Portrék, alkotói estek, Művésztelep, és Tárlat az utcán programsorozatokat** és továbbra is jelen lennie külső helyszíneken is megfelelően bemutatva a hatvani, a térségi, az országos és adott esetben a nemzetközi képzőművészeti életet.

Továbbiakban is ajánlott rendszeresen szervezni az egyéni és csoportos tárlatokat, melyeken helyi, valamint a régióban és más területeken élő művészek mutatkozhatnak be.

Az eddigi jó gyakorlatot megtartva a Hatvani Galériának a programjai szervezését, a többi hatvani kulturális intézményhez hasonlóan szükséges összhangban, együttműködéssel kidolgozni, összeállítani.

A galériát érintő **lényeges és szükséges fejlesztendő terület az infrastrukturális problémák megoldása, a felújítás, korszerűsítés és az állagmegóvás.** A városi támogatás mellett szükséges keresni a célzott pályázati lehetőségeket, amelyekkel e hiányosságok és problémák megoldhatók.

A szükséges infrastrukturális fejlesztésekkel a galéria művészi, szakmai működése biztonságosabbá és hatékonyabbá válna, továbbá magával vonná a kiállítások, programok folyamatos megújítását, színesebbé tételét.

GRASSALKOVICH MŰVELŐDÉSI HÁZ

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója	Hatvan Város Önkormányzata
Az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa	A művelődési ház a Grassalkovich kastély nyugati szárnyában helyezkedik el, amely a Magyar Állam tulajdonát képezi
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	Közművelődési tevékenységek ellátása az 1997. évi CXL. törvény és Hatvan Város Önkormányzata közművelődésről szóló 22/2019. (IX.6.) önkormányzati rendelete
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	1 fő intézményvezető 1 fő gazdasági ügyintéző 1 fő galériavezető 3 fő közművelődési szakember 1 fő közösségi szervező 1 fő rendezvénytechnikus 2 fő takarító 1 fő gondnok
Az intézmény nyitvatartási rendje	Hétfő-péntek 8-17 óra (17 óra után rendezvényfüggő) Szombat 9-13 óra Vasárnap rendezvénytől függő
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	Összlátogatói létszám: - rendszeres művelődési formák - ismeretterjesztés - táborok - kiállítások, műsorok, rendezvények - szolgáltatások - külső szervek tevékenysége 2019: 64 767 fő 2018: 53 565 fő 2017: 57 569 fő
A Jam Garden látogatottsága	2018-ban 15 000 fő látogatott el

	2019-2020 – a világjárvány nem tette lehetővé a megszervezést 2022-ben a pandémia nem áll útjában a rendezvénysorozat megvalósulásának, egészen szeptemberig kínál programlehetőséget
--	--

A Grassalkovich Művelődési Házat a 2010-ben megszűnő Hatvan Városi Művelődési Központ és Könyvtár jogutódjaként 2011. január 1-jével hozta létre Hatvan Város Önkormányzata. Az intézmény a helyi önkormányzat költségvetési szerveként végzi Hatvan város, kötelező közművelődési feladatait. Az intézmény alapító okiratában meghatározott közfeladata a szakági törvényeknek megfelelően a **helyi közművelődés-**, valamint a **közművelődési alapszolgáltatások biztosítása**.

- Az intézmény központi működési helye az impozáns Grassalkovich Kastély nyugati szárnya.

Az intézmény telephelyei:

- o Civil és Kézműves Ház (3000 Hatvan, Hatvanas utca 2.)
- o Hatvani Galéria (3000 Hatvan, Hatvany Irén utca 8.)
- o Közösségi színtér (3000 Hatvan, Hajós Alfréd utca 4.)
- o VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház (3000 Hatvan, Mészáros Lázár út 6-8.)

Az intézmény szakmai feladatként elsődleges törekvésének tartja az egyetemes és nemzeti kultúra értékeinek közvetítését, s mindenki számára elérhetővé tételét, a város kulturális, szellemi és művészeti életének bemutatását, a helyi hagyományok feltárását, ápolását, új hagyományteremtő, valamint turisztikai szempontból is vonzerőt jelentő programok szervezését.

Programjában kiemelten kezeli az **ifjúsági- és gyermekkorosztály** önszerveződő csoportjai támogatását, szabadidős és közművelődési tevékenységük szervezését, kapcsolatrendszerük gazdagítását.

Gazdag és színes, gyermek és ifjúsági programkínálatot nyújt (bábelőadások, kreatív és kézműves foglalkozások, vetélkedők, ismeretterjesztő kiállítások, előadások). A szünidei szabadidő eltöltéséhez teret és lehetőséget ad, időutazó nyári táborokat szervez az intézmény keretein belül, amelyben a hagyományörzés, a hagyományteremtés, a kreativitás, az önkifejezés, a tehetséggondozás együttesen jelen van. Az oktatási intézmények programjaihoz lehetőségeihez mérten helyet biztosít, adott esetben az intézményi eszközöket kölcsönzi a programok lebonyolításához. Valós együttműködést igyekszik kialakítani a közoktatási, közgyűjteményi intézményekkel.

A **felnőttek** számára művészeti esteket, zenei ismeretterjesztő sorozatokat, pódiumszínpadi esteket, közéleti salonokat, könnyű és komolyzenei koncerteket szervez.

Kiemelt figyelmet fordít az **idős célcsoportra** is, s mint a kistérség központja, a már hagyományosan megrendezésre kerülő Kistérségi Idősek Fesztiválján lehetőséget biztosít a

hagyományörző csoportok, népdalkörök számára sokszínű kultúrájuk bemutatására. Helyet ad a városban működő nyugdíjas klubok összejöveteleinek, programjainak.

A művelődési ház a **civil önszerveződő közösségek** számára igyekszik helyet biztosítani, segíti működésüket, támogatja közművelődési alkalmait. Befogadó intézményként segíti a civil szervezetek és egyéb önszerveződő közösségek pályázatait. Különbféle **szakkörök és klubok** is megtalálják a közösségi teret az intézmény épületén belül, továbbá az **amatőr zene** képviselőinek fellépési lehetőséget biztosít.

A művelődési ház tevékenyen részt vesz a **városi nagyrendezvények**, a nemzeti ünnepi megemlékezések, a téli és a tavaszi ünnepkör rendezvényei, tervezésében, rendezésében. A már hagyományossá vált és nagy népszerűségnek örvendő a Jam Garden nyári rendezvénysorozat megszervezésében és helyszínének biztosításában kiemelkedő szerepe van az intézménynek.

A művelődési ház bekapcsolódik a „Múzeumok Éjszakája” országos rendezvénysorozatba, a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeummal, valamint a Hatvany Lajos Múzeummal közös szervezésben egész éjszakás programot szervez.

Törekszik a **szomszédos települések** kultúrájának megismertetésére, bemutatására, ezzel erősítve a környező településekkel való együttműködést. Tánc házi programsorozatával a néptáncot, a népzene kedvelők körét célozza meg, számítva a környező települések érdeklődésére is, bekapcsolódva a kistérség közművelődési ellátásába.

Az intézmény tevékenységével, adottságainak maximális kihasználásával és szolgáltatásaival felöleli szinte a komplett közművelődési eszköztárat. Eredményesen hangolja össze a helyi kulturális sokszínűséget. A társadalmi célját elsősorban a közművelődés szakmai, segítő, szolgáltató tevékenysége útján tölti be.

A „közösség, érték, minőség” hármas egységének elvét követve szervezik szolgáltatásaikat, programjaikat. A művelődési ház gyakorlott szakmai csapata rendszeresen eredményesen pályázik a közművelődési tevékenységeket érintő uniós támogatásokra, melyekkel számos színes programot, foglalkozást tudnak biztosítani a lakosságnak. **A pályázatokból megvalósuló programok továbbra is fontos részét képezik a sikeres működésnek.** Ugyanakkor veszélyforrást jelent a pályázatok esetleges hiánya, mivel a művelődési ház bevételi forrásai közül kiemelkedően a pályázati források jelentik a legnagyobb arányt, az önkormányzati támogatások és az intézmény saját bevételei mellett.

Megállapítható, hogy a Grassalkovich Művelődési Ház **a helyi közművelődés meghatározó mozzgója, pillére.** Nagy szerepet tölt be a közösségek létrehozásában és megtartásában.

Az intézmény SWOT analízise

<u>Erősségek</u>	<u>Gyengeségek</u>
<ul style="list-style-type: none"> - a város központjában, esztétikus környezetben való elhelyezkedés - ifjúsági, gyermek és idős korosztályra való kiemelt figyelem - civil szervezetekkel való együttműködés	<ul style="list-style-type: none"> - infrastrukturális problémák: - az intézménynek helyt adó épület - Grassalkovich Kastély nyugati szárnya - belső komplex felújításra szorul

<ul style="list-style-type: none"> - befogadó intézménye a pályázó civil szervezeteknek - sikeres együttműködés a város kulturális intézményeivel - sikeres együttműködés a város köznevelési intézményeivel - magas látogatószám - szoros szakmai kapcsolat a Nemzeti Művelődési Intézettel és más szakmai szervezetekkel - összeszokott csapatmunka az intézményben - jelentős tapasztalat pályázati források előteremtésére - nyertes uniós pályázatok - hagyományossá vált, nagy népszerűséggel, látogatószámmal bíró programok (koncertek, kiállítások, kézműves foglalkozások, gyermekprogramok, táborok, Jam Garden) - innovatív, újító szemlélet a programszervezésben (új programok, pl. Mesesétány, Kacagtató) - színes, kreatív marketing tevékenység - szervezett programjai népszerűségnek örvendnek a kistérségen túl a környező településeken is, - rugalmasság, sokszínűség - online tér adta lehetőségek kihasználása, új kezdeményezések, megoldások (a járvány okozta hátrányok áthidalására) - felkészült szakemberek 	<p>(szükséges fűtése korszerűsítés, nyílászárók cseréje, klíma, kevés parkolóhely)</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Hatvany Irén utcában található civil ház külső része (falak, kerítés) újíításra szorulnak. - elavult irodai eszközök és kevés számú számítógépes ellátottság - vizesblokk teljes felújításra szorul - színházi/színi előadások lehívására nincs lehetőség színházterem hiányában. - raktár/tárolóhely hiánya - intézményi weboldal működésének létrejötte folyamatban van
<p><u>Lehetőségek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Európai Unió pályázati források - Nemzeti Kulturális Alap pályázatai - újabb bevételnövelő technikák bevezetése (pl. térítésköteles szolgáltatások) - támogatások, adományok, szponzori felajánlások - partnerség erősítése a térségi, regionális és országos szakmai intézményekkel, a civil és érdekvédelmi szervezetekkel - technikai eszközök fejlesztése 	<p><u>Veszélyek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - a több telephely azt eredményezi, hogy az intézmény emberi erőforrásai eloszlanak - szolgáltatások árainak emelkedése - pályázati lehetőségek csökkenése, így a kialakított programkínálat nem fenntartható - az épület adottsága nem biztosít megfelelő teret, így a közművelődés

<ul style="list-style-type: none"> - online programokkal lehetővé tenni a hátrányos helyzetűeket a programokba - raktár kialakítása asztalok és székek tárolására - színházterem, táncterem kialakítása professzionális padlózattal - külső és belső kommunikáció erősítése, kapcsolatok bővítésének lehetősége -közösségek, civil szervezetek egymásra hatásának erősítése. - belső ösztönző rendszer kiépítése a hatékonyabb munkavégzés érdekében - Az új telephelyként funkcionáló, a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház színesíti a programkínálatot - az intézmény művelődési központtá alakulása megfelelő infrastrukturális elhelyezkedés esetén - az intézmény szervezésében álló Jam Garden nyári programsorozat újragondolása, a zenei sokszínűség biztosítása 	<p>eszköztára nem használható ki minden tevékenységhez</p> <ul style="list-style-type: none"> - kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet - közművelődési szakterület alulfizetettsége miatti pályaelhagyás - a Kastély oldalszárnyában való elhelyezkedés önmagában egy kockázati dolog, hiszen előfordulhat, hogy az épületrész visszaadásra kerül a kastély részére.
--	---

A Grassalkovich Művelődési Ház esetében a fejlesztendő célokat érdemes két csoportban vizsgálni, megfogalmazni:

- A. Olyan **rövid és középtávú célkitűzések**, fejlesztések megfogalmazása, amelyek az intézmény jelen szakmai és infrastrukturális adottságai által racionális szervezéssel és biztosítható anyagi támogatással folyamatosan megvalósíthatóak.
- B. Olyan **hosszú távú célkitűzések** megfogalmazása, amelyek igénye már megjelent és a megvalósítására jelenleg még nem adottak a feltételek, de a város hosszú távú jövőképében kiemelkedő jelentőséggel bíró fejlesztéseket jelentene. Kilátásba szükséges helyezni, ajánlatos tervezni vele, mely célok túlmutatnak egy művelődési ház tevékenységén.

Mindkét esetben az intézmény átfogó célkitűzései adnak alapot a megvalósításban, melyek az eddigi szakmai munkának és szellemiségnek a továbbvitelét is jelentik:

- A helyi társadalom kulturális **szükségleteinek**, művelődési igényeinek **feltárása, gondoza**.
- Az intézmény részvétele abban, hogy **településünk és térségünk kulturális értékei**, hagyományai folyamatosan **megőrzésre és átöröklésre** kerüljenek.
- **Fiatal tehetségek segítése**, támogatások előteremtése.
- Az **alkotó művészeti közösségek**, rendszeres művelődési formák tevékenységének **támogatása, új csoportok indítása**.
- A képzőművészeti nevelés formálásában, fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordítani a **kortárs képző- és iparművészeti alkotások megismertetésére**.
- A **helyi művelődési szokások** ápolása, újak teremtése.
- A **különböző kultúrák közötti kapcsolatok** körének szélesítése, megismertetése.

- Az életesélyt, életminőséget javító tanulási lehetőségek indítása kidolgozott program alapján a felnőttoktatás, felnőtt nevelés terén.
- A szabadidő kulturált eltöltéséhez biztosítani az intézmény használatában lévő tárgyi feltételeket, szakmai segítség nyújtása szervezetek számára annak megvalósításában.
- A helyi társadalom, civil szervezetek közösségi életének segítése, érdekérvényesítési kapcsolatrendszerük kiépítésének gondozása.
- Innováció, új elképzelések megvalósítása.

(A) Rövid- és középtávú célok:

Kulturális értékek megőrzése, fejlesztése

- A meglévő kulturális közösségek életben tartása, működésükhöz pályázati forrás felkutatása kiemelkedő feladat.
- Önszerveződő, alkotó, sport és rekreációs közösségek intézménybe történő befogadása, számukra közösségi tér, ill. szakmai segítség biztosítása.
- Olyan művészeti egyesület létrehozása, - például néptánc tevékenységi körben - amely az intézményben működő amatőr művészeti közösségeket magába foglaló civilszervezetként elősegíthetné a közösségek nagyobb támogatáshoz jutási lehetőségét.
- Kulturális értékek bemutatása, kiállító terek működtetése, kulturális értéket hordozó programok szervezése, befogadása.

A helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése

- A település civil közösségeinek igény szerinti segítése, művelődési szándékaik támogatása, számukra igény szerint fórumok, bemutató estek, közös akciók szervezése.
- A civil közösségek közismertségének gondozása, bemutatkozó fórumok, különböző funkciójú érdekérvényesítő alkalmak, találkozók szervezése, különböző civil közösségek között együttműködés kezdeményezése,
- A különböző rétegek és korosztályok ismerkedési alkalmainak támogatása,
- Az ifjúság érdekérvényesítési, öngazgatási, művelődési kezdeményezéseinek gondozása, intézményi segítése.
- A közösségi akciókhoz tér, tárgyi feltételek, közismertté tételükhöz módszerek ajánlása, a civil közösségek öngazgatását, érdekérvényesítését ösztönző képzésekről, pályázati lehetőségekről információk kínálata.

Lakosság közművelődési tájékoztatása

- Szükséges új hatékony propagandamódszerek és lehetőségek megteremtése.
- Propaganda módszerek erősítése, (hagyományos: felirat, plakát, szórólap, illetve rádió, TV, info,)
- Kulturális információs és szakmai portál.

Ifjúsági és gyermek korosztály

Az intézmény a célmeghatározásai közt kiemelten kezeli a **fiatal korosztály önszerveződő csoportjainak támogatását, szabadidős és közművelődési tevékenységük szervezését, kapcsolatrendszerük gazdagítását**. Ezen feladat megvalósulása érdekében az intézmény továbbra is biztosítja:

- Ifjúsági **baráti közösségeknek** intézményben történő működését, programjai lebonyolításának lehetőségét.
- Az **amatőr zene** képviselőinek fellépési lehetőségét, számukra **zenei klubbot szervez**, segíti munkájukat, önszerveződésünket.
- **Szabadidő eltöltéséhez** teret ad.
- Internetet üzemeltet, lehetőségei szerint azt fejleszti.
- Gyermekek részére **szünidei szabadidő eltöltéséhez** teret és lehetőséget ad.
- **Nyári tábor** szervez az intézménybe, és különböző tábori helyekre.
- **Bérletes előadásokat szervez**: gyermek színház, általános és középiskolai tanulók számára előadóesteket, komolyzenei sorozatot.
- Az ifjúsági közösségek **programjaihoz pályázatokat kutat fel, s segíti megírásukat**.
- **Helyet ad szakkörök/klubok próbáinak, programjainak**, számukra **bemutakozási lehetőséget** biztosít.

Kistérségi szerep

- A közös rendezvények mellett **erősíteni kell a kistérségi központi szerepet**, ezt elősegíti a térségi településekkel aláírt együttműködési megállapodás, mely segítheti a pályázati források bővülését is.

A térség kulturális központjának szerepe betöltése terén

- Megfelelő pályázat esetén az intézmény **kistérségi programokat** tájoltat.
- **Művészeti alkotókat és alkotó közösségeket**, ha lehetséges, széles körben **bevon a város nagyrendezvényeibe, helyi alkotókat ösztönöz a településeken történő bemutatkozásra**.
- **Kistérségi zenei együttesek fesztiválját** rendszeresen **megrendezi** az intézmény.
- Ösztönzi a **közös rendezvénypályázatokban való részvételt**.
- **Nagyrendezvényeik által a kistérség lakosságának szórakozási lehetőséget biztosítanak**, ezen rendezvényeket szervezik, rendezik.

Együttműködés kialakítása a Művelődési Ház és az intézmények között

A Művelődési Ház és az intézmények közötti együttműködés 2010 óta folyamatosan kialakult, annak megvalósulási színterei továbbra is:

- **az intézmény által szervezett programok** (bábműsor, komolyzenei műsorok, színi előadások, vetélkedők, stb.)
- **nevelési-oktatási intézmények programjaihoz helyszín biztosítása** (iskolai csoportok összejöveteli, iskolai bemutatók, alapítványok programjai);
- **közös rendezvények** (ünnepi programokon, kiállításokon való műsor, ill. program lebonyolítása);
- intézményi **eszközök egymásnak történő kölcsönzése**, egymás programjaihoz való biztosítása.
- nevelési-oktatási intézmények **pedagógiai programjához illeszkedő bérletes színházi előadások, bemutatók szervezése**.

Városi kiemelt rendezvények színvonalas megrendezése érdekében

- Az intézmény a feladat elvégzésére szakosodott intézményi **partnerként segíti a városi programok tervezését, szervezését és lebonyolítását**; szakmai háttérrel biztosít és amely programnál lehetőség nyílik pályázati támogatás elnyerésére, a pályázat megírását az intézmény elősegíti.
- Az intézmény, **befogadó intézményként** lehetőségeihez mérten, az intézményben **programot megvalósítani kívánó civil szervezeteknek helyet biztosít**, és az adott civil szervezettel együttműködési megállapodást köt.
- Azon **civil szervezeteknek**, amelyek **nyilvános közművelődési programot rendeznek** a Művelődési Házban, ingyenes terembérletet, rendezvényeik lebonyolításához szakmai segítséget nyújtanak
- Az intézmény vállalja, hogy befogadó intézményként **elősegíti a civil szervezetek** és egyéb **önszerveződő közösségek pályázatait**, szükség esetén azok pénzügyi lebonyolításában is részt vesz.

Közművelődési, közösségi tér biztosítása

- Az **intézmény** alapfunkciójánál fogva **helyet, eszközt és szakmai segítséget nyújt** minden olyan kezdeményezésnek, amelyet alapító okiratában foglaltak alapján számára az Önkormányzat lehetőséggént biztosít.
- Törekszik az intézmény arra, hogy a bérbeadások elsősorban a közművelődési lehetőségek tárházát bővítsék.

Helyi hagyományok ápolása, hagyományörző/teremtő és művészeti tevékenység támogatása

- Az intézmény a **hagyományörző közösségeknek a működéséhez az infrastruktúrát biztosítja**, a továbbfejlődés anyagi támogatásának érdekében kezdeményezi művészeti civil szervezet létrehozását.

Helyi kisebbségi közösségek hagyomány ápolásának, rendezvényeinek lebonyolítása

- Az intézmény, a **helyi kisebbségi közösségnek pályázati forrás elnyerése esetén programot biztosít, közművelődési kezdeményezéseinek helyet ad.**
- Az intézmény ennek érdekében partnereket kutat fel, illetve együttműködik a helyi kisebbségi önkormányzattal.

Településen kívüli kulturális kapcsolatok

- Az intézmény **településen kívüli kulturális kapcsolatait folyamatosan erősíti.**
- Kapcsolatot jelentenek a főként **városi nagyrendezvények által létesült/létesülő kapcsolatok, a kistérség kulturális értékeit hordozó közösségekkel.**
- A kapcsolatfenntartás biztosításának anyagi forrásait, ha arra lehetőség nyílik, pályázati úton biztosítják.

Online megjelenések fejlesztése

- Az elmúlt években a pandémia okán szükségszerű megoldást kellett találni arra, hogy a közművelődést az online tér adta lehetőségekkel közelebb vigyék az érdeklődők felé. A megoldást nyújtó Meseszó-, Zenedoboz- műsor, Gasztroline főzőverseny, vagy kézműves foglalkozásokra igény mutatkozott. Kiemelten fontos a továbbiakban az

intézmény digitális térben való folyamatos megjelenése, honlap fejlesztése, melyekkel **hatékony közönségkapcsolatot tarthat fenn** az intézmény esetleges problémák esetén is, továbbá az online programok fejlesztésével a helyhez kötött, **hátrányos helyzetű emberek közművelődés iránti igényei is kielégíthetőek.**

Tanulási formák fejlesztése

- **A tanulás, ismereteink bővítése nem ér véget sem az első szakmai, sem az első diploma megszerzésével.** Folyamatosan **fejleszthetjük képességeinket, bővíthetjük ismereteinket.** Az egész életen át tartó tanulásnak fontos eleme, hogy önmagunk fejlesztése **nem csak az iskolapadban lehetséges.** Az intézmény egyik célja, hogy lehetőséget adjon a „**life long learning**”-re, azáltal, hogy az egyéni igényekhez illeszkedő képzéseket, tanfolyamokat indít, amelyek nem feltétlenül zárulnak bizonyítvány szerzéssel. A nonformális tanulási szituációk a praktikus ismeretek, a mindennapi tudás megszerzésének szinterei például **az intézményben működő klubok, művészeti csoportok, tanfolyamok.**

Feladatvállalás anyagi háttérének biztosítása

Az intézmény költségvetése az alábbi forrásokból tevődik össze:

- Önkormányzati támogatás
- az intézmény saját bevétele
- pályázatok
- szponzori támogatások

A pályázati lehetőségek egyre nagyobb kihasználása a fennmaradás alapja, ezért azoknak kiaknázása elengedhetetlen az intézmény szakmai tevékenységének finanszírozása érdekében.

(B) Hosszú távú célok

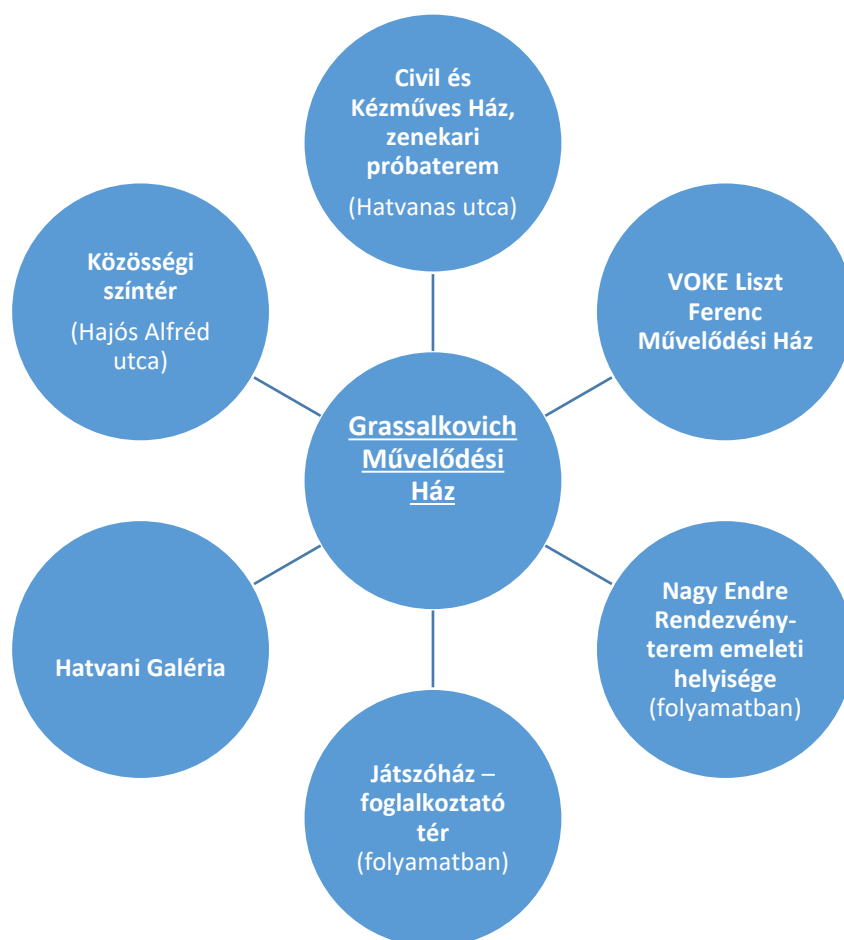
(Jövőkép)

Az alábbiakban az intézmény hosszú távú jövőképében innovatív közművelődési szakmai és infrastrukturális fejlesztési irány lehetősége kerül bemutatásra.

Az intézmény magas közművelődési szakmai színvonala garantálja a sikereket, viszont **a helyt adó épület szűkösége a működést hátráltatja is egyben.** **Az intézmény nem tud igényeinek megfelelően teljes mértékben kibontakozni.** Az intézményi vezetés által tervezett **innovatív nagy jelentőséggel bíró közművelődés szakmai programok, fejlesztési tervek korlátozottan tudnak megvalósulni.** Az intézmény fő működési helye, a Grassalkovich-kastély oldalszárnyának építészeti adottságai, a teljes körű közművelődési feladatok ellátását nem teszik lehetővé. Az intézmény az épületben kettő helyiséget tud hasznosítani. Az udvari részen 400 fő befogadására van lehetőség. Nagyobb területet igénylő kültéri rendezvényeket nem tudnak ott rendezni. Például az olyan nagy népszerűségnek örvendő **nyári rendezvénysorozat**, mint a Jam Garden **kinőtte a művelődési ház udvarát** az érdeklődő közönség számát figyelembe véve.

A helyszíni problémákra megoldást jelentenek a Grassalkovich Művelődési Ház jelen telephelyei, melyekkel bővülnek a közösségi szintek, **használatukkal kiterjeszthetik a**

programlehetőségeket. Az alábbi ábra szemlélteti, hogy az intézmény fő működési helyén túl, milyen helyszíneken működik párhuzamosan.

A fő működési- és telephelyeken való párhuzamos működés ugyan átmeneti megoldást nyújthatnak a helyszíni problémákra, de szükségszerűen az intézményi kollektíva szétszélesedését eredményezi, amely az intézmény szakmai működése szempontjából hátrányt jelent.

A fentiekben megjelölt telephelyek

- A **Hajós Alfréd úti közösségi színtér** esetében szükséges a jelenlegi bizonytalan tulajdonosi viszonyokat rendezni, annak érdekében, hogy biztos telephelyként álljon a továbbiakban rendelkezésre.
- A kastély udvarában elhelyezkedő **Játszó-foglalkoztató tér** jelenleg játszóházként funkcionál, mely bérlete leginkább a hétvégéken jellemző, születésnapi zsúrok kiváló helyszíne. Az épület két részből áll, egy játszó térből és egy mellette lévő több funkciót is betölthető teremből. Ez utóbbi alkalmas kézműves foglalkozások, előadások, vagy akár kisebb sportfoglalkozások megtartására is.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy hétközben kevésbé kihasznált az épület, ezért **az ifjúsági közösségi szolgálat számára történő hasznosítása újra- gondolást, - tervezést igényel.** Ajánlatos gyermekek és az ifjúsági korosztály számára új lehetőségeket teremteni, biztosítani az épületben. A tartalommal és programokkal

való 'megtöltésért' célszerű a hatvani kulturális intézményeknek átadni az épületet teremhasználatra, hogy ott szakemberek vezetésével, élmény alapú szolgáltatásokkal gazdagítsák a hatvani ifjúságnak szóló programkínálatot. Ennek megvalósítása összehangolt tervezést és együttműködést kíván az intézményektől. A továbbiakban szükséges megtervezni a megvalósítás konkrét részleteit.

- **Nagy Endre Rendezvényház** funkciója szerint nagyobb rendezvények megvalósításának kiváló helyszíne. Kedvelt esküvői helyszín, évek óta otthont ad a városbálnak, városi pedagógus napnak, előadások, szalagavatók helyszíne, de műsoros estek alkalmával is több száz vendéget alkalmas befogadni.

A rendezvényház **földszinti nagy termén kívül több emeleti szoba, klubterem áll rendelkezésre, melyek jelenleg bérelhetőek.**

A város kulturális és közművelődési érdekeit szem előtt tartva **ajánlatos a rendezvényház termeinek használatát szabályozni, amely azt a célt szolgálná, hogy prioritást élvezzenek a városi kulturális intézmények a termek ingyenes használatára.** A szabályozás fontos eleme lenne a **használat időkeretének megállapítása**, hogy optimálisan igénybe tudják venni mind a kulturális intézmények, mind a civilek és egyéb igénybe vevők. Célszerű **együttműködési megállapodás** keretében szabályozni a teremhasználat kérdéseit.

Továbbá szükséges a rendezvényház technikai felszereltségének folyamatos fejlesztése.

- Az intézmény egyik **legjelentősebb telephelye a VOKE Liszt Ferenc Művelődési Ház**, amely 2021. április hónaptól áll a Grassalkovich Művelődési Ház rendelkezésére. **A két intézmény az egymással kötött ingatlan használati szerződésben foglaltak szerint végzi a közművelődési feladatellátást, mely jelenleg mindkét intézmény esetében kölcsönös előnyökkel jár.**
- Korábban, 2017. januárjában a művelődési ház megkapta közösségi célú hasznosításra a Hatvani Irén utca 6/a szám alatti épületet, ahol **Civil és Kézműves Ház** került kialakításra. A Grassalkovich Művelődési Ház fontos szerepet tölt be a hatvani civil szervezetek körében s a civil ház rendelkezésre bocsátásával működésüket ösztönzi, kiszámítható tervezést és a tevékenységek eredményének mind nagyobb nyilvánossághoz történő eljuttatását segíti elő, mindez a továbbiakban is fontos cél. Az épület belső terei rendezettek, de külső felújításra szorul a falak, tető és kerítés tekintetében. Az épületben 2022-ben kialakításra került egy **zenekari próbaterem**, amelyre nagy igénye van a hatvani zenészeknek.

Egy város és közművelődési intézmény esetében nagy jelentőséggel bír, ha lehetőséget tud biztosítani színházi előadások tartására. Ennek legfontosabb feltétele a **nagyobb nézőszámot befogadó rendezvényterem és színpad megléte**, melyek a művelődési házban jelenleg nem állnak rendelkezésre.

Tovább növeli a városlakók komfortérzetét, lokális kötődését **egy mozi megléte.** **A mozi napjaink egyik legnépszerűbb és keresettebb szabadidős kikapcsolódási és szórakozási lehetősége, jelentősen növeli a város turizmusát azáltal, hogy a környékbeli településekről és térségből vonzza a látogatókat.**

Nagyon fontos, hogy a jelen adottságai mellett az eddigi jó gyakorlatok megtartásával az adott infrastruktúra függvényében a maximumot kihozzuk, erre szolgálnak a fentiekben ismertetett célok.

Azonban **hosszú távon fel kell vázolni egy komplex közművelődési szolgáltatást biztosító központi művelődési centrum létrejöttét a városban**, ugyanis nem csak **bizonyított a létjogosultsága**, hanem **adott a minőségi szakmai háttér**, a **régióban való elismertség**, a **megyei és országos szervezetek biztató hozzájárulása**, valamint a legfontosabb, a **lakosok visszajelzései és egyre növekvő igények a helyi társadalmi és önszerveződő közösségi együttlételekre**.

A kulturális törvény nyolc fajta közművelődési intézménytípust ismertet.

- művelődési ház,
- művelődési központ,
- kulturális központ,
- többfunkciós közművelődési intézmény,
- népfőiskola,
- népi kézműves alkotóház,
- gyermek-, illetve ifjúsági ház, valamint
- szabadidőközpont.

A Grassalkovich Művelődési Háza, mint **művelődési ház intézmény típusra vonatkozó jogszabályi feltétel, hogy legalább három közművelődési alapszolgáltatást biztosítson**. Az intézmény jelenleg valamennyi (hét) alapszolgáltatást biztosítja.

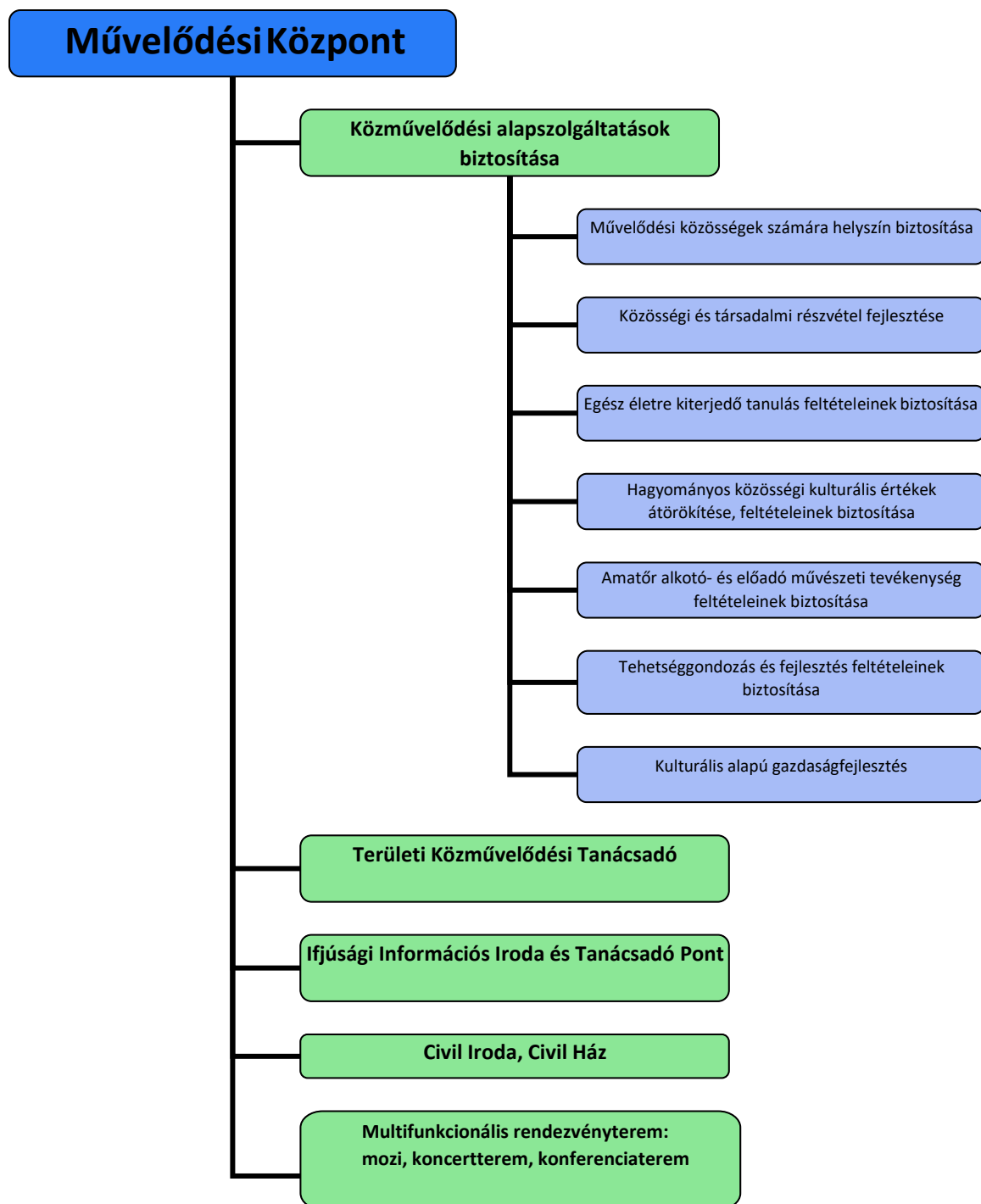
Fentiekben felvázolt jövőkép okán a jogszabályban meghatározott **művelődési központ működési formát ajánlatos elérni**.

„A művelődési központ a helyi közösségi művelődést szervező, legalább öt közművelődési alapszolgáltatást biztosító közművelődési intézmény. Tevékenysége településrészre, kerületre, egy településre, több egymással határos településre vagy egy járásra terjed ki.”

Ahhoz, hogy a Grassalkovich Művelődési Ház a későbbiek során működésében művelődési központtá alakuljon át **szükséges az alkalmas infrastrukturális feltételek megteremtése**, melyekkel a városban az alapszolgáltatásokon kívül, **speciális szolgáltatásokat tudna nyújtani, amelyek hiánypótlóak és egyedülállóak a térségben**.

Ezek a következők:

- **Területi Közművelődési Tanácsadó,**
- **Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda,**
- **Civil Iroda, Civil Ház,**
- **Multifunkcionális rendezvényterem által: színházi előadások, mozi, koncertek, konferenciák.**

Egy ilyen központnak létrejöttéhez **szükséges egy megfelelő épület rendelkezésre állása**, ezért szükséges a jövőben a megvalósítást szolgáló **pályázási lehetőségek megtalálása**, melyekkel egy **meglévő vagy újonnan épülő építményben megvalósulhat a művelődési központ létrejötte**.

SZÉCHENYI ZSIGMOND KÁRPÁT-MEDENCEI MAGYAR VADÁSZATI MÚZEUM

Az intézménynek helyt adó épület fenntartója	Országos Magyar Vadászkamara/Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum Közhasznú Nonprofit Kft
Az intézménynek helyt adó épület tulajdonosa	Magyar Állam
Feladatellátás jogalapja, jogcíme	Kulturális törvény, 1527/2017. (VIII.28.) Korm. határozat
Az intézmény humán erőforrásainak bemutatása	<p>A múzeumnak jelenleg 26 munkavállalója van</p> <ul style="list-style-type: none"> - ügyvezető igazgató - szakmai igazgató - igazgatóhelyettes - üzemeltetési és diszpécser vezető - vendégforgalmi vezető - adminisztrátor - 2 fő múzeumpedagógus - rendezvényszervező - 4 fő tárlatvezető - muzeológus, műtárgyvédelmi munkatárs - 2 fő gondok/karbantartó - 3 fő takarító - kertész - 6 fő diszpécser
Az intézmény nyitvatartási rendje	hétfő: szünnap keddtől vasárnapig 09:00-17:00
Látogatottság- jellemzői, statisztikája	2021-ben az összlátogatószám körülbelül 32.000 látogató
Szolgáltatások időtartama	7/7

A Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum 2014. március 29-én nyitotta meg kapuit a felújított hatvani Grassalkovich kastély épületében. Jelenleg működtetője a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum Közhasznú Nonprofit Kft., melynek alapítója és tulajdonosa az Országos Magyar Vadászkamara.

A múzeum **modern, interaktív elemekkel gazdagítva várja a látogatókat.** Az **állandó kiállítás** bemutatja a **vadászmesterség történetét, a Kárpát-medence vad- és halfajait, azok életterét, megismerkedhetünk a vadászat kultúrájának tárgyi emlékeivel és az ősi gasztronómiával.** Gróf Széchenyi Zsigmond tiszteletére berendezett szobában található **személyes tárgyai betekintést nyújtanak a természet szolgálatában álló vadászírónk izgalmas életútjába.** Az állandó kiállításai mellett **folyamatosan időszakos kiállításokat várják a látogatókat.** 2021-ben megrendezésre került „Egy a természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás kiemelt helyszíne volt a hatvani Vadászati Múzeum. Ennek első felvezető programja az 1971-es Vadászati Világkiállítás emlékkiállítása, mely ingyenesen látogatható 2019. májusa óta.

Fiatal múzeumként van jelen a szférában, ám fontos a folyamatos fejlődés, az aktualitásokra, és a látogatói igényekre való reflektálás, szolgáltatások bővítése. Céljuk, hogy a vadászszakma a múzeumban, találja meg az érdeklődésének megfelelő tartalmakat, érezze magáénak a kiállításokat, a laikus látogatók számára bemutassuk a magyar vadászati hagyományokat, kultúrát, illetve egy objektív képet adjunk a modern vadgazdálkodás fontosságáról. Ezeken felül a gyermekeknek és családoknak olyan múzeumi lehetőségeket kívánnak nyújtani, aminek következtében az élményszerzésen túl, környezettudatos, természet- és múzeumszerető felnőttekké válhatnak.

Ezt elérni, ezeket a tágra értelmezett célcsoportokat egyszerre bevonni nagyon nehéz. A múzeum nyitáskor hasonló nehézségekkel álltak szembe. A megfigyelések, látogatókutatások, és tapasztalatok alapján, a vadász szakmát bevonva igyekeznek ezt a problémát megoldani.

A világjárvány okozta nehézségek következtében a múzeum munkatársai **online térben** tartották a kapcsolatot az érdeklődőkkel, illetve az állandó kiállításait is megújította.

A Vadászati Múzeum méltó helyszíne volt a 2021-es Vadászati Világkiállítás programjainak. Az *Egy a természettel Nonprofit Kft.* támogatásával számos fejlesztést, illetve újítást tudtak megvalósítani. Több infokommunikációs élményelem eszközt és hozzá kapcsolódó szoftvereket építettek be a kiállításokba, ami egyben egy kiállításvezető is. **A látogató három szereplő közül választhat,** mint Pitypang Aladár, aki a gyerekeknek készült anyagot mutatja be, egy laikus látogató, illetve egy vadászember, aki mélyebb szakmai anyagokat nyújt az érdeklődőknek. Létrehoztak egy tudástárat, ahol bővebb szakmai anyagok, interaktív játékok segítségével viszik közelebb a vadgazdálkodást és a vadászati hagyományokat a látogatóikhoz. **Céljuk, hogy mindenki a maga érdeklődési körében ismerhesse meg ezt a páratlan szakmát.**

Továbbá egy vadászszalont, egy trófeatermet, illetve egy kifejezetten a vadászfegyvereket bemutató teremberendezést is létrehoztak az emeleti kiállító termekben. Fekete Istvánra emlékezve, pedig időszak kiállítást készítettek, ahol arra törekedtek, hogy a híres magyar írónk vadászemlékeit és kiemelkedő vadászati szakmai munkáját mutassák be.

Elengedhetetlen a **kortárs képzőművészek** alkotásain keresztül a Kárpát-medence vadászati kultúrájának bemutatása. Ennek érdekében a Vadászati Kulturális Egyesület, illetve a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum együttműködési szándéknyilatkozat keretében vállalta közös **időszaki kiállítások** szervezését. Ehhez a múzeum egy termet biztosít, az Egyesület pedig javaslatot tesz a művészek és alkotásaik bemutatására, szakmailag koordinálja és szakértői tanácsokkal látja el a kiállításrendezést.

Az elmúlt időszakban közel 2000 új tárgy került ki a kiállításaik tereibe, és további bővítésekkel készülnek.

A kastély oldalkertjében **vadfajokat bemutató izgalmas játszóteret létesítettek,** 9 játékelemmel a gyermekek számára.

A múzeumpedagógiai program központi alakjához, Pitypang Aladárhoz kapcsolódóan ismeretterjesztő **mesekönyvet adtak ki.**

Online felületeiken nyomon követhető a múzeumban folyó munka. A múzeum hivatalos Facebook oldalán, illetve Youtube-csatornáján *Átalakítás alatt* című videósorozatukkal az érdeklődők betekintheznek a kulisszák mögé.

A Vadászati Múzeum kiemelt szerepet tölt be a környezeti- és vadászati ifjúságnevelésben. Mivel az iskolai oktatás is megváltozott a járványhelyzet miatt, így az oktatási-nevelési intézményeknek, családoknak is igyekeznek hasznos online tartalmakat készíteni. **Céljuk szerteágazó, egyrészt online tananyag gyártása a diákoknak, tanároknak, illetve kikapcsolódás biztosítása a családoknak, érdekességek, gasztro-tippek bemutatása a felnőtteknek, továbbá a múzeum és annak üzeneteinek szélesebb körű megismertetése, újabb célközönség elérése.** Az óvodásoknak és iskolásoknak az *Okos percek* videósorozatban aktualitásokat feldolgozva, tananyagba illeszthető tartalmat készítenek, mint például, milyen feladatai vannak tavasszal a vadásznak. Továbbá online játékokkal, feladatlapokkal és kézműves foglalkozásokkal színesítik programjaikat, a téma széleskörű feldolgozása céljából.

A felnőtteknek *Egy kérdés egy válasz* **videó sorozatukban** egy-egy érdekes témát mutatnak be. Emellett blogbejegyzések formájában ismertetik a múzeum névadójának, Széchenyi Zsigmondnak műveit. Az olvasás alatt gyűjtött élményeket kvízekkel dolgozzák fel az érdeklődőkkel. *Vadászképek* című **blogsorozatban** pedig olyan kiemelkedő képzőművészeket mutatnak be, akik vadászat, természet témában alkottak.

Térben, időben együtt veletek – digitális programért a múzeum 2020-ban a múzeumi szakma egyik legrangosabb elismerésében részesült az intézmény, **Múzeumpedagógiai Nívódíjat** vehettek át.

A múzeum folyamatos célja, hogy számos programot szervezzenek annak érdekében, hogy gyermekek és családok hasznos, kellemes időt tölthessenek el, miközben közelebb viszik a természet kincseit, megismertetik, megszerettetik a növényeket, állatokat, és egy objektív képet alakítsanak ki a vadászatról, vadgazdálkodásról.

Iskolai időszakban két korosztályi bontásban, összesen hat témakörben online tanórát biztosítottak a járványügyi bezárások idején. A múzeumban **3-18 éves korosztály számára, az életkori sajátosságokhoz és érdeklődési körhöz igazítva 19 féle múzeumpedagógiai foglalkozásból választhat az állandó kiállításokhoz kapcsolódóan.** Emellett a nagyobbaknak az ügynevezett lézeres vadászat szolgáltatás is választható, ahol tapasztalati úton lézeres fegyverrel, animált vadászon keresztül mutatják be az etikus vadászatot. A nyári időszakban több turnusban napközi **tábort** szerveznek.

Családoknak, baráti társaságoknak szabaduló szobás játék áll rendelkezésre, mely az 1971-es Vadászati Világkiállítás témáját dolgozza fel. Családi nagyrendezvényeik közül a legnagyobb érdeklődés a **Vadász-Gyereknep** iránt volt, melyet hagyományteremtő módon, minden évben augusztus végén, szeptember elején szerveznek meg.

Mindemellett az ország különböző pontjaira „viszik el” a Vadászati Múzeumot, és vesznek részt vadászati, múzeumi, illetve több családi rendezvényen.

Múzeumpedagógiai tevékenységével, illetve a múzeum játékosításával a Vadászati Múzeum kitűnik, hiszen több szakmai konferencián előadás, illetve workshop keretén belül hívják őket, hogy bemutassák tevékenységeiket, melyet jó példaként tudnak használni magyarországi múzeumok és gyűjtemények. Mindezzel Hatvan város hírét is öregbítik és a kulturális turizmus fejlesztését segítik.

A márkaépítés kevésbé ismert a múzeumok esetében. Ám a tudatos és hosszú távú tervezés, az egységes arculat kialakítása épp úgy fontos számukra. A Vadászati Múzeum esetében, akár a videók egységességével, akár Pitypang Aladár alakjával **céljuk, hogy az ország bármely pontján felismerjék, hogy rólunk van szó, és visszatérő, a múzeumot megszerető látogatói kört alakítsanak ki.**

A Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum jövőképe

A hatvani Grassalkovich-kastélyban található Vadászati Múzeum célja, hogy a magyar vadászati hagyományokat és kultúrát, a vadgazdálkodás szerepét oly módon mutassa be a közönségnek, hogy szakmai látogatói otthonként tekintsenek arra, míg laikus vendégek számára élvezetes tudásátadáson keresztül a vadászat elfogadottságát, helyes megítélését erősítse.

Célközönsége kettős, egyrészt a vadászok, vadászathoz kötődő emberek látogatják, másrészt a társadalom vadászathoz nem kötődő, azt kevésbé ismerő része.

A hatvani Vadászati Múzeum **megfelelő alapokkal rendelkezik ahhoz, hogy a fenti célt a következő években folyamatosan növekvő látogatószámmal és ismertséggel elérje.**

Az épület történelmi adottságai, Hatvan földrajzi és infrastruktúrális elhelyezkedése, a már kialakított kiállítási tartalmak és szervezeti struktúra, valamint finanszírozás, segíthetik a célok elérését. A Magyarországon 2021. őszén megrendezésre került Vadászati Világkiállításon betöltött kiemelt szerepe révén még nagyobb ismertségre tett szert, mely a jövőben szintén a múzeum javát szolgálja.

A múzeum a vadászok „otthona”: a kastély az Országos Magyar Vadászkamara (továbbiakban: OMVK) központi szervezetének székhelye, a Vadászkamara vagyonkezelésében áll, a múzeumot üzemeltető gazdasági társaság 100%-os tulajdonosa. Ez a tény jelentősen segíti a múzeumnak a **több, mint 60 000 magyar vadász közti ismertségét. Az OMVK-val közösen kialakított szakmai programok, az OMVK Hatvanban tartott szakmai rendezvényei, és a kiállítási átalakítások, időszaki kiállítások tartalmának azonnali, ötlet szinten megvalósuló, első kézből történő szakmai véleményezése lehetőséget teremt arra, hogy a jövőben minden magyar vadász és családja ellátogasson a Vadászati Múzeumba, az ott tapasztaltakat, megélteket pedig sajátjának érezze.**

Ehhez a programokon kívül szükséges a megkezdett **múzeum-tartalmi fejlesztések folytatása**, de segítséget jelenthet az elmúlt néhány évben gyűjtött több száz könyvből álló vadászati szak- és vadászathoz köthető szépirodalmi kollekció könyvtár szerű elérhetővé tétele, **kutató sarok, olvasó sarok kialakítása.**

Szintén nélkülözhetetlen a vadászati- és kapcsolódó, társoktatási intézmények széleskörű bevonása.

A Társadalom széles rétegeinek megszólítása:

A Vadászati Múzeum **nagy hangsúlyt fektetett a múzeumpedagógiai kínálatának kialakítására.** A gyermekeknek, óvodáknak, iskoláknak szóló szolgáltatások naprakészen tartása és fejlesztése folyamatos feladat. A Vadászati Múzeum arra számít, hogy a következő években ezen a téren jelentős látogatószám növekedést érhető el. Segítséget jelenthet és mindenképp **elérendő, hogy a Vadászati Múzeum is bekerüljön azon múzeumok közé,**

amelyekbe az eljutást Magyarország Kormánya azzal is támogatja, hogy az osztályok részére ingyenes vasúti menettérti jegyet biztosít. Hatvan vasúti csomópont, a Vadászati Múzeum országos hatókörű gyűjtemény, a kevés természettudományos kiállítás egyike.

A Vadászati Múzeum szorosan együttműködik Hatvan város intézményeivel. Például a Múzeumok Éjszakája jó példa a hatvani múzeumok együttműködésének. Több városi rendezvényhez való kapcsolódás is elengedhetetlen Hatvan Város kulturális életének összehangolásában.

Növekedési potenciál mutatkozik továbbá a rövid, egy napos családi kirándulások esetén. A magyar családok átlagos anyagi helyzetének elmúlt években bekövetkezett javulása megalapozta, hogy a családok együtt tölthető szabadidejükhöz igényes kikapcsolódási helyszíneket keresnek. Ezen a téren, illetve ezen a téren is a Vadászati Múzeum és Hatvan város egyéb szolgáltatói együttesen erősebbek lehetnek, mind külön-külön. A Vadászati Múzeum munkavállalói örömmel vették tudomásul megalakulását és dolgoznak aktívan együtt a hatvani Tourinform Irodával. Ezen szegmensben a Vadászati Múzeum, mint önálló szolgáltató és Hatvan városa, mint desztináció is jelentős versenytársakkal rendelkezik. A családok nem úgy hozzák meg döntésüket, hogy melyik kastélyt, vagy melyik múzeumot nézzék meg, a kastélyban található múzeum állatkertekkel, mozikkal, bevásárló központokkal, stb. versenyez, hiszen ezek mind a szabadidőre költhető forrásokat (idő, pénz) célozzák.

A Vadászati Múzeum akkor tudja céljait elérni, ha szakmailag megalapozott kiállítási tartalommal, szakmai és nagyközönségnek szóló programokkal, kapcsolódó szolgáltatásokkal a hatvani, országos és nemzetközi partnereivel együttműködve folyamatosan építkezik.

AZ IFJÚSÁG SZOLGÁLATÁBAN

A hagyományaink, kultúránk és értékeink átörökítésének bázis generációja az ifjúság. Kisgyermekkorban a családban indul, majd az óvodában és iskolában folytatódik alapozódik meg a fiatalok műveltsége, tudása.

A fiatalok művelésének támogatása befektetett értékként őrződik meg, azáltal, hogy évek, évtizedek múltán általuk is továbbadásra kerülnek.

Hatvan város Közművelődési koncepcójának lényeges eleme, kiemelt célja a fiatal korosztály, ifjúság művelődésének és kulturális életének támogatása. E célcsoportnál különösen fontos az **esélyegyenlőségre törekvés, és hátrányos helyzetűek támogatása.**

A **köznevelési intézményrendszer** biztosítja az általános műveltség megszerzését, tudás bővítését. A közművelődési és közgyűjteményi intézmények, a városi programok, valamint a civil szervezetek által szervezett rendezvények, tevékenységek **az ifjúság számára a tanulás másik színterének** tekinthetők. Feladatuk, hogy fiatalok iskolán kívüli szabadidős tevékenységük közben is megismerjék a helyi hagyományokat, helytörténetet. Az oktatás csak egy részét tudja lefedni, ezt kell a közművelődésnek kiegészítenie az általa szervezett programok megfelelő kínálatával.

Az iskolai és az iskolán kívüli művelődés, tudásszerzés ki kell, hogy egészítse egymást. Általános elvárás, hogy a kulturális intézmények programkínálatának összeállításánál figyelembe kell venni az oktatás tematikáját, egymásra szükséges épülnie. Fontos a szoros kapcsolat az oktatási és a közművelődési szakemberek, intézmények között.

A hatvani kulturális intézményeink nagy gondot fordítanak az ifjúság nevelésére, mint ahogyan az az előző fejezetekben bemutatásra került. Ma már valamennyi intézményünkben adottak a feltételek az ifjúság nevelésére. Városunkban az alábbi iskolarendszeren kívüli művelődési lehetőségek állnak a fiatalság rendelkezésére:

- komoly/klasszikus zeneművészeti előadás, hangverseny
- ismeretterjesztő előadás
- író olvasó találkozó
- könyvtárhasználati óra
- vers-és prózamondó verseny
- bábszínházi előadás
- meseelőadás
- kézműves foglalkozás
- beszélgetéssorozatok
- múzeumpedagógiai foglalkozások
- múzeumi órák
- pályaaorientációs foglalkozások
- táborok
- kiállítások
- filmvetítés, filmklub
- helyismereti előadások, foglalkozások
- ifjúsági találkozók

- játékos vetélkedők
- hagyományörző foglalkozások
- ünnepekhez kötődő előadások, foglalkozások

Ezen foglalkozások, mind-mind **kiváló kiegészítői lehetnek az iskolai tananyagoknak**. A látásmód és tudás bővítésének. Megvalósulhat általuk az élményszerű tanulás.

Az Ady Endre Könyvtár megújulásával **bővültek az ifjúság rendelkezésére álló közösségi színterek**. A fiatalok, s főleg a középiskolás korosztály egyre szívesebben választja találkozóik helyéül a könyvtárban kialakított **klubszobákat**. A Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjteményben **múzeumpedagógus szakember** áll az ifjúság szolgálatában. A Grassalkovich Művelődési Ház **folyamatosan biztosít fiataloknak szóló elfoglaltságokat, programokat**.

Az elmúlt években hagyományossá vált nagy városi rendezvény a Grassalkovich Művelődési Ház szervezésében a **Népmesefesztivál**, több napos rendezvény, amely egyedülálló a térségben. Hagyományteremtő jelleggel indult 2021. évben a **Mesesétány**, amely a gyermekek és fiatalok számára lenyűgöző élményt kínál.

A város továbbá a **helyi civil szervezeteken keresztül** kiemelten **támogatja az ifjúság művelődését**, kulturális támogatását, szórakoztatását célzó programokat, tevékenységeket az által, hogy a városi Civil Alapból külön Ifjúsági keretet biztosít számukra.

Általánosságban megállapítható, hogy a **kulturális intézményeink produktív kapcsolatot ápolnak a köznevelési intézményeinkkel**. Az **önkormányzat szerepe** az, hogy **támogasson minden olyan kezdeményezést, amely a fiatalság művelődését szolgálja**. Teret és lehetőséget biztosítson az **innovatív elképzeléseknek**, melynek egyik jó példája a már említett Mesesétány.

A továbbiakban az eddigi jó gyakorlatok megtartása, azok fejlesztése, valamint új „szolgáltatások” bevezetése a cél az alábbi szempontok figyelembevételével:

- Helytörténet, hagyományörzés, lokálpatriotizmus erősítése.
- Ifjúsági közösségi terek bővítése, fiatalok világképéhez igazodó, korosztály specifikus szórakozási igények kielégítése.
- Esélyegyenlőtlenség csökkentése.
- Megfelelő módszerek és eszközök alkalmazása a globalizáció és a média fiatalokra és gyerekekre gyakorolt káros hatásának ellensúlyozására.
- Az ifjúság saját nyelvén történő megszólítása, felhívása, bevonása a programokba.
- Az infokommunikációs technikák és a közösségi felületek felhasználása az ifjúsági közművelődés érdekében, ifjúsági kulturális kiadványok, akár online formában is.
- Kötelező iskolarendszeren kívüli rendezvények, programok, előadások bővítése.
- Határokon átnyúló és hazai együttműködések fejlesztése.
- Ifjúsági kulturális turizmus fejlesztése.
- Kulturális-, köznevelési intézmények, civil szervezetek kapcsolatainak erősítése a fiatalok érdekében.
- A helyi és regionális ifjúsági közművelődési intézményrendszer megerősítése, továbbfejlesztése, intézményhálózat korszerűsítése, újszerű, multifunkcionális ifjúsági közösségi terek kialakítása, fiatalok igényeinek felmérése.

- A fiatalok biztonságos szórakozása feltételeinek megteremtése.
- Pályaorientáció támogatása.

Új „kapuk”, lehetőségek

Az alábbi fejlesztési tervek megvalósítása a **Grassalkovich Művelődési Ház jövőképehez kapcsolódik**, része lehet egy **jövőbeni kulturális központnak**.

Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda létrehozása:

Tevékenységeivel **rendszeresen tenné elérhetővé a fiatalok számára releváns információkat**. Az Ifjúsági Információs Iroda és Tanácsadó Pont alaptevékenysége keretében biztosított szolgáltatásait **ingyenesen** nyújtaná, mely szolgáltatások mindenki számára, mindennemű megkülönböztetés nélkül lennének hozzáférhetőek. Tevékenységi területe elsősorban a **12 – 29 éves korosztályt** szolgálná. A szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan havi több alkalommal az ifjúsági korosztály igényeire alapozva, a fiatalok aktív részvételével kialakított programokat szervezne, melyek a következő elemekből tevődnének össze:

Alkotótábor, diszkó, erdei iskolai programok, ifjúsági fesztivál, ifjúsági klub, ifjúsági tábor, ifjúsági találkozók, képzés, kirándulás, koncert, műhelymunka (workshop), művészeti programok, nyári egyetem, önismereti program, önkéntes programok, önszorgató csoport, sportprogramok, szakkör, tanfolyam, tréning, vetélkedő program, kézműves foglalkozások, stb.

Az Ifjúsági Információs Iroda és Tanácsadó Pont például az alábbi területeken végezheti információgyűjtést és információszolgáltatást:

- kulturális programok, rendezvények (helyi, regionális, országos szinten),
- közoktatási, felsőoktatási információk (felvételiben való segítség),
- pályaorientációs foglalkozások (egyéni és csoportos tanácsadás, foglalkozások),
- tájékoztatás segítő és krízisellátó helyekről, szervezetekről,
- információk munkalehetőségekről, pályázatokról.

A közművelődés köré épülő ifjúsági ellátás létrehozása

A hatvani és térségi fiatalok, illetve fiatalokkal is foglalkozó összes **humán ellátó szervezet munkájának összehangolása egy szalon** - az érintett intézmények működésének alapjául szolgáló kultúra területén. **Igényeket közvetítünk az intézmények és/vagy szervezetek felé és kínálatot a fiatalok felé.** Kiterjedve mind a testi-lelki egészséggel a jóléti- és munkaerő piaci problémával foglalkozó szervezetekre.

Korosztályi önszerveződés, civil közösségek támogatása

Rendkívül fontos a mai világunkban, hogy **a fiatalok létre tudjanak hozni olyan önszerveződő közösségeket, melyek az adott csoport érdeklődési körének megfelelő célokat tűznek ki maguk elé.** Itt nem elsősorban nagy célok megoldására kell gondolni, hanem **szabadidős klubok létrehozásában, működtetésében kell értelmezni.** Ezen „szervezetek” alkalmasak arra, hogy bennünk a fiatalok számukra hasznos és általuk is érdekesnek tekintett elfoglaltságra, időtöltésre találjanak. Mindez megvalósítását **az erre fogékony fiatalok felkutatásával információterjesztéssel, illetve kisebb anyagi támogatással a folyamat elindulását, illetve a további működést lehet és célszerű segíteni.**

Diákönkormányzatok működésének támogatása a városban

A Diákönkormányzat (DÖK) a tanulók és/vagy tanulóközösségek és/vagy diákkörök által létrehozott, a tanulók érdekeinek képviseletére, jogaik és érdekeik érvényesítésére és igény szerint közös tevékenységük szervezésére alakított szervezet. A DÖK nem csupán egy csapat diák: ideális esetben előre lefektetett célok érdekében dolgozó, feladatukat pontosan ismerő diákok szervezete. Feladataikat az érdekérvényesítés, programszervezés, gazdálkodás és kapcsolattartás határozza meg.

A diákönkormányzatok szinte minden esetben szerveznek különböző programokat az iskolában. Ezek lehetnek sportversenyek, ünnepi műsorok, délutáni rendezvények, diáknapiak. A törvényben biztosított egy tanítás nélküli munkanap programjának megszervezése a DÖK egyik fontos feladata.

Hatvan Város Önkormányzata számára kiváló lehetőség rejlik az iskolai DÖK-ökkel való kapcsolattartás, amely által hatékony kommunikációs-információs csatorna alakulhat ki a város valamennyi diákja érdekében. Támogatandó és kívánatos városi diákpolgármester választása, amely esemény önmagában cselekvésre ösztönzi, motiválja a városi fiatalságot, a kampány időszakban megmozgatja, figyelemre ösztönzi őket, mindemellett kiváló programlehetőség is. Egy városi diákpolgármester személyével való hatékony munkakapcsolat kifejezi az önkormányzat elköteleződését a városi fiatalságért. A diákönkormányzat és a városi önkormányzat kapcsolatának és építő jellegű együttműködése fontos cél a továbbiakban.

TESTVÉRVÁROSOK ÉS PARTNERTELEPÜLÉSEK

A **testvérvárosok** lényege abban rejlik, hogy egymástól távol eső városok partneri viszonyt alakít ki egymással, hogy az emberek közötti baráti közösségi kapcsolatokat erősítsék a városhatárokon túl. A városoknak egymáson keresztül lehetőségük adódik kitekinteni a nagyvilába.

Hatvannak összesen kilenc testvérvárosa van. A városvezetésekre alapozva kezdetben Nyugat-Európa felé nyitott, majd áttért kelet irányába, elsősorban a Kárpát-medence városait megcélózva. Ma már nemcsak Hollandiában, Finnországban, Olaszországban, hanem Törökországban, Lengyelországban, Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában és Kínában is van kapcsolat.

Egyes testvérvárosainkkal évtizedes kapcsolatot ápolunk, míg másokkal 5-6 éve kötöttünk megállapodásunk.

Testvérvárosainkat **földrajzi** elhelyezkedésük és Magyarországtól mért távolságukat tekintve négy csoportra oszthatjuk:

- szomszédos testvérvárosaink

Beregszász - Ukrajna,

Kézdivásárhely- Románia

Alsókörtvélyes – Szlovákia

- közelebbi európai testvérvárosaink

Maasluis - Hollandia,

Jerocin - Lengyelország,

Tavarnelle Val di Pesa- Olaszország

- távolabbi európai testvérvárosaink

Kokkola - Finnország,

Alpullu – Törökország

- távoli testvérvárosunk

Yingtan- Kína

A testvérvárosok és a hozzájuk rendelt célok ismertetése

Szomszédos testvérvárosaink:

- **Alsókörtvélyes, Szlovákia – 2016-tól**

Alsókörtvélyes – Nižný Hrušov – 1600 lakosú község Szlovákiában, az Eperjesi kerület Varannói járásában. Varannótól 11 km-re délkeletre az Ondava bal partján fekszik. 1246-ban *Kurthuleus* néven említik először. 1920 előtt Zemplén vármegye Nagymihályi járásához tartozott. Alsókörtvélyes szülötte Lesznai Anna (1885-1966) író, költő, grafikus, iparművész. A község mára már szlovák lakosú.

A kapcsolat viszonylag aktívnak mondható, több kétoldalú látogatás történt, melyeket leginkább a Lesznai Anna emlékéhez való kötődés határoz meg. A kapcsolattartás leginkább elektronikus levelezésen keresztül zajlik, valamint a kétoldalú látogatások alkalmával. A város delegációja részt vett a Hatvani Csata 170. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen, valamint a 2019-es Hatvan Expo rendezvényen.

Célok megfogalmazása:

- A Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény aktív szerepvállalása révén a Lesznai Anna, mint, testvérvárosunk szülötte emlékének megőrzésében, Alsókörtvélyes településsel és partnerintézményével. Múzeumpedagógiai programok, fiatalság bevonása révén, úgy, hogy a testvérváros történelmével és jelenével is megismerkedhessenek a diákok.
- A hatvani közoktatási intézmények aktív szerepvállalása az alsókörtvélyesi és hatvani diákok közötti kapcsolatok kialakításának. Rendhagyó történelem órák szervezése, a testvértelepülés bevonásával.
- Az Art Camp művésztaborba való rendszeres invitálás, mely remek lehetőség a művészeti kapcsolatok ápolására.

- **Beregszász, Ukrajna – 1998-tól**

Beregszász 24 000 lakosú, a Vérke folyó két partján elterülő város Ukrajnában, Kárpátalján. A várost átszeli a Vérke-csatorna, amely a Borzsa és a Latorca folyókat köti össze. A Beregszászi járás székhelye. Munkáccsal felváltva rövidebb-hosszabb ideig Bereg vármegye székhelye volt. Kárpátalja települései közül Beregszászban él a legnagyobb magyar közösség, a város jelentős határon túli magyar központ.

Beregszász az aktívabb testvérvárosi kapcsolatok közé tartozik, rendszeresek a kölcsönös látogatások. Hatvan Város Önkormányzata több alkalommal nyújtott adományt Beregszász számára.

Hatvan Város Önkormányzata minden évben kitüntetésben (Hatvany Lajos kitüntető emlékdíj-a magyar nyelvért) részesíti Beregszász egy diákját, aki kimagasló eredményt ért el a magyar nyelv művelésében és tanulásában, ezzel is támogatva, elismerve a magyar nyelv és kultúra megőrzését.

A kapcsolattartás e-mailen és telefonon történik leginkább, illetve hivatalos delegációs látogatások formájában a kiemelt városi események alkalmával. A 2019-es évben egy hatvaniakból álló csoport látogatott Beregszászra a Határtalanul program keretében. Beregszász delegációja, a polgármester vezetésével Hatvanba látogatott volna a Hatvani csata 171. évfordulójának alkalmából, azonban az esemény elmaradt.

Beregszász művészei rendszeres résztvevői az ArtCamp nemzetközi művésztabornak.

Bízunk benne, hogy az országban jelenleg dúló háború mielőbb véget ér, és Beregszász testvérvárosunkat több nehézség, baj nem éri.

Hatvan Város Önkormányzata elkötelezett a testvérváros segítségéért. Folyamatos a kapcsolattartás a két városvezetés között. 2022. márciusában döntött a testület egy 10 tonnás adománycsomag felajánlásáról a Beregszász részére, és el is juttatta azt a városba.

Célok megfogalmazása:

- Aktív kapcsolat megtartása, fejlesztése
- A közoktatási és kulturális intézményeink által kapcsolatok kialakítása a testvérváros intézményeivel, és a magyar nyelv ápolását szolgáló kölcsönös programok életre hívása.
- A testvérváros a jövőben is vegyen részt az Art Camp művész táborban, e hagyomány folytatódjon a jövőben.

- **Kézdivásárhely, Románia – 1998 -tól**

Kézdivásárhely 40 000 lakosú város, nevezik a céhek, a vargák és az udvarterek városának is, Orbán Balázs Háromszék Párizsának hívta a települést. A Kárpát-medence legkeletibb **magyar** többségű városa, az egykori Kézdiszék központja. Hangulatos kisváros a Feketeügy folyó völgyében. Magyar város, mely őrzi székelységét. A város nevéből a Kézdi szót, mivel név, nem fordíthatták román nyelvre, és nem vették át. De megkülönböztetésként más vásár nevű városoktól (pl. Targu Neamt, Targu Ocna stb.), a Secuiesc megjelölést választották, ami jelzi, hogy itt székely-magyar lakosság él, és jelenleg is a város lakosságának több mint 90 %-át alkotja.

Kézdivásárhellyel való kapcsolatunk nagy hagyományokra tekint vissza, amely az egyik legszorosabbnak tekinthető. A kapcsolat aktív, rendszeresek a kétoldali látogatások és programok.

A kapcsolattartás leginkább e-mailen és telefonon keresztül történik, valamint a két város delegációi minden évben részt vesznek egymás kiemelt városi eseményein.

Hatvan Város Önkormányzata minden évben kitüntetésben (Hatvan Lajos kitüntető emlékdíj- a magyar nyelvért) részesíti Kézdivásárhely egy diákját, aki kimagasló eredményt ért el a magyar nyelv művelésében és tanulásában, ezzel is támogatva, elismerve a magyar nyelv és kultúra megőrzését.

Célok megfogalmazása:

- Aktív kapcsolat megtartása, fejlesztése
- A közoktatási és kulturális intézményeink által kapcsolatok kialakítása a testvérváros intézményeivel, és a magyar nyelv ápolását szolgáló kölcsönös programok életre hívása.
- Kézdivásárhelyi művészek bevonása az Art Camp nemzetközi művész táborba.
- Hatvani művészek műveiből összeállított kiállítás lebonyolítása Kézdivásárhelyen, melyért korábban már történtek kezdeményezések a testvérváros részéről

Közelebbi európai testvérvárosaink:

- **Jarocin, Lengyelország – 1997-től**

Jarocin 23 000 lakosú város. Lengyelország központi részén, Poznań közelében fekszik, Jarocin járás székhelye. Vasúti csomópont, akárcsak Hatvan, de emellett bútoriparáról és a népművészeti hagyományokat ápoló kézműiparáról, kézimunkákról, hímzésekről is híres.

Lengyel kapcsolatunk az egyik legaktívabbnak nevezhető. Rendszeres kapcsolattartás működik, Jarocin önkormányzatának felelős kapcsolattartóján keresztül. Az utóbbi években több kölcsönös hivatalos látogatás zajlott le a két városban, jellemzően a nemzeti ünnepek alkalmával. A sportokat érintően is erős a kapcsolódás, a lengyel sportolók rendszeresen részt vettek hatvani versenyeken, mint például a Hatvani Félmaratonon.

Az Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola felvette a kapcsolatot lengyel iskolákkal. Közös Erasmus pályázatot is nyújtottak be, amely végül sikertelen volt. Jelenleg nincsenek közös kulturális és közművelődési tevékenységet érintő közös programjaink. Az ArtCamp nemzetközi művésztáborba rendszeresen meghívjuk a lengyel művészeket, valamint a tavalyi évben avattuk fel Zygmund Milkowski emléktábláját a Polgármester Hivatal épületénél a Hatvani csata 170. évfordulójának alkalmából.

Célok megfogalmazása:

- A Hatvany Lajos Muzeális Gyűjtemény aktív szerepvállalása révén a testvérváros népművészeti hagyományainak megismerésére irányuló közös programok.
- A testvérváros a jövőben is vegyen részt az Art Camp művésztáborban, e hagyomány folytatódjon a jövőben.
- Megtalálni azokat a lehetőségeket, programokat akár civil szervezeteinken keresztül, amelyekkel a sport kapcsolatok fejlődhetnek, erősödhetnek.

- **Maassluis, Hollandia** – 1992 – től

Maassluis 33 000 lakosú város Hollandiában, az igen forgalmas Waterweg (Vízi út) mentén fekszik, Rotterdam és az Északi-tenger között. Első írásos említése a 12. századból való, Maasdijk néven. A szétszórta, nagy kiterjedésű településből vált ki 1614-ben Maassluis. A 16-17. században fontos halászkikötő volt.

Városi rangját 1811-ben kapta. A művészet és a kultúra fellegvára a közeli nagyvárosok, Rotterdam, Hága és Delft vonzásában.

A kapcsolat Maassluis városával az egyik legaktívabb testvérvárosaink közül. Az elmúlt 28 évben számos közös programot, projektet valósított meg a két város. Az elmúlt két évben szintén aktív volt a kapcsolat, kétoldalú hivatalos delegációs látogatások jöttek létre, valamint a Hatvani Bajza József Gimnázium diákjai rendszeresen szerveznek diákcsere programokat a holland partnerintézménnyel.

Működik a rendszeres kapcsolattartás, a kapcsolatok irányításáért holland részről a Maassluis Hatvan Alapítvány felel, míg hatvani részről a Hatvan-Maassluis Testvérvárosi Egyesület. A kapcsolattartás elektronikus levelezésen keresztül zajlik.

Hatvan város delegációja részt vett a 2019-ben Kiskőrösön rendezett magyar-holland testvérvárosi konferencián, ahol a felek megerősítették a kapcsolatok fejlesztésének fontosságát.

Közös kulturális és közművelődési tevékenységnek számít az évente megrendezett ArtCamp nemzetközi művésztábor, ahol minden évben részt vesznek Maassluis művészei.

Célok megfogalmazása:

- Az aktív kapcsolat megtartása, fejlesztése a sport, művészet és kultúra területén.
- A korábbi törekvéseknek megfelelően szeretnénk elérni, hogy Maasluis is aktívabban vegye ki a részét szervezésből és adjon otthont a művésztabornak.

Távolabbi európai testvérvárosaink:

- **Alpullu, Törökország – 1994 -től**

3000 lakosú törökországi település Kirklareli tartományban, Törökországban. Vasúti csomópont, összekötve Isztambult és Edirnet. Városi rangot 1964-ben kapott. 1933-ban cukorgyárat létesítettek. Mivel a helyieknek semminemű tapasztalatuk nem volt e téren, ezért a hatvani és a selypi gyárból több szakember vett részt az üzem felépítésében és beüzemelésében, a gyári lakótelep felépítésében.

A kapcsolat jelenleg esetlegesnek mondható. Utoljára 2019-ben volt kapcsolatfelvétel. Rendszeres kapcsolattartás nem működik. 2019-ben új polgármestert választottak a török városban, amely után a felvette kapcsolatot a városunkkal. Az azóta eltelt időben hivatalos delegáció érkezett Hatvanba a Hatvan Expo alkalmából, illetve a hatvani delegáció ellátogatott Alpulluba.

Célok megfogalmazása:

- Aktív kapcsolat kialakítása
- A kormánynak erősek a török kapcsolatai, a nagykövetségek segítségével lehetne kezdeményezni, kapcsolatot kialakítani.
- A közös történelmi múltunk is lehet egy kapcsolódási pont

- **Kokkola, Finnország – 1989 -óta**

Kokkola 40 000 lakosú tengerparti kikötőváros Nyugat-Finnországban, amelyet II. Gusztáv Adolf király alapított 1620-ban. Mai modern város, ahol az ipar, a kereskedelem és a kultúra egymás támogatásával épül. A lakosok több mint 10%-a svéd, ezért a városra a Karleby elnevezés is használatos. Kokkola Finnország legészakibb kétnyelvű közössége.

A tavalyi évben hatvani delegáció tett hivatalos látogatást Kokkolában, ahol a rövid látogatás alatt tartalmas programot szerveztek. A korábbi évekhez képest a 2019-es évben vált élénkebbé a kapcsolat, hiszen ez évben ünnepelte a két város kapcsolatainak kezdetének harminc éves jubileumát. A finn delegáció aktívan érdeklődött a város élete iránt, több helyi kulturális és oktatási intézménybe is ellátogattak, többek között a Hatvani Kossuth Lajos Általános Iskolába, amelynek már korábban voltak kapcsolatai kokkolai partnerintézményükkel. Kokkola polgármestere, Stina Mattila asszony előzetesen meghívta Hatvan város delegációját Kokkola város 400 éves fennállásának alkalmából.

Az utóbbi években nem volt rendszeres kapcsolattartás, azonban a 2019-es évben, a két fél részéről megerősített szándéknak köszönhetően újra lesznek delegációs látogatások

és az említett oktatási intézmények is kapcsolatot tartanak majd egymással. A hivatalos látogatásokon túl leginkább e-mail-es levélváltáson keresztül történik a kapcsolattartás. Jelenleg nincsenek kulturális és közművelődési tevékenységet érintő közös programjaink. Korábban az oktatás tekintetében jól együtt tudott dolgozni a két város. Az alapfokú képzésben rendszeresen tartottak csereprogramokat is, így a magyar és finn diákok kölcsönösen megismerhették egymás kultúráját, oktatási stratégiáját.

A Hatvan-Maassluis Testvérvárosi Egyesület minden évben megrendezi az ArtCamp nemzetközi művésztábort, amelyre meghívjuk testvérvárosaink művészeit. A tervek között szerepel, hogy a legközelebbi alkalommal finn testvérvárosunk képviselői is részt vegyenek az eseményen.

Célok megfogalmazása:

- a fellendülőben lévő aktív kapcsolat megtartása, fejlesztése
- a közoktatási intézmények részéről aktív szerepvállalás a társ intézményekkel való kapcsolatok fejlesztésében (csere-diák programok, közös pályázatok).
- A testvérváros művész képviselői is részt vegyenek a legközelebbi Art Camp művésztáborban.

- **Tavarnelle Val di Pesa (Jelenleg: Barberino Tavarnelle), Olaszország – 1996 -tól**

Tavarnelle Val di Pesa 8000 lakosú település Olaszországban, Toszkána régióban, Firenze megyében. Toscana közepén, a Chianti-vidék egyik legszebb övezetében fekszik. Az első írásos említése 780 tájáról való. Legnagyobb látványossága a középkori Passignano Apátsága.

Az utóbbi években a teljes passzivitás jellemzi a kapcsolatokat, ez leginkább politikai okokra vezethető vissza az olasz fél részéről. Hatvan város vezetősége többször próbált közelíteni az olasz fél felé, azonban ez eredménytelenül zárult. A tavalyi évben a magyar önkormányzati választások után történt meg újra a kapcsolatok felvétele. Az olasz fél tájékoztatása szerint változások történtek a helyi közigazgatásban és egyesült két település, létrehozva ezzel Barberino Tavarnelle-t. Mivel az új településnek hivatalosan nincsenek testvérvárosi szerződése, ezért felajánlották, hogy a lehetséges partnerek számára 2020. szeptemberében egy hivatalos találkozót tartanak. Jelenleg a hivatalos megkeresésre várakozunk. A kapcsolattartás esetlegesen, e-mailen keresztül zajlik.

Célok megfogalmazása:

- Aktív kapcsolat kialakítása, fejlesztése

Távoli testvérvárosunk:

Yingtan, Kína – 2017- től

A kapcsolat aktívnak jellemezhető, a kezdetek óta számos kínai delegáció érkezett Hatvanba, valamint Hatvan Város Önkormányzatának vezetősége is ellátogatott Kínába.

A kapcsolattartás rendszeresnek mondható, amely leginkább e-mailen és telefonon keresztül zajlik, továbbá a Magyarországon tartózkodó kapcsolattartókon keresztül. Több hivatalos delegációs látogatásra került már sor városunkban, valamint több esetben adtak át Yingtan képviselői ajándékot a város intézményei számára.

Jelenleg nincsenek kulturális és közművelődési tevékenységeket érintő közös programjaink.

Célok megfogalmazása:

- Az aktív folyamatos kapcsolat megtartása, fejlesztése
- A Yingtan-i festő- és kalligráfus művészek műveinek bemutatási lehetőségét megteremteni, akár a hatvani Galérián keresztül.
- A tervek között szerepel cserediák kirándulások megvalósítása.

Átfogó célkitűzések a testvérvárosi kapcsolataink fejlesztésében

Hatvan Város Önkormányzatának **nagyon fontos a testvértelepülésekkel való kapcsolat ápolása, fejlesztése, majd azok felügyelete.**

A régi kapcsolataink esetében fontos, hogy a már kialakult kapcsolati hagyományainkat tovább erősítsük, a friss kapcsolataink esetében pedig a közös hagyományok teremtésére kell fókuszálni.

Célunk, hogy a testvérvárosainkkal **való jelenlegi kapcsolat minősége az eddiginél eredményesebbé váljon, fejlődjön.**

A testvérvárosainkkal kapcsolatos jövő meghatározásánál elengedhetetlen, hogy a **hagyományainkra, a kultúránkra, a fiatalság és városi intézményeink, valamint a civil szervezeteink részvételének erősítésére** és egyes testvérvárosok tekintetében a **magyar nyelv ügyére, mint alappillérekre** tekintsünk.

A testvérvárosi kapcsolataink ápolása az eddigiek során is alapvetően az önkormányzati koordináción alapultak. A korábbiakban elsősorban a városvezetések kapcsolatainak erősítése volt elsődleges, a jövőben azonban **szükséges célzottan kiterjeszteni a kapcsolatokat a testvérvárosokon belül működő civil- és egyéb szervezetekre, intézményekre. Meg kell találni, fel kell kutatni az egyéb kapcsolódási pontokat.**

Egy olyan színes civil élettel rendelkező városnak, mint Hatvan számos lehetősége akadhat a hasonló tevékenységet űző testvérvárosi civileket összeismertetni és segíteni kapcsolatuk kialakulását, fejlődését, melyekkel **tapasztalatokhoz, gondolatcserékhez, élményekhez juttathatjuk a város lakosságát, civil közösségeit.** Ez a jövőben nagyon fontos cél.

Jó példa a civil szervezetek részvételére a Maasluis-Hatvan Testvérvárosi Egyesület tevékenysége, mely során a városok közötti kapcsolatok ápolása, fejlesztése és közös programok szervezése valósul meg.

A hatvani közoktatási és kulturális intézmények részt vállalását is szükséges erősíteni. Kezdeményező, nyitó hozzáállással az együttműködés eszközeinek bővítésére van szükség,

hiszen a kapcsolatokat az intézményeink tudják színesíteni, tartalommal megtölteni. A **városi általános- és középiskolák a diákok bevonásával** tudnak kapcsolatot építeni és fenntartani. Egymás kultúrájának megismerése kölcsönös előnyt jelent, melyek **megnyilvánulhatnak cserediák programokban, közös pályázatokban**, továbbá a fiatalság ilyen irányú bevonása koncepciónk több célját is szolgálja.

A hatvani **kulturális intézményeink** funkciójuknál fogva speciális lehetőségeket kínálhatnak a testvérvárosokkal való kapcsolat erősítésére. Fontos hangsúlyozni, hogy intézményeinknek **nagy szerepe van a fiatalság bevonására is, hogy eredményes legyen az együttműködés.** Hatvan Város Önkormányzata mind a köznevelési- és kulturális intézményeknek támogató háttérrel kíván biztosítani együtt gondolkodásra, projektek kidolgozására. Koncepciónkban célként tűzzük ki az önkormányzat részéről **az ilyen irányú párbeszéd folyamatos kezdeményezését.**

Ahhoz, hogy a város oktatási, kulturális-, civil és egyéb szervezetei élő, minőségi kapcsolatot tudjanak fenntartani, az önkormányzati segítségére, támogatására nagy szükség van.

Szükséges **kialakítani** egy mindenki által ismert **testvérvárosi információs hálózatot**, melyet az önkormányzat **testvérvárosi referense** koordinál.

Céljai:

- Testvérvárosi referens aktív tevékenysége, összekötő szerepe a testvérvárosok az önkormányzat a civil szervezetek és az intézmények (oktatási-, kulturális intézmények) között
- Hatvan testvérvárosainak bemutatása
- Folyamatosan frissülő adatbázis létrehozása
- Városok közötti kommunikáció segítése
- Városok civil szervezetei-, intézményei közötti kapcsolatok létrehozásának támogatása
- Városok közötti ismerkedési lehetőségek körének bővítése
- Városok közötti kapcsolatok koordinálása
- Harmonikus kapcsolati egyensúly fenntartása

Eszközei:

- folyamatosan frissülő információs adatbázis, amely az egyes szervezetek (városvezetés, civil-, oktatási-, kulturális-) közötti kapcsolatokat dokumentálja
- Hatvaniaknak szóló tájékoztató programok a testvérvárosi lehetőségekről
- Testvérvárosoknak szóló tájékoztató információk nyújtása a hatvani lehetőségekről, programokról
- Célzott megkeresések az önkormányzat részéről mindkét irányba

A következő időszak prioritása a feni információs rendszer részletes kidolgozása és elindítása.

Digitalizált világunknak köszönhetően lehetőségünk van az egészen távoli városokkal is aktív kapcsolat tartására. Fontos hangsúlyozni, hogy **a távolságot nem tartjuk akadálnak.**

Törekszünk a személyes találkozók megszervezésére is, de esetükben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a digitális kapcsolattartás fejlesztésére, melyben a korábban említett intézményeink aktív szerepvállalása elengedhetetlen. **A szomszédos testvérvárosaink tekintetében a személyes részvételeket kell erősíteni, és bővíteni azon rendezvények, események körét, amelyeken részt vehetnek Hatvanban.**

Városunknak a testvértelepüléseken kívül vannak olyan baráti-rokon települései, amelyekkel kiváló és aktív kapcsolatot ápol. A jó viszony kialakulását jelentősen támogatják civil szervezeteink és kulturális intézményeink. Ilyen település például **Bihar, Jánok, Losonc.**

KULTURÁLIS TURIZMUS FEJLESZTÉSE

Hatvan város közművelődési koncepciójában kiemelt cél a kulturális turizmus fejlesztése.

A turizmus kapcsolódik a város- és vidékfejlesztéshez, a mezőgazdasághoz, a környezetvédelemhez, az örökségvédelemhez, a kulturális szektorhoz, az egészségüghöz és még számtalan egyéb területhez és ágazathoz, ezáltal kihat ezek fejlődésére is. (Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.)

A turizmus összekapcsolódik a város- és területfejlesztéssel, illetve a környezet-, klíma- és tájvédelemmel, továbbá a kulturális alapú gazdaságfejlesztésnek – amely a közművelődési alapszolgáltatások lényeges része – lényeges eszköze a kulturális turizmus fejlődése.

Kívánatos, tehát a turizmus fejlesztése iránti törekvést a koncepcióban kiemelten kezelni.

A **kulturális turizmus** a turisztikai piac legösszetettebb termékcsoportha, összességében idesorolható többek között a (világ)örökségturizmus, kastélyturizmus, várturizmus, a szellemi örökségen alapuló turizmus, népi hagyományokon alapuló turizmus, filmturizmus, vallási-, zarándok-, elvonulás turizmus, városlátogatások, kortárs művészeti turizmus.

Az alábbiakban azon kulturális turisztikai szegmenseket tekintjük át, amelyek Hatvan városában jelenleg adóttak.

- A kulturális utazók számára az egyik legfontosabb vonzerőt az **épített örökségek, örökségi helyszínek** jelentik. Hatvan gazdag múlttal rendelkező történelmi város. A barokk belváros és építményei, mint a Grassalkovich Kastély, Hatvani Lajos Múzeum épülete, Hatvani Városháza, Kristály Kastély, Szent Adalbert Plébániatemplom mind olyan látnivalók, amelyeknek saját történetük van, vonzzák a városunkba látogató turistákat. A jövő generációk épített örökségének számít a nemrégiben megújult Ady Endre Könyvtár, amely városközponti elhelyezkedésével, impozáns külső-belső megjelenésével és gazdag gyűjteményével szintén vonzza a turistákat.
- Hatvanban a **szellemi örökségen alapuló turizmus** egyes neves személyhez, vagy családhoz köthetően fejleszthető. Ilyen Lesznai Anna szellemi, képzőművészeti és irodalmi öröksége, Balog Kálmán szobrászművész életműve, Doktay Gyula munkássága, Hatvani család tevékenysége vagy a Grassalkovich család hatvani tevékenysége. Mindezen szellemi értékeket kulturális intézményeink falain belül megtalálhatják az érdeklődők.
- **Népi hagyományokon alapuló turizmusnak** is van létjogosultsága városunk életében, melyet gazdagít a Hatvani fehér hímzés, melynek hagyományát a Kopa Lajosné hímzőkör ápolja, de ide tartoznak a kulturális intézményeink által tartott hagyományörző foglalkozások. A népi hagyományok témaköre megjelenik a már hagyományosan évente megrendezésre kerülő Népmesefesztivál alkalmával. E program nagy népszerűségnek örvend a családok, fiatalok körében.

- A kulturális turizmus egyik ága a **vallási turizmus**, amelyet Hatvanban a következő látványosságokra építve tudunk fejleszteni: Meszlényi híd – amely hatvani születésű Meszlényi Zoltán vértanú püspök után kapta nevét, Nepomuki Szent János szobor, Ocsovai József asztalosmester munkássága – amely a hatvani Értéktár része. Számos templomi asztalos, faragott munka az Ó- és Új- hatvani templomokban. Továbbá a Premontrei szerzetesek hatvani történelme és a hatvani kapucinus kolostor falmaradványa is látványos eleme lehet a későbbiekben a turizmusnak. A vallási turizmust támogatják egyes hatvani programok, mint például az évente megrendezésre kerülő Keresztény Fesztivál, amelyet a hatvani egyházközségek közösen szerveznek.

A vallási turizmus speciális ága lehet az **elvonulás turizmus**, amelyre az országos viszonylatokat nézve egyre nagyobb a kereslet. A turizmusnak e formája feltételezi az utazó magas szintű elmélyülését a helyi kultúrában és igényét az átlényegülésre.

- **Kortárs művészeti turizmust** városunkban a hatvani Galéria kiállításai révén támogatja, mivel jellemzően és rendszeresen kortárs művészek alkotásaiból nyílnak tárlatok. Továbbá a Vadászati Múzeum is rendszeresen nyit a vadászat témaköréhez kapcsolódó kortárs művészek alkotásaiból kiállítást.
- A **fesztivál turizmust** a már tradicionálisnak mondható hatvani nagyrendezvényekhez kapcsolódóan említhetjük. A kulturális nagyrendezvények fő célja az értékteremtés, minőségi programok kínálata. Hatvanban példaként említhető a Népmesefesztivál, Sörfesztivál, nyári Jam Garden rendezvénysorozat. A Hatvani Csata – amely a Hatvani Értéktár része - ugyan nem fesztivál, de egy olyan színvonalas és kulturális jelentőségű nagy látogatószámot vonzó rendezvény, amely kiváló programlehetőség, látványosság, ünnepséggel, csatabemutatóval egybekötve, amelyet minden évbe megünnepel a város.

Az elmúlt és jelen időszakban zajló építkezések során olyan régészeti leletek kerültek elő – avar kori sírok, hatvani vár falai, Kapucinus kolostor maradványai - a város különböző pontjain, amelyek a jövőben látványossággként szolgálhatnak, értékes információkkal gazdagítják a hatvani történelmet.

A jelenleg megújuló belváros, zöld területeivel, szolgáltatóival a lakosok és turisták kényelmét szolgálják.

Tourinform iroda Hatvanban

2017. június 1-jén megnyílt a **Tourinform Hatvan Iroda**, amely a Hatvany Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény intézményi egységében működik, s város központjában kapott helyet. Az iroda szoros kapcsolatban áll a Magyar Turisztikai Ügynökséggel, amely szakmai továbbképzéseket biztosít és országos megjelenést tesz lehetővé. Az iroda **információt ad a**

kulturális és más jellegű rendezvényekről, országos és helyi szinten, valamint kapcsolatot tart megyei és országos szinten működő utazási irodákkal, utazásszervezőkkel, civil szervezetekkel.

A város látnivalóit kiajánlva – nevezetességek, műemlékek, kiállítások, múzeumok, - fogad évről évre több csoportot, egész napra kínál programokat, mint például városi vezetést. Ezen kívül csomagajánlatokat állít össze óvodás és iskoláskorú gyermekek részére. Bekapcsolódik a városi rendezvények szervezésébe, amelyekre jegyeket árusít, illetve hirdeti azokat.

Koncerteket, túrázási lehetőségek, vendéglátóhelyeket és szálláslehetőségeket ajánl. Ajándéktárgyakat, könyveket, képeslapokat, borokat, illetve hatvani logóval ellátott suveníreket értékesít.

A nyári diákmunkások foglalkoztatásában, a gyerektáborok programjaiban és egyéb más, a múzeumot illető események szervezésében, mint például a Múzeumok Éjszakája, is szerepet vállalnak az iroda munkatársai.

Az Iroda együttműködik Hatvan minden olyan intézményével, amelyeknek feladata a helyi programok szervezése, lebonyolítása. Az iroda megnyílása után bebizonyosodott, hogy Hatvanba érdemes eljönni bárkinek, családoknak, csoportoknak egyaránt, mert van bőven látnivaló, program számukra.

Az elmúlt években sikerült egy **nagyon jó munkakapcsolatot épített ki a hatvani kulturális intézményekkel. A programjaikat népszerűsítik a Tourinform Hatvan Facebook és a hatvaniturizmus.hu weboldalon, illetve országosan is hírt adnak a hatvani programokról az alábbi fórumokon:**

- programturizmus.hu
- rendezvenyfigyelo.hu
- A nagyobb eseményeket plakátjait elküldik a 103 Tourinform Irodának.
- A regionális vonzerejű programokat a napi, illetve a havi programajánlóba küldik a Magyar Turisztikai Ügynökség Koordinációja felé
- Utazási kiállításokon is megjelennek, kitelepülnek.

A Hatvani Tourinform Iroda által szervezett programok, tevékenységek

1. **Hatvani városnézés** – A Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeummal, a Szent Adalbert Plébániatemplommal, a Hatvany Lajos Múzeummal, a Hatvany Serfőzdével és az Udvarház Vendéglővel közös szervezésben.

A Tourinform Hatvan Iroda szervezésében zajló eseményeken turisztikai attrakciókkal ismertetik meg a városba látogatókat, ahol egy egész napos program keretében tárlatvezetők, kísérők állnak rendelkezésre, amit egy ebéddel tesznek még varázslatosabbá.

2. **Belvárosi séta** – A Hatvany Lajos Múzeummal közös szervezésben.

2018-ban indították el a Belvárosi séta című programot a Tourinform Hatvan Iroda szervezésében, amelyre 2019-ben már nemcsak a turisták, hanem a hatvani intézmények is jelentkeztek. A résztvevők a séta során megismerhetik Hatvan történelmét és a barokk főteret, amelynek meghatározó épületeit Grassalkovich Antal építtette.

3. **Tematikus séták**

Tematikus sétákat hirdetnek meg iskolai csoportok részére, amit a Hatvany Lajos Múzeum kollégái szoktak bemutatni. A túra egy történelem és egy magyar órának is megfelel. A diákok mintegy 13 szobor és 10 épület titkait ismerhetik meg.

4. **Utazás Kiállítások** – A Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeummal, Hatvany Lajos Múzeummal közös szervezésben.

2018 óta viszik Hatvan jóhírét a budapesti és a vidéki (Miskolc, Debrecen, Szolnok) utazás kiállításokra. A budapesti kiállítás 4 napos szokott lenni, amely napokra segítőkezeket kap a Tourinform Hatvan Iroda a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeumtól és a Hatvany Lajos Múzeumtól.

5. **Múzeumok éjszakája** – A Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeummal, Hatvany Lajos Múzeummal közös szervezésben.

2019 óta kerül megrendezésre a Múzeumok éjszakája című program együttműködve a két városi múzeummal. A vendégek ezen rendezvény kapcsán a Hatvany Lajos Múzeumban és a Vadászati Múzeumban is megválthatják a Múzeumok Éjszakája egységes belépőjegyét. Mindkét intézményben mindkét jegy érvényes. Tehát ezen az estén a kedves látogató két múzeumot tud megtekinteni egységes áron! Pecsétgyűjtő szelvényt kapnak a látogatók és ha az összes pecsétet összegyűjtötték az est folyamán, nyereménysorsoláson tudnak résztvenni a program végén a Hatvany Lajos Múzeumban. 2021-ben a Hatvani Cukorgyár Emlékházát is bevontuk a programba.

6. **Régészet napja** – Hatvany Lajos Múzeummal közös szervezésben

2021.06.19-én rendhagyó módon zajlott le a Régészet Napja Hatvanban. Az idei Régészet Napja központi témája országosan a „Különleges helyek” volt, és a hatvani szervezők (a Hatvany Lajos Múzeum és Tourinform Hatvan Iroda) úgy gondolták, hogy e tematikához igazodva a megszokott helyszín (Növényes Nagy László kertje) helyett legyen egy mobilis, több helyszínből álló és félig-meddig interaktív program. Így született meg a Régészet Napja Két Keréken esemény, mely során egy közel 30 km-es kerékpártúrán vehettek részt a jelentkezők Hatvan és Jászfényszaru között.

7. **Húsvétozás a Vadasparkban** – A Hatvani Vadasparkkal közös szervezésben

2018 óta közösen kerül megrendezésre a húsvéti program, amely egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Félnapos program keretében különböző játékok közül tudnak a látogatók válogatni: csokikeresés, kézműveskedés, ügyességi játékok, nyuszisimogatás, rejtvény.

8. **Mikulás** – Hatvan Város Önkormányzatával közös szervezésben

2019-ben az önkormányzattal közösen került megrendezésre a rendezvény a gyermekek részére a Városháza előtt. Félnapos program keretében lehetőség volt kézműveskedni, lovaskocsikázni, találkozni a Mikulással, valamint gyermekkoncert és teázás színesítette a napot.

Kézműves termékek árusítása

Az iroda 2017 óta olyan együttműködést alakított ki a helyi és környékbeli kézművesekkel, melyekkel árusítani tudják a kézműves tárgyaikat. Az árukínálatban megtalálhatók a textildekorációk, mézkülönlegességek, gravírozott üveg tárgyak, modern és népi hagyományörző kerámiák, különböző technológiával készült ékszerek, valamint Hatvan Jövőnk Öröksége felirattal ellátott kézműves termékek.

Kiadványok

A Tourinform Iroda tevékenységei körében jelentős szerep jut a különféle kiadványokban való megjelenésnek. Városunk kínálta turisztika vonzerők rajtuk keresztül gyorsan és széles körben eljutnak az érdeklődők felé.

Kirándulj nálunk című kiadványban Hatvanról egy 4 oldalas cikk jelent meg a tavalyi évben, amiben leírásokkal és fotókkal illusztráltuk Hatvan turisztikai látnivalóit. Közel 3.000 általános- és középiskolába jutott el az országos pedagógiai-turisztikai magazin.

A Tourinform Hatvan Iroda 2020-ban is elkészítette a várost bemutató turisztikai kiadványt a Térképház Centrummal együtt, **Infokalauz** címmel. A látványos, igényes füzet két évente jelenik meg, a legelső 2018-ban. A magyar nyelvű kiadvány részletes leírással és igényes fotókkal feleleveníti a település történelmének főbb mozzanatait, illetve napjainkra vonatkozó hasznos információkkal is szolgál (fejlődés, közlekedés, kultúra, oktatás, sport, testvérvárosok). Részletesen bemutatja a hatvani látnivalókat is.

2018 óta jelennek meg a város turisztikai látnivalói a **Hungary Card - Magyar Turizmus Kártya** című katalógusban. Két egész oldalon tájékozódhattak az érdeklődők Hatvan nevezetességeiről. Ez a kiadvány megtalálható az ország szinte összes szállodájában, fürdőhelyeken, turisztikai kiállításokon, a Tourinform irodákban, Hotelinfo irodában és a hungarycard.hu weboldalon. A kiadvány célja, hogy összegyűjtse Magyarország kiemelkedő turisztikai szolgáltatóit, régiók szerinti bontásban. A kiadványban megjelenni kívánó partnerek különböző mértékű kedvezményeket adnak a szolgáltatásaik árából. Hatvanban Hungary Card elfogadó helyek a következő turisztikai attrakciók: Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum, Hatvani Lajos Múzeum, Hatvani Vadaspark, Hatvani Strandfürdő.

A **Rejtélyek Hatvanban** című kiadvány izgalmas rejtélyfejtést kínál, mely során Hatvan város nevezetességeivel és történelmével ismerkedhetnek meg az érdeklődők. Az információk versbe szedve megtalálhatók, aminek a segítségével lehet felkeresni Hatvan látnivalóit. Az alsó tagozatos diákok számára a **Rejtélyek Hatvanban kicsiknek** című kiadványt nyújtják.

Hatvani turisztikai térképet régóta várták nem csak a turisták, hanem a lakosok is, ami évente kerül kiadásra a nagy népszerűségnek köszönhetően. Ezen a turisztikai térképen a látnivalókat

és állandó rendezvényeket tüntetik fel egy rövid leírással. Továbbá hasznos információkkal szolgál vendéglátó-, szálláshelyekről, játszóterekről, parkoló helyekről, üzletekről.

Igen népszerű a 2018 óta megjelentetett **turisztikai kuponfüzet**, amit az a látogató kap, aki a Tourinform Hatvan Iroda programjaira jelentkezik, vagy aki a „Rejtélyek Hatvanban” című kiadványt megvásárolja, továbbá belépőjegyet vált az alábbi látogatóhelyek valamelyikére: Hatvany Lajos Múzeum, Vadászati Múzeum, Vadászati Élménytér, Hatvani Vadaspark. A kuponfüzet abban az esetben is jár a látogatónak, ha kedvezményes jegyét **Szállás.hu kuponnal, Hatvan kártyával vagy HungaryCard** felmutatásával kívánja fizetni. Az iroda tapasztalata, hogy heti rendszerességgel váltják be a kuponokat a partnereknél. A turisztikai kupon Hatvan város kereskedelmi/vendéglátóipari vállalkozásait népszerűsíti, amelyen szerepelnek a vállalkozások által kínált kedvezmények. Minden évben újabb partnerek csatlakoznak a kedvezményhez.

Az Iroda 2021-ben folyamatosan gyűjtötte a környékbeli településekkel kapcsolatos lehetőségeket, amelyek a turisták érdeklődésére számot tarthatnak. Kiépítette a kapcsolatrendszerét, felkészülve összetett programok szervezésére és lebonyolítására. Mindez Hatvannak és környékének komoly lehetőséget jelent.

Hatvan kulturális turizmusának fejlődését szolgáló célok, fejlesztési irányok

Mint a fentiekben olvasható **Hatvanban az elmúlt években**, de különösen a Tourinform Iroda megnyílásával **fejlődésnek indult a turizmus és azon belül különösen a kulturális turizmus**. A helyieken kívül az ország egészéről érkeznek látogatók a városba, akik célzottan vagy az átutazás okán megállnak és megtekintik a város kínálta turisztikai objektumokat, látnivalókat. **A jövőben ezt a fejlődő irányt szükséges tartani az alábbi átfogó célkitűzések figyelembevételével:**

- **Minőségi turisztikai élménykínálat folyamatos biztosítása.**
- **Közös élményszerzés biztosítása családok részére.** (Több generáció egyidejűleg megtalálja a kikapcsolódás, szórakozás lehetőségét.)
- **Közösségeink és értékeink védelme a turizmus által.**
- **A kulturális turizmus fejlesztését célzó pályázatok kiaknázása.**
- **Szálláshelyek, vendéglátóhelyek fejlesztésének támogatása.**

Konkrét célok:

Összefoglalva megállapítható, hogy **a Hatvani Tourinform Irodának rendkívül fontos szerepe van a város turizmusának fellendítésében**. Partneri, kölcsönös előnyökkel járó együttműködésben áll a hatvani kulturális intézményekkel, az önkormányzattal. **Az iroda szakmai tevékenysége során leírt feladatok maradéktalan ellátását továbbra is biztosítani és fejleszteni szükséges.**

Az elmúlt évek sikeres működése és a város intézményeivel való közös munka rámutatott arra, hogy **az egynapos turizmusból tovább lehet lépni a városba és környékére szervezett többnapos pihenéssel, élményszerű ismeretszerzéssel kombinált lehetőségek irányába**. Ezt a cél nagymértékben támogatná a **szálláshelyek létesülése a városban**. Ennek

megvalósulásához a vállalkozói szférára tudunk támaszkodni elsősorban, de az ilyen fejlesztéseket szolgáló pályázatokat szükséges prioritásként kezelni.

A **digitalizáció fejlődése** óriási tartalékokat, újításokat hozhat Hatvan számára a turizmus terén is. Ahogy az elmúlt egy évben népszerűvé vált, a jövőben is ajánlott új és újabb **interaktív játékokkal szolgálni, mind élőben, mind digitális formában** a város lakosságának részére. **Mobil applikációkkal**, azon belül hasznos információkkal, ismeretek átadásával, játékokkal a szolgáltatások színvonalát lehet emelni, növelve Hatvan idegenforgalmát, erkölcsi és nem utolsósorban anyagi gyarapodást, helyi vállalkozások, városi intézmények részére.

A modern városkép fejlődését szolgálja az **okospadok elhelyezése**, amely az utcai padok újabb generációja és többféle funkcióval rendelkezik. Egyszerű és kiegyensúlyozott kialakításával, ideális méretével a hagyományos padok helyére is telepíthető, modern megjelenést adva a külső tereknek. Beépített napelemekkel rendelkezik, Wi-Fi hotspot-ként és okos-eszközök számára töltőállomásként is szolgál.

A történelmi város képét erősítené a volt Kapucinus kolostor megmaradt fal részleteinek bemutatása - az Ady Endre könyvtár szomszédságában - egy sétányon keresztül, amely mentén megállító táblák nyújtának érdekes történelmi információkat a turistáknak.

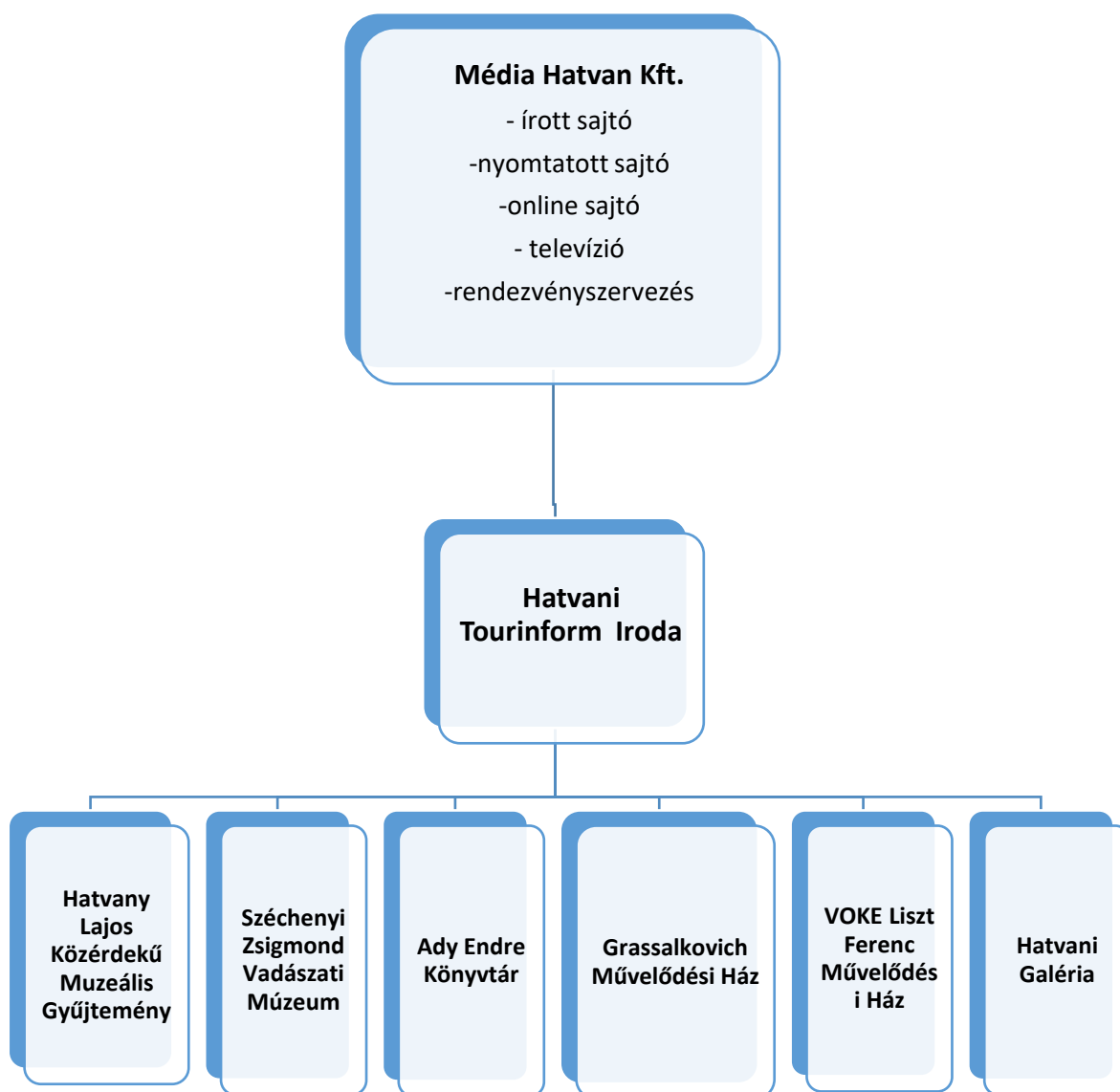
A hatvani Tourinform Iroda terveiben **újabb kiadványok** megjelentetése szerepel, mint pl. **Lesznai Annáról szóló könyv és Hatvan története című kiadvány.**

Összességében megállapítható, hogy a város fejlődésével párhuzamosan a turizmus és azon belül a kulturális turizmus is fejlődhet. Az olyan befolyásoló tényezők, mint a szálláshelyek egy hosszabb távú jövőkép részét képezik. **Addig is racionális szervezéssel a meglévő turisztikai kínálat fenntartható és fejleszthető.**

Célszerű a Hatvani Tourinform Iroda szervezeti elhelyezkedését felülvizsgálni a város érdekeit szolgáló hatékony működés szempontjából.

Mint a fentiekben említésre került az iroda jelenleg a Hatvani Lajos Közérdekű Muzeális Gyűjtemény intézményi egységét képezi, az intézmény alapító okiratában annak telephelyeként van feltüntetve. Ajánlott az iroda működését a Média-Hatvan Közhasznú Nonprofit Kft. (továbbiakban: Média Kft.) alá rendelni. A cég 2010. decemberében jött létre, azzal a céllal, hogy a hatvaniak magas minőségű szolgáltatásokat kapjanak mind szórakozás, mind hírfogyasztás terén. Tevékenysége szerteágazó a városban. A cég egyik profilja a városi rendezvények szervezése, amibe a legnagyobb, több tízezreket megmozgató programok éppúgy beletartoznak, mint a meghittebb rendezvények lebonyolítása. A céghez tartozik a városi televízió, az 1998 óta a képernyőn lévő Hatvan TV üzemeltetése. A hiteles, tényközlő szolgáltatást nem csak a televízióon keresztül biztosítja a Média-Hatvan, online és nyomtatott formában is jelen van a Hatvani Hírlap. Ugyanakkor hirdetési felületet is szolgáltatnak.

A Média Kft. tevékenysége során folyamatos kapcsolatban áll a város kulturális intézményeivel. Feltételezzük, hogy ha a tourinform iroda szervezetileg a Média Kft. és a városi kulturális intézmények között helyezkedne el (az alábbi ábra szerint), az információk hatékonyabb áramlását, továbbá a rendezvények, programok koordináltabb szervezését segítené elő, kölcsönös előnyökkel járna minden részt vevő számára.

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

A város kínálja programok és rendezvények, mint az előbbi fejezetekben olvasható volt, a kulturális intézményeink, a Hatvani Tourinform Iroda, a városi civil szervezetek és Hatvan Város Önkormányzata szervezésében valósulnak meg. **Elengedhetetlen tehát valamennyiük együttműködése, koordinált tevékenysége a hatékony és zökkenőmentes szervezés tekintetében.**

A városban az évek alatt **hagyományossá vált nagyrendezvények** szervezésénél az a szemlélet érvényesült, hogy a szabadtéri programok minél nagyobb közönség számára nyújtsanak ingyenes, ugyanakkor igényes, sokszínű szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget, hangsúlyosan a nyári szabadságolási és turisztikai, valamint az ünnepi időszakokban. **A fesztiválok vonzerejét az estéről estére, alkalmanként több száz/ezer fős közönség részvétele igazolta vissza.** Mindezt az önkormányzattal koordináltan kialakított, az egyes fesztiválok arculatának megfelelő szakmaisággal és gyakorlattal bíró, ötletgazdag szervezői és megbízható háttér teszi lehetővé.

A városban **hagyományosan az alábbi kultúrához kapcsolódó rendezvények, programok, megemlékezések kerülnek megszervezésre:**

- Újévi hangverseny
- Magyar Kultúra Napja
- Hatvani Csata
- Majális és Civil Sokadalom
- Városi Gyermeeknap
- Városi Nőnap
- Hatvan Város Partnere Program
- Keresztény Fesztivál
- Egészségnap, Futófesztivál és Félmaraton
- Autómentes nap
- Jam Garden nyári rendezvénysorozat
- Roncsdery
- Nemzetek Kupája
- Sörfesztivál
- Harcosok éjszakája
- Adventi programok, jégpálya
- Városi Mikulás
- Hősök napja – városi megemlékezés
- Hatvani Expo
- Megemlékezés a Nemzeti Összetartozás alkalmából
- Megemlékezés a hatvani vasútállomás bombázásának évfordulóin
- Megemlékezés az Aradi vértanúkról
- Megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharcról

Az értékközvetítő és történelmet felidéző megemlékezések évről-évre a hatvani iskolás diákok bevonásával, színvonalas ünnepi műsor keretében valósulnak meg.

A fenti rendezvényeken kívül a **kulturális intézményeink számos programlehetőséget kínálnak** az egész év során. Továbbá a **hatvani civil szervezetek, önszerveződő csoportok, és az egyházak is színesítik a város kínálta kulturális program palettát.** A teljesség igénye nélkül példák e programokra:

Zene világnapja alkalmából emlékkoncert, a Hatvani Tourinform Iroda által szervezett történelmi séta vagy Lámpás felvonulás, az Adventi időszakhoz kapcsolódó programok, mint gyertyagyújtás a város Főterén, vagy ünnepi koncertek a civil szervezeteink, kórusaink által a templomokban.

A városvezetés igyekszik a lakosságot megfelelő módon tájékoztatni a programlehetőségekről, így már évek óta elérhető a **Városi Programfüzet**, amely a Média 60 Kft. időszaki kiadványa. Az évek során négy alkalommal jelenik meg, az évszakokhoz igazodva, Tavaszi Fesztivál, Hatvani Nyár, Őszi Fesztivál és Téli rendezvénysorozat címen. **A programfüzetben a városi rendezvények, a kulturális intézmények és a civil szervezetek programjai, rendezvényei jelennek meg.** A kiadványban időrendi sorrendben tekinthetők át egy-egy időszak kínálta programok, rendezvény lehetőségek. A visszajelzések és tapasztalatok azt mutatják, hogy a füzetnek van létjogosultsága és a továbbiakban is **szükséges megtartani a tájékoztatás e formáját.** Azonban **szükséges és ajánlatos a Média 60 Kft., mint felelős kiadó által egy szerkesztő bizottság létrehozása, amely a füzet szerkesztése előtt összehangolja a programok időbeliségét, tartalmát, hogy a hatvaniakat a legoptimálisabban tudja kiszolgálni.**

A Hatvan Tv, a Hatvani Hírlap, a hatvanihirlap.hu weboldal, valamint a város közösségi oldala rendszeresen közvetíti a programlehetőségeket a lakosság felé.

Hatvan Város Önkormányzata mind szervezésben, mind anyagiakban kiemelten támogatja a rendezvények szervezését a továbbiakban is.

CIVIL SZERVEZETEK

A civil szervezeteknek **sajátos helyük van a helyi társadalom azonosságtudatának formálásában**, a társadalmi összetartozás erősítésében, a helyi közösségek önállóságának kialakításában. Közösségformáló, összetartó erejüknél **fogva alkalmasak a helyi társadalomban a hátrányos helyzetű rétegek különbségeinek csökkentésére és az életminőség javítására.** A civil szervezetek sikeres működéséhez **szükséges az aktív állampolgári részvétel, az együttműködés, a támogatás**, a megfelelő infrastrukturális háttér és az **anyagi források** megléte.

Hatvan Város Önkormányzata kiemelten kezeli és támogatja a civilek ügyét a városban. Közösségformáló, hagyományőrző, értékteremtő tevékenységük által fontos a támogatásuk és jelenlétük. Több, mint 100 jegyzett szervezet, önszerveződő csoport tevékenykedik a városban. Közülük körülbelül **40 civil szervezet tevékenysége köthető kultúrához és**

közművelődéshez. Rajtuk kívül számos hatvani zenekar, klub, egyéb önszerveződő csoport működik és jelen tapasztalatok alapján elmondható, hogy folyamatosan alakulnak újonnan szervezetek. Létrejöttüket a hatvani közönség igénye nagy mértékben meghatározza. A szerveződésüket pedig a város remek adottságain túl a városvezetés támogatása és bátorítása is segíti. Közös gondolkodás, kreatív szinergia jellemzi az önkormányzat és a civilek közötti kapcsolatokat.

A civil szervezetek anyagi támogatására Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2011-ben létrehozta a **Civil Alapot**. Az alap létrehozásának célja, hogy a civil szervezeteket közművelődési, közösségformáló tevékenységükben, kulturális örökségünk, értékeink ápolásában és megőrzésében támogassa.

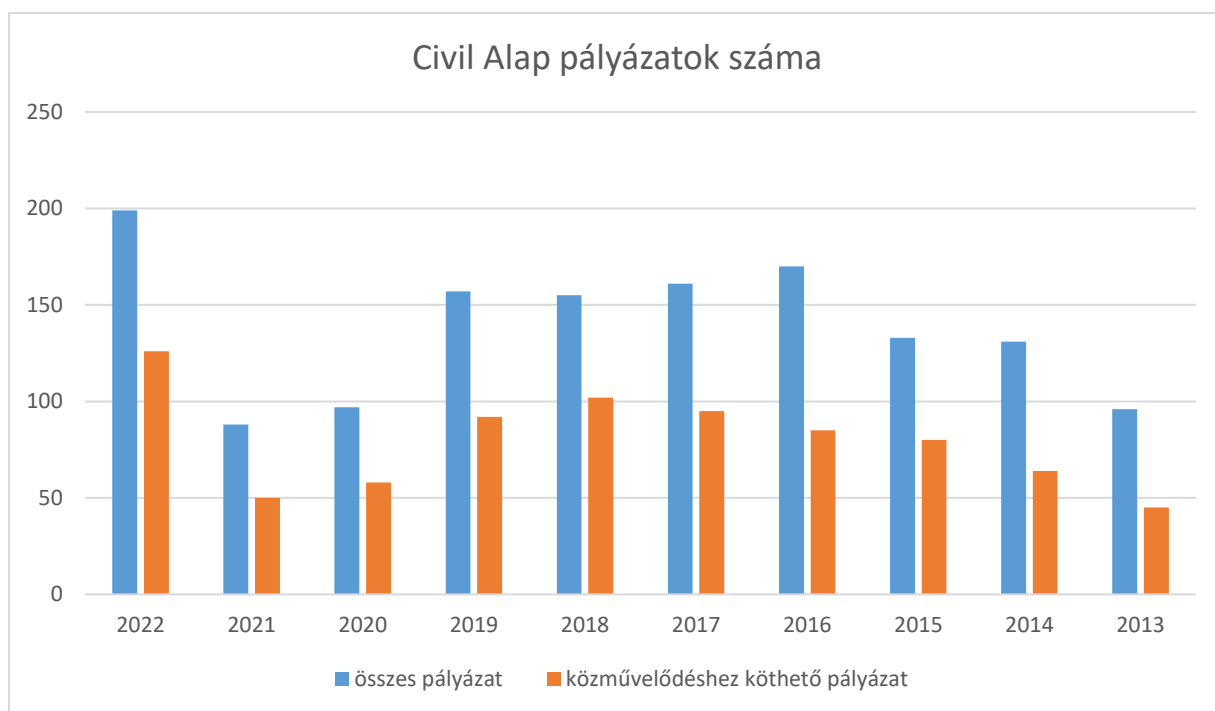
A támogatás igénylésének feltétele, hogy a pályázó a városhoz kapcsolódó vagy a város lakosainak igényeit kielégítő programokat, előadásokat szervez vagy tevékenységet lát el, illetve részvételével, fellépésével, szervezésével a városi rendezvények programjait gazdagítja.

Az alap jelenleg 6 keretből nyújt támogatást, melyek az alábbiak:

- Önszerveződő, öntevékeny közösségeket támogató keret
- Ifjúsági keret
- Sportfeladatokat, célokat támogató keret
- Szociális és egészségügyi keret
- Egyházi keret
- Nemzetiségi keret

A fenti kereteken belül igényelhető támogatások összege az éves önkormányzati költségvetési rendeletben kerül meghatározásra. Az elmúlt évek során a támogatás összege évről-évre emelkedik.

Civil Alaphoz benyújtott pályázatok száma a 15/2011.(IV.1.) számú önkormányzati rendelet hatályba lépése után						
	I.félév	II.félév	összesen	Civil Alap Éves keret Ft	A közművelődéshez kapcsolódó tevékenységekre pályázó civil szervezetek száma	A közművelődéshez kapcsolódó pályázatok aránya az összes pályázathoz
2022	100	99	199	18 millió	126	63%
2021	0	88	88	10 millió	50	57%
2020	97	0	97	18 millió	58	60%
2019	77	80	157	15 millió	92	59%
2018	83	72	155	13 millió	102	66%
2017	84	77	161	13 millió	95	59%
2016	82	88	170	13 millió	85	50%
2015	72	61	133	13 millió	80	60%
2014	69	62	131	13 millió	64	49%
2013	60	36	96	10 millió	45	47%
2012	16	14	30	10 millió	8	27%
2011	4	8	12	10 millió	3	25%

A diagramm jól szemlélteti, hogy az összes pályázathoz képest, igen magas a közművelődéshez és kultúrához köthető pályázatok aránya. A 2015. évtől több mint 50%-ot jelent.

Az elmúlt 10 év tapasztalata azt mutatja, hogy beépült a hatvani szervezetek és önszerveződő csoportok tevékenységi rendszerébe, hogy évente akár 2 alkalommal is pályáznak. Az éves terveik, programjaik összeállításában meghatározó szerepet tölt be az az összeg, amelyet az önkormányzattól kapnak a megvalósításra. Városunk kulturális és közművelődési élete szempontjából szintén nagyon jelentős azon programok, rendezvények összessége, amelyet a civil szervezetek a kapott támogatásból megvalósítanak, **tevékenységükkel rengeteg embert szólítanak meg** Hatvanban. E pályázási lehetőség tehát kölcsönös előnnyel jár. Hatvan Város Önkormányzata tekintettel a folyamatos érdeklődésre, az évről évre növekvő pályázatok számára, az éves költségvetésében **a továbbiakban is biztosítani kívánja, és lehetőség szerint növeli a Civil Alap keretét.**

A koncepció céljainak középpontjában a város lakosságának magas szintű kulturális kiszolgálása áll. Ajánlott a **Civil Alap jól működő rendszerét még hatékonyabbá tenni** azáltal, hogy a pályázó szervezeteket még inkább ösztönözni, motiválni szükséges abban, hogy pályázati céljaik tervezésének fontos szempontja legyen **a város lakosságnak élményekhez juttatása.** Holland testvérvárosunk példáján keresztül is látjuk, hogy a civil szervezetek közép- és hosszú távon mennyire pozitív irányban befolyásolják a város kulturális és közművelődési életét, a városvezetés koordinálásával rengeteg kulturális feladatot vesznek át. **A továbbiakban célszerű megvizsgálni azt is, hogy az egyes pályázatok megvalósulásuk során mennyi embert szólítanak meg és annak függvényében tervezni a pályázati források elosztását.**

Az önkormányzat az **intézményi háttér biztosításával is segíti a civil szervezeteket**, azzal, hogy a fenntartásában működő kulturális intézmények **helyet és lehetőséget kínálnak a működésükhöz.** Az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények adnak helyet a civil szervezeteknek vagy támogatást nyújtanak a terembérléhez.

A városvezetés továbbá **lehetőséget teremt a civileknek a bemutatkozásokra, működésük kibontakozásához**. Az évente megrendezésre kerülő májusi **Civil Sokadalom**, például remek lehetőség a nagyközönség előtti fellépésekre és a lakosság részére megismerni a különféle hatvani szervezetek tevékenységét. Továbbá **az önkormányzat támogatólag segíti a különféle önszerveződő csoportok programjainak megvalósulását**, melyre jó példa az évente megrendezésre kerülő Keresztény Fesztivál vagy a Nemzetek Kupája, amely az idei évben 20. alkalommal került megrendezésre. **Az ilyen nagyszabású rendezvények és programok támogatása a továbbiakban is fontos cél.**

Az önkormányzat az anyagi támogatásain túl nagy figyelmet fordít a civilek **erkölcsi elismerésére is**. A Hatvan Város Pro Urbe díja vagy a Hatvan Város Polgármesterének Díszoklevele elismerések az önkormányzati rendelet értelmében művészeti csoportoknak is adományozhatóak, amelyek a helyi társadalom javára munkálkodnak az emberi tevékenység bármely területén.

Egyebekben Hatvan Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy **új civil szervezetek létrehozását támogassa**. Hiánypótló szerepet tölthet be Hatvanban a tevékenységében **népi hagyományok újjáéledését** támogató szerveződések, illetve **néptáncos, zenész szervezetek** csoportok alakulása.

A célkitűzések megvalósulásában különösen fontos és nélkülözhetetlen **a partnerség erősítése a térségi, regionális és országos szakmai intézményekkel, a civil és az érdekvédelmi szervezetekkel egyaránt.**

A **Grassalkovich Művelődési Ház**, mint a **civil szervezetek egy befogadó intézménye a városvezetéssel összhangban törekszik a támogatásukra**. Az intézmény részeként működő **Civil és Kézműves Ház a zenekari próbateremmel** egy hatékony eszköze működésük segítésének. Az **intézmény jövőképében** megfogalmazásra került, hogy a későbbiek során egy kulturális központ részeként működő **Civil Iroda, Civil Ház kerülne kialakításra**, ami az eddigieken túl komplexebb támogatást tenne lehetővé számukra az alábbiak szerint:

- segítség a programszervezésben,
- szakmai anyagok gyűjtése, rendszerezése
- a hozzáférés és esélyegyenlőség feltételeinek javítása,
- a civil segítők hálózatának kiépítése, szakmai tanácsadás,
- a diszkriminációt és kirekesztést csökkentő alkalmak szervezése,
- a kulturális másságok kölcsönös megismerését elősegítő projektek kidolgozása,
- az interkulturális együttműködések alkalmainak szervezése,
- a nonprofit szervezeteket képző, oktató, segítő trénerképzésének szervezése,
- a civil szférával kapcsolatba kerülő állami szervezetek ügyintézőinek, tisztségviselőinek, középvezetőinek képzésének szervezése

Mindezen szolgáltatásokkal **a civilek életét megnehezítő hiányosságokat hivatott fokozatosan felszámolni**, továbbá **kiszámítható tervezést és a tevékenységek eredményének mind nagyobb nyilvánossághoz történő eljuttatását** segítené elő. Mindezeket képzett szakemberekkel és megfelelő infrastruktúrával látná el.

ZÁRSZÓ

A koncepcióban vázolt helyzetkép, a tervezett és kilátásba helyezett feladatok, fejlesztések, a folyamatosan fejlődő intézményrendszer mind azt szolgálja, hogy egy értékekben, kezdeményezésekben gazdagabb, magasabb szintű közművelődési és kulturális élet alakuljon, valósuljon meg az elkövetkező években városunkban. Egy olyan élet, mely **több korosztálynak nyújt szolgáltatást, több közösséget éltet és hív életre**, a múlt és a jelen értékeinek megőrzésén alapul, maradandó eszmei értékeket hoz létre és a **jövő nemzedékeiért dolgozik**.